

KAUAN ELÄKÖÖN ELÄMÄ!

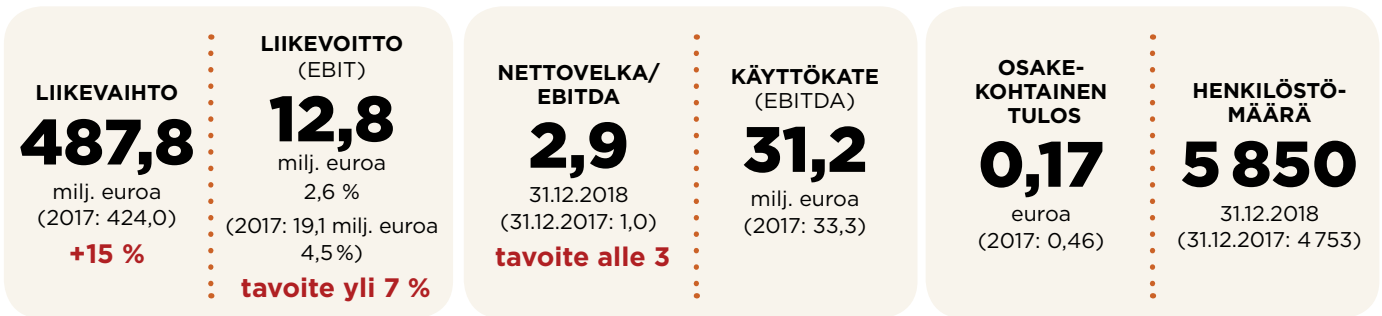
VUOSIKERTOMUS 2018

Pihlajalinna

Sisältö

Pihlajalinna lyhyesti	2	Vastuullisuus	16	Hallitus	30
Hallituksen puheenjohtajalta	4	Hoidon laatu ja turvallisuus.....	17	Johtoryhmä	31
Toimitusjohtajalta	5	Taloudellinen vastuu	18-19	Tilikausi 2018	
Toimintaympäristö	6	Vastuu henkilöstöstä	20-21	Hallituksen toimintakertomus	33
Liiketoiminta ja strategia	8	Tietosuoja ja tietoturva.....	22-23	Tilinpäätös	53
Liiketoiminta-alueen esittelyä.....	10-13	Kumppanuus	24-25	Tilintarkastuskertomus.....	98
Asiakasryhmät	14-15	Vaikuttamiskartat.....	26-29	Tietoa osakkeenomistajille	102

Toimintarakenne

Keskeisiä tapahtumia 2018

Pihlajalinna lyhyesti

Pihlajalinna on yksi Suomen johtavista sosiaali-, terveys- ja hyvinvointipalvelujen tuottajista. Konsernin asiakkaita ovat yksityishenkilöt, yritykset, vakuutusyhtiöt ja julkisyhteisöt, kuten kunnat ja kuntayhtymät.

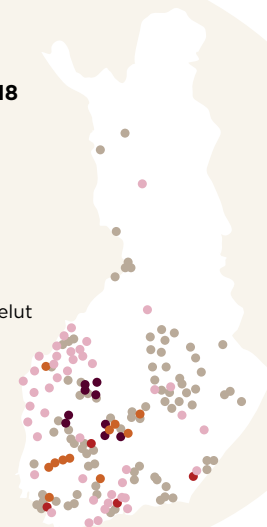
PIHLAJALINNA

- Markkinajohtaja Suomen sote-ulkoistuksissa
- Konserni maksaa kaikki veronsa Suomeen

- Pääkonttori Tampereella Kehräsaressa
- Laaja palveluvalikoima yksityisen ja julkisen sektorin asiakkaille
- Vahva maantieteellinen asema Pirkanmaalla, Etelä-Pohjanmaalla, Keski-Suomessa, Pohjois-Savossa ja pääkaupunkiseudulla
- Tavoitteena olla Suomen arvostetuin sote-yhtiö vuonna 2020
- Listautui Helsingin pörssin päälistalle vuonna 2015

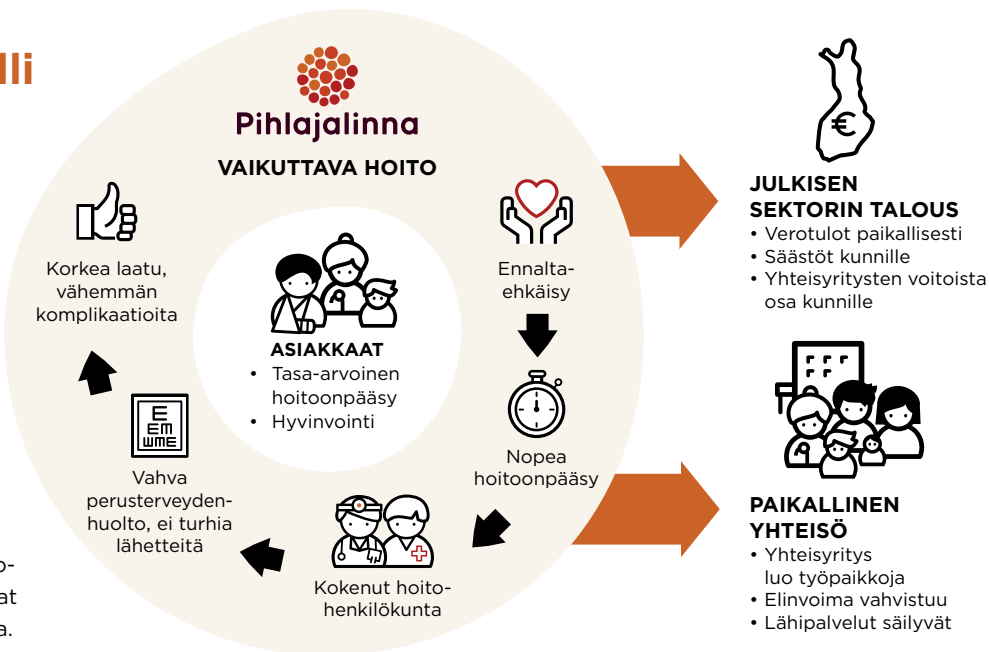
PIHLAJALINNAN TOIMIPISTEET 2018

- Lääkärikeskus, sairaala, hammasklinikka, työterveyspiste
- Sote-ulkoistus
- Asumispalvelut
- Liikuntakeskukset
- Vastuulääkäripalvelut

Pihlajalinnan malli

Pihlajalinnan toimintamalli ja sen yhteiskunnalliset vaikutukset kiteytyvät tapaamme toimia kuntien kanssa yhteistyössä. Kun Pihlajalinnan ja kunnan yhteisyhtiö vastaa kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottamisesta pitkällä sopimuksella, yhtiöllä on vahva kannustin terveyden edistämiseen ja vaikuttaviin toimintamalleihin. Pihlajalinnan liikevaihdosta yli 50 prosenttia tulee kuntien sote-palvelujen kokonaisulkoistuksista. Sopimukset ovat keskimäärin 10+5 vuoden mittaisia.

Hallituksen puheenjohtajalta

Suunnitellun sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen aikataulu venyi ja päätös hallituksen ja soten kaatumisesta tuli juuri tämän vuosikertomuksen mennessä painoon. Olimme toivoneet soten toteutumista, koska yhteiskuntamme tarvitsee uudistusta. Liian pitkään jatkunut epävarmuuden tila on selkeästi pysäyttänyt lukuisissa kunnissa sekä kehittämisen että välttämättömien investointien tekemisen. Toisaalta tulevissa maakuntaorganisaatioissa ja sairaanhoitopiireissä on investoitu merkittävästi tulevaan malliin, joka ei nyt toteudu.

Hyvä että keskustelua ehdittiin käydä runsaasti. Keskustelussa minua on kuitenkin vaivannut joidenkin tahojen puutteellinen ymmärrys uudistuksen tarpeesta. Kyse ei ole siitä, miten saamme nykyisen palvelutason ylläpidettyä vähemmällä rahalla vaan siitä, miten varaudumme tulevaan kestävyysvajeeseen, väestön ikääntymiseen ja kaupungistumiseen. Lisäksi keskustelua on voimakkaasti leimannut yksityisen ja julkisen vastakkainasettelu, sekä uudet julkiset rakenteet, sen sijaan että olisi

keskitytty miettimään, miten potilaat saisivat parhaan mahdollisen hoidon. Niin, että yhteiskunnalla on siihen varaa myös tulevaisuudessa.

Vuonna 2010 Suomessa oli 940 000 yli 65-vuotiaista. Nykyisten arvioiden mukaan heitä on vuonna 2030 noin 1,5 miljoonaa. Nykyisenlainen työperäinen maahanmuutto ja syntyvyys eivät korjaa epätasapainoa. Muuttotappiopaikkakunnilla ongelmat kärjistyvät entisestään.

Olen optimistinen ja varma, että hyvinvointiyhteiskuntamme säilyy tästä huolimatta, mutta ei ilman merkittäviä muutoksia. Nyt on etsittävä keinoja, joilla julkisen ja yksityisen välille voidaan rakentaa aitoa yhteistyötä ja kumppanuuksia. Tästä on jo hyviä esimerkkejä ulkoistusten ja palvelusetelien muodossa. Ulkoistuksissa on useiden riippumattomien tahojen tutkimusten mukaan saavutettu positiivisia tuloksia niin palveluiden saatavuuden, laadun, kuin kustannusten hallinnan osalta. Uudistuksen kaaduttua myös näitä kokonaisulkoistuksia hillinneen rajoituslain juridinen peruste hävisi. Se on sekä

kuntien, että koko yhteiskunnan kannalta hyvä asia.

Olemme johtava toimija kuntaulkoistuksissa ja kiinteähintaisessa palvelutuotannossa. Meillä on hyvät lähtökohdat vastata kuntakentän tarpeisiin ja toimia ympäristössä, jossa uudistusta ei tehdä. Uudistuksen kaatuminen luo mahdollisuudet sille, että orgaaninen kasvu voi toteutua aiemmin arvoitua voimakkaampana.

Pihlajalinna on kotimainen terveydenhuollon uudistaja, ja sen vastuun haluamme kantaa jatkossakin. Mielestäni yhteiskunnan tulee antaa mahdollisuus innovatiiviselle palvelukehitykselle. Tavoitteena pitää olla taata kaikille suomalaisille heidän tarvitsemansa laadukas ja eettisesti toteutettu hoito ilman turhia viiveitä.

MIKKO WIRÉN

Hallituksen puheenjohtaja

Toimitusjohtajalta

Vuosi 2018 oli rakentamisen vuosi. Muutimme organisaatorakennettamme, laajennuimme maantieteellisesti, rakensimme uusia palveluita ja panostimme vahvemman brändin luontiin sekä digitaalisiin palveluihin. Rakentaminen söi kannattavuuttamme, mutta tulevaa vuotta ajatellen olemme nyt hyvissä asemissa.

Kuluneen vuoden aikana avasimme uudet lääkärikeskus-sairaalat Ouluun, Turkuun ja Seinäjoelle. Laajennuimme myös yrityskauppojen myötä uusiin maakuntakeskuksiin. Doctagonin myötä toimintamme kaksikielisillä alueilla vahvistui. Voimme nyt sanoa olevamme aidosti valtakunnallinen toimija ja olemme entistä valmiimpia tarjoamaan palveluitamme kaikille suomalaisille. Paikkoihin, joissa meillä ei vielä ole fyysistä toimipistettä, voimme tuoda tarjontamme etäpalveluina.

Palveluvalikoimamme on konkreettisesti laajentunut. Esimerkiksi Doctagonin lanseeraama vastuulääkärimalli parantaa kilpailukykyämme julkisissa palveluissa ja kilpailutuksissa. Forever-liikuntakeskusten kanssa pilo-

toimme yhteisiä palveluita sekä työterveyshuollossa että kuntoutuksessa. Toimimme myös entistä laajemman kumppaniverkoston kautta. Olemme kehittäneet kuntayhtiöiden toimintaa monella tavalla. Yhteistyössä psyko-terapiakeskus Vastaamon kanssa pilotoimme matalan kynnyksen terapia-palveluita ja tavoittelemme erikois-sairaanhoidon kustannusten hallintaa Doctagonin vastuulääkärimallin avulla.

Alkuvuoden aikana tehdyt organisaatorakenteen muutokset ja tehostamistoimet alkoivat tuottaa tulosta loppuvuodesta, ja saimme ensimmäisen puolivuotiskauden edellistä vuotta heikomman tuloskehityksen korjattua. Laajentumiset ja muutokset söivät kuitenkin kannattavuuttamme vuositasolla, ja tuloksemme supistui edellisvuodesta. Nyt kaikki suurimmat muutokset on toistaiseksi tehty, emmekä ole suunnitelleet esimerkiksi uusien sairaalayksiköiden avaamista vuonna 2019.

Olemme muutosten jälkeen erittäin hyvissä asemissa suurissa työterveyden kilpailutuksissa, ja olemme saaneetkin työterveyshuollon kannattavuutta

parannettua. Kokemuksesta tiedämme, että hyvä työterveysmyynti johtaa yleensä myös itsemaksavien lääkärikeskus- ja sairaala-asiakkaiden lisääntymiseen.

Pihlajalinnan vahvuudet ovat kapi-taatiopohjaisissa sote-palveluissa ja nyt rakennetussa valtakunnallisessa palveluverkossa. Koska soteuudistus ei nyt toteudu, uskomme kuntien aktivoituvan uudelleen ja rakentavan kanssamme palvelumalleja, joiden avulla kuntalaisien palvelut saadaan ylläpidettyä ja kustannukset hallittua.

E erityisen iloinen olen selkeästä muutoksesta keskusteluilmapiiirissä vuoden 2018 aikana. Näemme jo nyt, että raja-aidat julkisen ja yksityisen terveydenhuollon välissä ovat horjumassa ja meillä kaikilla on halu rakentaa aitoa yhteistyötä auttaaksemme suomalaisia elämään parempaa elämää.

JONI AALTONEN
Toimitusjohtaja

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Julkiset ja yksityiset sosiaali- ja terveyspalvelut lähentyvät toisiaan

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tarve kasvaa Suomessa muun muassa väestön ikääntymisen vuoksi. Taloudellisten paineiden vuoksi julkinen sektori keskittää palvelutuotantoa ja verovarojen tarjottujen palveluiden valikoima tulee supistumaan. Tämä tarjoaa yksityisille palveluntuottajille mahdollisuuden vahvistaa osuuttaan sekä perusterveydenhuollossa että erikoissairanhoidossa, joissa yksityisten osuus on nykyisin verrattain pieni.

Suunterveydenhoidossa yksityisillä on pidemmät perinteet ja isompi markkinaosuus, koska suunterveydenhoidon julkinen palvelu on ollut suppeaa ja saatavuus heikkoa.

PIHLAJALINNALLA HYVÄ ASEMA

Pihlajalinna tuottaa sote-palveluja hyvin laaja-alaisesti, joten se pystyy tarjoamaan ehyen ja vaikuttavan hoitoketjun sekä yksittäisille ihmisille

että palveluiden järjestäjänä toimiville kunnille.

Lisäksi sillä on kuntaulkoistusten selvänä markkinajohtajana vahvin kokemus ja osaaminen kiinteillä hinnoilla toimimisesta. Koska sote-uudistus ei nyt toteudu, Pihlajalinna voi jatkaa julkisen sektorin kumppanina nykymalleilla eli esimerkiksi yhteisyritysten kautta tuotettavilla kokonaisulkoistuksilla.

Yksityisen markkinan tilanne on ennallaan. Työterveysmarkkinan arvioi-

daan kasvavan, mikäli kunnat ja muut julkisyhteisöt luopuvat omistamistaan työterveyshuoltopalveluita tuottavista yhtiöistä.

MARKKINA KASVAA

Sosiaali- ja terveystalouden kokonaismarkkina on kasvanut maltillisesti viime vuosina. Yksityisten yritysten markkinan kasvu syntyykin etupäässä julkisten ja yksityisten tuottajien työnjaon uudistumisesta.

Nykyisin yksityiset tuottavat terveystaloudellisia palveluita noin 4,2 miljardilla eurolla. Tästä noin 2,4 miljardia on yksityisesti rahoitettua yksityistä tuotantoa. Tähän sisältyvät esimerkiksi vakuutusten korvaamat leikkaukset, työterveyshuolto ja

suunterveydenhoito. Loppu on julkisesti rahoitettua yksityistä tuotantoa kuten esimerkiksi kuntien sote-palveluiden ulkoistukset.

Sosiaali- ja terveystalouden ulkoistamista on pyritty hillitsemään kokonaisulkoistuksia rajoittavalla väliaikaisella lailla. Kunnat ovat siitä huolimatta pyrkineet varmistamaan lähipalvelunsa asukkaalleen erilaisilla kumppanuuksilla yksityisten tuottajien kanssa.

Pihlajalinna katsoo, että yksityiselle sektorille avautuu mahdollisuuksia täydentää julkisen sektorin palvelutarjontaa etenkin perustason erikoissairaanhoidossa ja kiireettömässä erikoissairaanhoidossa, kun väestö ikääntyy

ja julkinen sektori karsii ja keskittää erikoissairaanhoidon aiempaa harvempiin yksiköihin.

Sote-uudistuspäätöstä odottaessa kuntien taloudellinen tila ei ole parantunut, ja uskomme niiden lähtevän hakemaan ratkaisuja nyt soten kaaduttua. Kokonaisulkoistuksissa on saavutettu positiivisia tuloksia niin palveluiden saatavuuden, kuin kustannusten hallinnan osalta.

Yksityisen markkinan tilanne on ennallaan. Työterveysmarkkinan arvioidaan kasvavan, mikäli kunnat ja muut julkisyhteisöt luopuvat omistamistaan työterveyshuoltopalveluita tuottavista yhtiöistä.

Vaikuttavaa hoitoa, kattava palveluvalikoima

Pihlajalinnan liiketoiminta lähtee sen tehtävästä: autamme suomalaista elämään parempaa elämää. Jotta Pihlajalinna voi täyttää tehtävänsä, se laajenee uusille paikkakunnille ja kasvattaa palveluvalikoimaansa. Näin se voi vastata ihmisten tarpeisiin tarjoamalla helposti saatavilla olevia lähipalveluita.

Vuonna 2018 Pihlajalinna avasi täyden palvelun lääkärikeskus-sairaalat Turkuun, Ouluun ja Seinäjoelle. Toiminta laajeni myös yritystostojen myötä uusille paikkakunnille esimerkiksi Varsinais-Suomessa, Pohjois-Savossa ja Kanta-Hämeessä sekä kokonaan uusiin maakuntiin, kuten Kymenlaaksoon ja Päijät-Hämeeseen.

Vuosina 2019–2020 Pihlajalinna jatkaa laajenemista erityisesti maakuntakeskuksiin. Laajeneminen voi tapahtua orgaanisin avauksin tai yritystostoin. Pihlajalinnan sairaalaverkosto valmistui kevään 2018 aikana, eikä uusia leikkausyksiköitä avata kuluvaan vuoden aikana. Leikkausyksiköt sijaitsevat Helsingissä (2), Tampereella, Turussa, Oulussa, Kuopiossa, Joensuussa, Seinäjoella, Jämsässä, Hämeenlinnassa ja Ähtärissä.

Lääkärikeskusverkoston lisäksi Pihlajalinnan kuvantamisyksiköiden ja hammasklinikoiden verkosto laajeni vuonna 2018. Yhtiö avasi myös ensimmäisen erityisasumispalveluyksikön kehitysvammaisille ja autismitietäville henkilöille Hämeenlinnaan. Laihialla alkoi yhteis-yritysmallilla asumispalvelujen tuotanto ikäihmisille ja kehitysvammaisille.

ENNALTÄEHKÄISEVÄÄ JA OIKEA-AIKAISTA HOITOA

Pihlajalinna on laajentanut palveluvalikoimaansa ja osaamistaan sairauksien hoidosta hyvinvointipalveluihin ja ennaltaehkäisyyn. Yhtiö osti Foreverliikuntakeskusketjun helmikuussa 2018. Tästä hyötyy ennen kaikkea asiakas, mutta se auttaa myös Pihlajalinnaa tuottamaan palvelut entistä tehokkaampina ja vaikuttavampina kokonaisuuksina.

Doctagonin hankinnan myötä Pihlajalinnan palveluvalikoima laajeni kunille tarjottaviin vastuulääkäri- ja etä-

vastaanottopalveluihin. Monessa kunnassa, erityisesti haja-asutusalueilla, on haasteena lääkäreiden saatavuus ja tavoitettavuus. Vastuulääkäri- ja etävastuupalvelut tuovat lääketieteellisen osaamisen oikea-aikaisesti kunta-asiakkaiden käyttöön.

Laajan palveluvalikoiman ansiosta yhtiö pystyy kasvamaan erilaisissa toimintaympäristöissä ja hajauttamaan riskejä. Pihlajalinna tavoittelee merkittävää roolia niin vakuutuspuolella, ihmisten itse maksamissa kuin julkisestikin rahoitettavissa palveluissa.

OHJELMA KANTA-ASIAKKAILLE

Pihlajalinna kehittää voimakkaasti digitaalisia palvelujaan. Digipalveluiden kehitys tukee erityisen hyvin kiinteähintaista liiketoimintaa, jota Pihlajalinnan toiminta suurimmaksi osaksi on. Kiinteähintaisessa mallissa palveluntuottajalla, tilaajalla ja asiakkaalla on parhaimmillaan sama tavoite: pitää ihmiset terveinä ja toimintakykyisinä.

Vuonna 2018 Pihlajalinna lanseerasi kanta-asiakasohjelman. Ohjelman tavoitteena on Pihlajalinnan koko tarjooman tunnettuuden lisääminen, palveluiden ristiinmyynti ja lisäarvon tuottaminen terveyden edistämisen keinoin. Työterveysasiakkaille avattiin uusi portaali lokakuussa. Portaali on yhteistyökanava asiakasorganisaatioiden ja Pihlajalinnan työterveysammattilaisten välillä.

Brändiuudistuksen jälkeen Pihlajalinna keskittyi vuonna 2018 markkinomaan esimerkiksi urheiluklinikoiden palveluita. Alan muista toimijoista poikkeavalla markkinoinnilla Pihlajalinna pyrkii parantamaan spontaania tunnettuuttaan. Tämä työ jatkuu edelleen vuonna 2019.

TOIMINTARAKENNE UUDISTUI

Pihlajalinna uudisti aiemmin kahteen segmenttiin perustuneen toimintarakenteensa huhtikuun alusta 2018. Uudessa toimintarakenteessa on neljä maantieteellistä liiketoiminta-aluetta: Etelä-Suomi, Väli-Suomi, Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi. Kullakin liiketoiminta-alueella on liiketoimintajohtaja, joka vastaa alueensa liiketoiminnasta ja palvelutarjonnasta sekä yksityiselle että julkiselle sektorille.

Pihlajalinnalla on kaksi taloudellista pitkän aikavälin tavoitetta. Nettovelan taso suhteessa käyttökatteeseen on tavoitteen mukainen. Liikevoiton (EBIT) tavoite on yli 7 prosenttia liikevaihdosta. Vuonna 2018 liikevoitto (EBIT) oli 2,6 prosenttia liikevaihdosta.

Panostukset uusiin toimipisteisiin, toimintarakenteen muutos sekä yrityskauppojen varainsiirtoverot ja neuvonantokulut painoivat kannattavuutta vielä 2018. Yhtiö uskoo, että investointien tulokset näkyvät tuloksessa myönteisesti jo lähitulevaisuudessa.

Näkymä

OLEMME SUOMEN ARVOSTETUIN
SOTE-YHTIÖ VUONNA 2020

Tehtävä

AUTAMME SUOMALAISTA
ELÄMÄÄN PAREMPAA ELÄMÄÄ

Arvot

EETTISYYS, ENERGISYYS JA
ENNAKKOLUULOTTOMUUS

PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET

NETTOVELAN
TASO

alle
3x

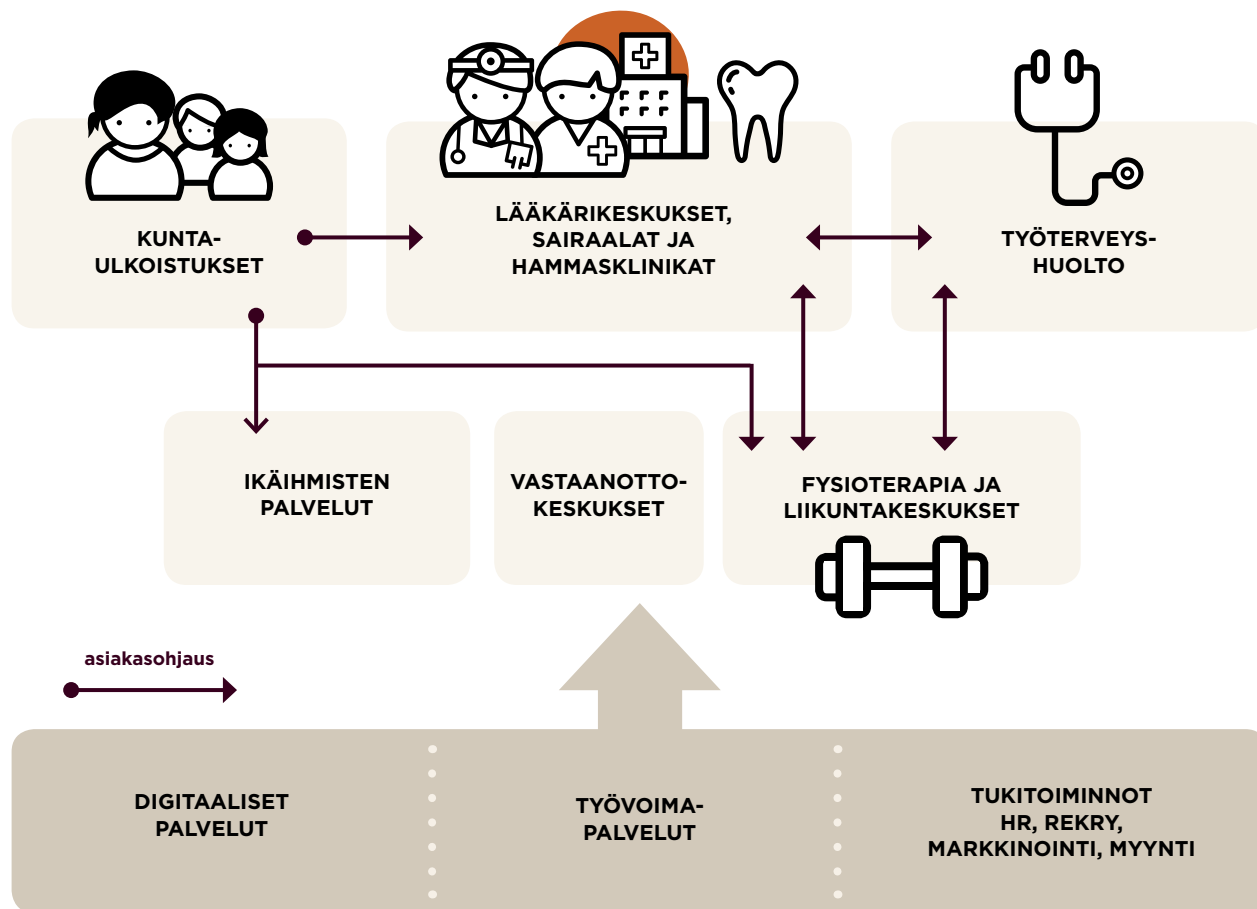
käyttökate

LIKEVOITTO
(EBIT)

yli
7%

liikevaihdosta

Pihlajalinnan palvelut 2018

Liiketoiminnan kasvua vauhdittavat trendit ja megatrendit

Kansantalouden kasvun heikkous ja julkisen sektorin tila

Suomen taloustilanne on ollut vuosia heikko ja julkinen sektori on velkaantunut. Etenkin kunnat ovat joutuneet ahdinkoon, kun hoitokustannukset ovat kasvaneet ja verotulot ovat samanaikaisesti pienentyneet. Talousongelmat ovat johtaneet julkisen sektorin haluun ulkoistaa palveluita ja hakea entistä tehokkaampia tapoja tuottaa vaikuttavia palveluita.

Elintapasairaudet ja hyvinvoinnin jakaantuminen

Aiemmin sairastuttiin esimerkiksi virus- ja tartuntatauteihin, nykyään suomalaisten yleisimmät sairaudet liittyvät elintapoihin. Yleisimpiä kuolemaan johtavia tekijöitä ovat työikäisillä kasvaimet, verenkiertoelinten sairaudet sekä alkoholinkäyttö. Terveyserot ovat Suomessa suhteellisen suuria ja riippuvat esimerkiksi koulutustasosta. Kustannusten hillitsemiseksi pitää painottaa ennaltaehkäisyä ja nopeaa hoitoon pääsyä.

Vapaaehtoisten vakuutusten määrän kasvu

Vapaaehtoisten sairauskuluvakuutusten määrä on ollut viime vuosina selvässä kasvussa. Vakuutusten määrän kasvuun vaikuttavia tekijöitä ovat olleet muun muassa huoli julkisten palveluiden saatavuudesta sekä halu varmistaa nopea hoitoonpääsy. Vuoden 2018 alussa jo lähes 1,2 miljoonalla suomalaisella oli vapaaehtoinen sairauskuluvakuutus. Oletamme, että vapaaehtoisten vakuutusten kysyntä jatkaa kasvuaan ainakin vuoteen 2020 asti.

Väestön ikääntyminen

Suomen väestö ikääntyy nopeimmin Euroopassa. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Suomessa on vuonna 2020 jo lähes 1,3 miljoonaa yli 65-vuotiasta ja määrä nousee vuoteen 2030 mennessä 1,5 miljoonaan. Yli 65-vuotiaat käyttävät valtaosan sosiaali- ja terveyspalveluista, joten palveluiden kysynnän ja kustannusten odotetaan kasvavan.

Ihmisten kiinnostus omaan terveyteen ja hyvinvointiin

Suomalaiset tupakoivat keskimäärin aiempaa vähemmän, syövät terveellisemmin ja liikkuvat aiempaa enemmän vapaa-aikanaan. Hyvinvointitrendit ohjaavat myös kulutustottumuksia, esimerkiksi ravintovalintoja ja terveys- ja liikunta- palveluiden käyttöä. Nopeinta elintapojen kehitys on ollut korkeasti koulutetuilla.

Yksilöllisyys, valinnanvapaus ja itseilmaisu

Terveyspalveluilta odotetaan entistä parempaa laatua ja vaikuttavuutta. Tarve yksilöllisiin ratkaisuihin on lisääntynyt, ja teknologia on vahvistanut trendiä. Valtaosa suomalaisista haluaa lisätä valinnanvapautta sosiaali- ja terveyspalveluissa. Yhä useampi on pyrkinyt varmistamaan oman valinnanvapauden esimerkiksi sairauskuluvakuutuksella.

Liiketoiminta-alueiden esittely

Etelä-Suomi

Etelä-Suomi on tiheäväestöinen kasvualue, jossa on paljon potentiaalia. Alueeseen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Uudenmaan, Varsinais-Suomen, Kymenlaakson, Päijät-Hämeen ja Etelä-Karjalan maakunnissa. Etelä-Suomen liiketoiminta-alueen tavoitteena on voimakas kasvu palveluverkoston kasvattamisen kautta. Etelä-Suomen alueella on vahva verkosto lääkärikeskuksia, sairaaloita, hammasklinikoita, Lapsettomuuskliniikka, Forever-liikuntakeskuksia ja Ikkipihlaja-koteja.

LIKEVAIHTO

107,6

milj. €
(60,7 milj. € 2017)
kasvua +77 %

ALUEELLE MAKSETUT ENNAKONPIDÄTYKSET

11,8

milj. €
(4,4 milj. € 2017)
kasvua +170 %

737

HENKILÖSTÖ

17

LÄÄKÄRI-
KESKUSTA

7

HAMMAS-
KLINIikka

3

SAIRAALAA

14

LIIKUNTA-
KESKUSTA

Ennaltaehkäisy ja hyvinvoinnin edistäminen ovat terveydenhuollon tulevaisuutta

Pihlajalinna haluaa näyttää tulevana vuosina suuntaa työhyvinvoinnissa ja hyvinvointipalveluissa. Forever-liikuntakeskukset siirtyivät yrityskaupalla osaksi Pihlajalinnaa vuonna 2018. Liikuntakeskukset tarjoavat monipuolisia hyvinvointipalveluita kuntoileville aikuisille.

Forever-ketju laajeni vuoden aikana Turkuun, kun yhtiö hankki Leaf Areenan. Tampereelle avattiin ensimmäinen Forever LITE -liikuntakeskus loppuvuonna. Edullisemman hintaluokan LITE-salit tarjoavat kuntosalipalveluita, jotka tukevat myös ennaltaehkäisyä ja kuntoutusta. Forever LITE -liikuntakeskusten määrä

nousi alkuvuodesta 2019 jo kuuteen, kun yhtiö ilmoitti FIT1-ketjun eli yhteensä viiden uuden liikuntakeskuksen ostosta.

Liikuntakeskustoiminta täydentää Pihlajalinnan ennaltaehkäisevää toimintaa työterveyshuollossa ja asiakkaiden kuntoutumista erikoissairaanhoidon toimenpiteiden jälkeen. Pihlajalinna yhdistää eri palveluja toisiinsa niillä paikkakunnilla, joissa on sekä liikunta- että lääkärikeskuksia. Yhteiset palvelut tekevät hoitoketjuista sujuvampia, ja työnantajille tarjotaan myös ennaltaehkäiseviä palvelupaketteja.

Väli-Suomi

Väli-Suomen alueeseen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Pirkanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon, Kanta-Hämeen, Satakunnan, Keski-Suomen ja Etelä-Savon alueella. Väli-Suomen liiketoiminta-alueella haetaan kasvua yhteisyritysten ja lääkärikeskusten synergiasta. Alueella on lääkärikeskuksia, sairaaloita, hammasklinikoita, Ikkipihlaja-koteja sekä kaksi liikuntakeskusta ja erityisasumispalveluyksikkö. Väli-Suomen alueella toimii Hattulan osayhteisö ja kolme Pihlajalinnan ja kuntien perustamaa yhteisöä, jotka vastaavat Mänttä-Vilppulan, Parkanon ja Kihniön sekä Jämsän sosiaali- ja

terveydenhuollon kokonaisulkoistuksista. Ulkoistusten väestövastuu on yhteensä 54 000. Alueella toimii myös julkista erikoissairaanhoidon tarjoava Jokilaakson sairaala Jämsässä sekä kolme vastaanottokeskusta.

LIKEVAIHTO

311,9

milj. €
(301,4 milj. € 2017)
kasvua +3 %

ALUEELLE MAKSETUT ENNAKONPIDÄTYKSET

23,5

milj. €
(22,4 milj. € 2017)
kasvua +5 %

2479

HENKILÖSTÖ

44

LÄÄKÄRI-
KESKUSTA

4

HAMMAS-
KLINIKKAA

5

SAIRAALAA

2

LIIKUNTA-
KESKUSTA

4

KUNTA-
ULKOISTUSTA

3

VASTAANOTTO-
KESKUSTA

Hyvinvointiohjelma edistää työssä jaksamista

Vuoden 2018 aikana Pihlajalinnan kuntayhtiöihin jalkautettiin tavoitteellinen hyvinvointiohjelma henkilöstölle. Ohjelman tavoitteena on edistää henkilöstön energisyyttä ja vireyttä, alentaa sairauspoissaoloja sekä vaikuttaa positiivisesti yrityksen liiketoimintaan. Ohjelman kuluessa henkilöstölle järjestettiin mm. vireystoripäiviä, asiantuntijaluentoja sekä kohdennettuja valmennuspalveluita.

Kohdennetuilla palveluilla tuetaan suoraan riskiryhmiin kuuluvaa henkilöstöä. Esimerkiksi terveysvalmennuksilla pyritään vaikuttamaan elämäntapoihin ja edistämään sitä kautta työssä ja elämässä jaksamista.

Jämsän Terveystieteessä ja Jokilaakson Terveystieteessä yhteensä 205 työntekijää osallistui hyvinvointihankkeen tarjoamiin palveluihin. Kohonneen riskin palveluihin osallistui 80 henkilöä.

Valmennusryhmien henkilöstö koki positiivisia muutoksia, kuten stressin vähenemistä, säännöllisen kivun pienentymistä ja kasvanutta innokkuutena lähteä liikkumaan. Henkilöstö koki valmennuksista olleen apua myös omien unelmien ja tavoitteiden asettamisessa sekä oman ajankäytön hallinnassa, minkä myötä läheisille löytyi enemmän aikaa.

Liiketoiminta-alueiden esittely

Pohjanmaa

Pohjanmaan alueeseen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa. Alueella on lääkärikeskuksia, sairaala, hammas-klinikka ja Suomen suurin sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisulkoistus, jonka palvelutuotannosta vastaa Pihlajalinnan ja kuntien yhteisyritys Kuusiolinnat Terveys. Yhtiö vastaa yhteensä 24 000 asukkaan sosiaali- ja terveydenhuollosta. Vuonna 2018 alueella toimintansa aloitti myös Laihia Hyvinvointi, joka tuottaa ikäihmisten

ja kehitysvammaisten asumispalveluita. Pohjanmaan liiketoiminta-alueella haetaan vahvaa kasvua lääkärikeskustoiminnasta.

LIKEVAIHTO
108,8
milj. €
(105,4 milj. € 2017)
kasvua +3 %

ALUEELLE MAKSETUT ENNAKONPIDÄTYKSET
9,2
milj. €
(8,2 milj. € 2017)
+11 %

1244
HENKILÖSTÖ

8
LÄÄKÄRI-
KESKUSTA

1
HAMMAS-
KLINIKKA

2
SAIRAALAA

2
LIIKUNTA-
KESKUSTA

2
KUNTA-
ULKOISTUSTA

Ikäihmisten vastuulääkärimalli vapauttaa resursseja perusterveydenhuollon vastaanottoihin

Kuusiolinnat Terveys kymmenessä hoivakodissa otettiin käyttöön Doctagonin kehittämä vastuulääkärimalli vuonna 2018. Vastuulääkärimallilla tavoitellaan hoivakotien asiakkaiden hyvää ja turvallista hoitoa heidän omassa asuinympäristössään. Samalla malli vähentää ikäihmistä kuluttavia päivystyskäyntejä, kuljetuksia ja osastojaksoja.

Vastuulääkärimallissa jokaiselle yksikölle on nimetty oma ikäihmisten hoitoon perehtynyt vastuulääkäri, joka vastaa koko yksikön lääketieteellisestä hoidosta. Vastuulääkärimalli muodostuu etäkonsultaatiosta sekä kolmen kuukauden välein tapahtuvasta lääkärin kierrosta yksikössä.

Vastuulääkäri on tavoitettavissa ympäri vuorokauden, vuoden jokaisena päivänä. Aiempaa paremmat tutkimusmahdollisuudet mahdollistavat nopean hoidon aloittamisen asiakasta siirtämättä niissä tapauksissa, joissa asiakkaan tila ei edellytä siirtoa terveyskeskuksen tai sairaalan päivystykseen.

Ympäri vuorokautisella vastuulääkärimallilla voidaan välttää jopa kolme neljästä ikäihmisen kuntoa rasittavasta akuuttivastaanoton käynnistä. Vastuulääkärimallin käytön myötä vapautuu arviolta 90–100 lääkäriytötuntia enemmän kuukaudessa Kuusiokuntien sote-ulkoistuksen vastuuväestön perusterveydenhuollon vastaanottoihin.

Pohjois-Suomi

Pohjois-Suomen alueeseen kuuluu liiketoiminta Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnissa. Alueella toimii lääkärikeskuksia, sairaala ja hammasklinikoita. Pohjois-Suomen alueella korostuu uusasiakashankinta ja palveluverkoston rakentaminen. Tavoitteena on vahva kasvu kaikissa asiakassegmenteissä. Pihlajalinna avasi vuonna 2018 täyden palvelun lääkärikeskuksen ja sairaalan Ouluun.

LIIKEVAIHTO

12,3

milj. €
(7,6 milj. € 2017)
kasvua 62 %

ALUEELLE MAKSETUT ENNAKONPIDÄTYKSET

0,3

milj. €
(0,3 milj. € 2017)

79

HENKILÖSTÖ

4

LÄÄKÄRI-
KESKUSTA

3

HAMMAS-
KLINIKKAA

1

SAIRAALA

Uuden konseptin mukainen lääkärikeskus Ouluun

Vuoden 2018 alussa Pihlajalinna avasi uuden konseptin mukaisen, täyden palvelun lääkärikeskuksen ja sairaalan Oulun ydinkeskustaan.

Oulun Pihlajalinnassa on yleis- ja erikoislääkärien sekä fysioterapeuttien vastaanotot, kattavat työterveyspalvelut sekä kaksi leikkaussalia. Myös tutkimuspalvelut ovat laajat, sillä laboratorion ja peruskuvantamisen lisäksi lääkärikeskuksessa on

magneettikuvauslaite. Oulussa on lisäksi saatavilla myös hammasklinikan palvelut.

Uuden konseptin mukainen lääkärikeskus on levollinen ympäristö, jossa asioita pohdittu vahvasti asiakkaan kokemuksen kannalta. Konsepti myös valmistelee tulevaisuuden lääkärikeskusta, jossa on tarjolla sekä sosiaali- että terveyspalveluita.

Asiakasryhmät

Pihlajalinnan asiakasryhmät ovat yritysasiakkaat, yksityisasiakkaat ja julkisen sektorin asiakkaat.

Yhtiön yritysasiakkaiden ryhmä koostuu Pihlajalinnan työterveyshuollon asiakkaista, vakuutusyhtiöasiakkaista ja muista yrityssovimusasiakkaista lukuun ottamatta julkisen sektorin työterveysasiakkaita.

Konsernin yksityisasiakkaat ovat itse maksavia yksityishenkilöitä, jotka saattavat hakea myöhemmin korvausta vakuutusyhtiöltä.

Konsernin julkisen sektorin asiakasryhmään kuuluvat julkisen sektorin organisaatiot Suomessa, kuten kunnat, kuntayhtymät, seurakunnat, sairaanhoitopiirit ja julkishallinto hankkiessaan

sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistuspalveluita, asumispalveluita, työterveys- huollon palveluita ja työvoimapalveluita.

Yksityisasiakkaat

LIKEVAIHTO

92,0

milj. €
(68,0 milj. € 2017)

↑ +35 %

OSUUS KONSERNIN
LIIKEVAIHDOSTA

17 %

(14 %)

Julkinen sektori

LIKEVAIHTO

347,7

milj. €
(330,5 milj. € 2017)

↑ +5 %

OSUUS KONSERNIN
LIIKEVAIHDOSTA

64 %

(69 %)

Yritysasiakkaat

LIKEVAIHTO

105,6

milj. €
(82,6 milj. € 2017)

↑ +28 %

OSUUS KONSERNIN
LIIKEVAIHDOSTA

19 %

(17 %)

Vakuutusyhtiöasiakkaat (sis. yritysasiakkaisiin)

LIKEVAIHTO

25,2

milj. €
(26,6 milj. € 2017)

↓ -5 %

OSUUS KONSERNIN
LIIKEVAIHDOSTA

5 %

(6 %)

Terveyttä ja hyvinvointia asiakkuusohjelmasta

Yksi Pihlajalinnan vuoden 2018 merkittävimmistä avauksista oli valtakunnallinen asiakkuusohjelma, joka lanseerattiin lokakuussa. Ohjelma on maksuton, ja siihen voivat liittyä kaikki Pihlajalinnan asiakkaat ja palveluistamme kiinnostuneet täysi-ikäiset suomalaiset.

Ohjelman ytimessä on ajatus ihmisen yksilöllisestä terveydestä ja siihen liittyvien tarpeiden ratkaisemisesta. Tavoitteena on tarjota Pihlajalinnan kaikille asiakkaille tukea terveyden ja hyvinvoinnin vahvistamiseen sekä palvella heitä arjessa myös silloin, kun he eivät asioi vastaanotolla.

Ohjelma tukee uusasiakashankintaa ja ristiinmyyntiä sekä lisää asiakkaiden tietoisuutta Pihlajalinnan laajasta palvelutarjonnasta. Kanta-asiakkaat saavat jo nyt valtakunnallisia tarjouksia ja tietoa terveydestä. Visiomme on, että tulevaisuudessa palvelemme asiakkaita yksilöllisemmin.

– Maallikkona on välillä vaikea tietää, mitä oman terveyden edistämiseksi pitäisi tehdä. Ohjelmaan kuulumalla saa terveysvinkkejä ja elämäntapa-suosituksia. Tulevaisuudessa tarjoamme kanta-asiakkaille myös henkilökohtaisesti räätälöityjä sisältöjä, sanoo asiakaskokemusjohtaja **Jutta Tikkanen**.

Käytännössä markkinointiviestintää ja tarjouksia voidaan tulevaisuudessa kohdentaa asiakkaiden kiinnostuksen kohteiden sekä asiointi-, terveys- ja demografiatietojen perusteella. Ohjelma mahdollistaa myös yksilöllisten palvelupolkujen rakentamisen esimerkiksi asiakkaan kielivalintojen mukaan. Ohjelmaa hallinnoidaan Salesforcen Service Cloud Lightning -palvelulla, joka otettiin käyttöön EU:n tietosuojauudistuksen yhteydessä keväällä 2018.

Syksyn 2018 aikana kanta-asiakkaille lähetettiin kolme uutiskirjettä, jotka sisälsivät tarjouksia ja tietoa terveydestä. Valtakunnalliset tarjoukset lanseerataan neljä kertaa vuodessa. Lisäksi

Pihlajalinnan liiketoiminta-alueet voivat suunnitella omia paikallisia etujaan. Tulevaisuudessa ohjelmassa esitellään myös uusia palveluita ja kerrotaan uudesta tutkimustiedosta eri erikoisaloilta.

Asiakkaille kerrottiin ohjelmasta ahkerasti toimipisteissä sekä digitaalisissa markkinointikanavissa, ja joulukuun 2018 lopussa kanta-asiakkaita oli liki 8000. Kuluvan vuoden tavoitteena on kasvattaa asiakkaiden ohjelmasta kokemaan lisäarvoa ja kasvattaa jäsenten määrää voimakkaasti. Tavoitteena on saada 100 000 suomalaista liittymään ohjelmaan vuoden 2019 loppuun mennessä.

Kanta-asiakkaiden määrä ei kuitenkaan ole ainoa tavoite, vaan ohjelman kautta toteutamme Pihlajalinnan tehtävää eli autamme suomalaisia elämään parempaa elämää. Pihlajalinnassa rakentaa terveys- ja hyvinvointipalveluita, jotka keskittyvät ihmisten terveenä pysymiseen ja jotka auttavat asiakkaita voimaan paremmin jokaisessa elämänsä vaiheessa.

– Harvoin innostumme asioista, jotka eivät suoraan liity meihin itseemme tai läheisiimme. Pihlajalinnassa pyrkimyksemme on profiloitua aidosti kiinnostavaksi ja hyödylliseksi terveyskumppaniksi kohdennettujen palvelujen avulla, Jutta Tikkanen sanoo.

VASTUU

Suomalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista

Pihlajalinnalla on vastuullinen perustehtävä: auttaa suomalaista elämään parempaa elämää. On helpompaa, edullisempaa ja keholle kevyempää pitää ihminen terveenä kuin parantaa jo sairastunut. Siksi Pihlajalinna rakentaa palveluita, jotka keskittyvät ihmisten terveenä pysymiseen.

Pihlajalinna kantaa vastuuta suomalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista, yhteiskunnan varojen käytöstä ja verojenmaksusta Suomeen, työntekijöistä ja

siitä, miten asiakastietoa säilytetään ja käsitellään. Pihlajalinnalle on tärkeintä taata palvelujen laatu, turvallisuus ja tehokkuus, huolehtia omasta henkilöstöstä sekä varmistaa asiakkaiden tietosuoja ja -turva.

Tuhannet pihlajalinnalaiset huolehtivat osaltaan satojen tuhansien suomalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista päivittäin. Ilman asiakkaiden ja yhteiskunnan luottamusta yhtiö ei voi toteuttaa tehtävänsä.

SIDOSRYHMIÄ KUUNNELLEN

Pihlajalinna on jatkuvasti yhteydessä useimpiin sidosryhmiinsä. Palautetta kerätään asiakkailta, henkilöstöltä ja yhteistyökumppaneilta jatkuvasti monin eri tavoin. Palautteen avulla arvioidaan Pihlajalinnan onnistumista ja tiedetään, mitkä asiat Pihlajalinnan toiminnassa ovat tärkeimpiä sidosryhmille.

Sidosryhmien odotuksia Pihlajalinnan vastuullisuudelle on tutkittu teemahaastatteluissa. Sidosryhmät määrittivät Pihlajalinnan tärkeimmiksi vastuullisuusteemoiksi:

Pihlajalinnan sidosryhmät

1. Hoidon laatu ja turvallisuus
2. Asiakastytyytyväisyys
3. Toiminnan tehokkuus (hoito ja ennaltaehkäisy)
4. Työntekijät
5. Suomalaisten terveys ja hyvinvointi
6. Hyvä hallinto
7. Miten säilytämme ja käsittelemme asiakastietoa
8. Läpinäkyvyys
9. Yhteiskunnan varojen käyttö ja verojen maksu Suomeen
10. Ihmisoikeudet

VASTUULLISUUS

Hoidon laatu ja turvallisuus

Jotta Pihlajalinna voi auttaa suomalaista elämään parempaa elämää, parannamme jatkuvasti toimintaamme, kehitämme vaikuttavampia sosiaali- ja terveyspalveluja ja tarkkailemme hoidon sekä palvelun laatua. Haluamme olla toimialamme vastuullinen edelläkävijä, joka tarjoaa nopeaa ja vaivatonta hoitoa missä ja milloin asiakkaamme sitä tarvitsevat.

Pihlajalinnan tavoite on täyttää säädöksissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset joka päivä kaikissa toimintayksiköissä. Kaikki terveyspalvelut ovat tieteellisesti todennettuja ja lääketieteellisesti vaikuttavia. Vaikuttavuutta pyritään parantamaan sillä, että hoitoon pääsee viiveettä. Työn perustana ovat lait ja asetukset, viranomaisohjeet, Käypä hoito -suositukset ja Pihlajalinnan omat toimintaohjeet. Laadun ja turvallisuuden varmistamiseksi Pihlajalinna toteuttaa omavalvontaa ja ohjeistuksia, kouluttaa henkilöstöä ja rekrytoi tarvittavia osaajia.

Pihlajalinnan sosiaali- ja terveydenhuollon laadusta vastaavat lääketieteellinen johtaja, lääketieteellinen johtoryhmä, terveydenhuollosta vastaavat johtajat, vastaavat lääkärit ja yksiköiden vastuuhenkilöt. Johto seuraa jatkuvasti laatumittareita ja -tavoitteita, kehittää toimintaa ja puuttuu poikkeamiin. Tuloksia, tavoitteita ja toimenpiteiden edistymistä seurataan säännöllisesti johdon katselmuksissa, johtoryhmissä sekä yksikköpalaverissa.

Pihlajalinnan lääkärikeskuksilla, sairaaloilla ja hammasklinikoilla on käytössä ISO 9001 -laatujärjestelmä. Sertifiointin tavoitteena on edelleen kehittää ja parantaa yksiköiden toimintatapoja. Samalla varmistetaan, että lakisääteiset vaatimukset ja omavalvonnan tavoitteet täyttyvät ja parannetaan riskienhallintaa.

TYYTYVÄINEN ASIAKAS

Potilaista tulee yhä vahvemmin valta-ikäisiä asiakkaita, kun valinnanvapaus lisääntyy sekä vakuutusten että

suunnitellun sote-uudistuksen ansiosta. Pihlajalinna kehittää palveluitaan jatkuvasti asiakaslähtöisemmiksi ja asiakkaiden palvelupolkuja sujuvammiksi ja vaikuttavammiksi. Tavoitteena on tehdä asiakaskokemuksesta Pihlajalinnalle kilpailuetu. Vuonna 2018 asiakaskokemuksessa panostettiin muun muassa uuteen lääkärikeskuskonseptiin ja uuteen asiakkuusohjelmaan.

Pihlajalinnassa ilmoitukset, palautteet ja poikkeamat käsitellään lähtökohtaisesti paikallisesti ja tarvittaessa yhtiön johtotasolla sekä viranomaisten kanssa. Tietoturvailmoitusten käsitteilyistä vastaavat tietosuojavastaavat.

Pihlajalinnan asiakaskokemusjohtaja vastaa palautteiden käsittelystä. Palautteet tulevat suoraan asiakkailta hoito- ja palvelutilanteissa, verkkosivujen tai sosiaalisen median kautta sekä henkilökunnalta Pihlajalinnan palauteprosessin mukaisesti. Potilasasiamiehet auttavat ja neuvovat potilaslain soveltamiseen liittyvissä asioissa.

LÄÄKETIETEELLISET TUNNUSLUVUT 2018

0,86

MUISTUTUKSET*

0,1

KANTELOT*

0,862018 TEHDYT
POTILASVAHINKO-
ILMOITUKSET***27 %**vuonna 2018 ratkaistuista
tapauksista Potilas-
vakuutuskeskus ratkaisi
korvattavaksi**1 049 081**KOKONAIS-
KÄYNTIMÄÄRÄ**0,19 %**LEIKKAUSALUEEN
INFEKTIOIT**
syvät infektiot** Leikkausalueen
infektio prosentti on
laskettu suhteessa
Pihlajalinnan sairaaloiden
toimenpidemääriin.

* Muistutusten, kanteluiden ja potilasvahinkoilmoitusten määrä suhteessa 100 000 käyntiin. Potilasvahinkoilmoitukset sisältävät tapaukset, joissa vakuutuksenottajana on Pihlajalinna Lääkärikeskus Oy tai Pihlajalinna Terveys Oy. Pihlajalinna-konsernin toimipisteissä työskentelevien ammatinharjoittajien toiminnasta tehdyt muistutukset, kantelut tai potilasvahinkoilmoitukset eivät välttämättä tule konsernin tietoon. Konsernin tietoon tulevat tapaukset ilmoitetaan tilastoissa. Sekä käyntimäärät että muistutukset, kantelut ja potilasvahinkoilmoitukset sisältävät Pihlajalinnan lääkärikeskukset, konsernin sairaalat, työterveysasemat ja hammaslääkärikeskukset sekä Hattulan terveysaseman.

NPS-INDEKSI
LÄÄKÄRI-
KESKUKSET
+69NPS-INDEKSI
SAIRAALAT
+87NPS-INDEKSI
HAMMAS-
KLINIKAT
+84

Mittaus kattaa Pihlajalinnan kaikki lääkärikeskukset, sairaalat ja hammas-
klinikat. Palautteiden yhteismäärä on 10 068 kpl.*

SAAMAMME AVOIN
PALAUTE ON
KOSKENUT

	Osuus kaikista palautteista	Nega- tiiviset	Posi- tiiviset	Kehitys- ehdotukset
Teknologiaongelmat	9 %	81 %	0 %	19 %
Hoidon laatu	22 %	58 %	39 %	3 %
Laskutus	7 %	85 %	0 %	15 %
Kohtaaminen	15 %	47 %	50 %	3 %
Odotusaika	13 %	96 %	2 %	2 %
Palvelun sisältö	22 %	58 %	15 %	27 %
Muu	12 %	23 %	4 %	73 %
Yhteensä	100 %			

* Pihlajalinna siirtyi konsernitason asiakaskokemuksen mittaus- ja palauteprosessiin 5/2018. Raportoimme tämän prosessin mukaiset palautteet. Kuntayhtiöissä toteutimme yhtiökohtaisia, tilaajan kanssa sovittua mittausmallia.

Vastuu yhteiskunnan varojen käytöstä

Pihlajalinnassa vastuullinen sosiaali- ja terveydenhuolto on myös tehokasta. Rajallisilla resursseilla kuten verovarjoilla on saatava aikaan mahdollisimman paljon hyvinvointia.

Yhtiön kehittämässä yhteisyritys-mallissa Pihlajalinna perustaa kunnan tai kuntayhtymän kanssa yrityksen, jota molemmat osapuolet omistavat. Malli tuo yhteiskunnalle ja yhteisyhtiön paikalliselle yhteisölle hyvää montaa eri kautta. Kunta saa suoraan oman osuutensa yhteisyrityksen voitoista ja voi käyttää rahat haluamiinsa kohteisiin. Lisäksi yhteisyrityksen tuottaessa voittoa osa siitä kiertää verotuottoina paikalliselle yhteisölle, koska yhtiöiden kotipaikat ovat niiden toimintapaikkakunnissa.

Paikalliset yhtiöt ovat tärkeitä paikalliselle elinkeinoelämälle. Yhteisyhtiöistä suurin, Kuusiolinna Terveys, vastaa Alavudella, Kuortaneella, Ähtärissä ja Soinessa yhteensä 24 000 asukkaan sosiaali- ja terveydenhuollosta. Kuusiolinna maksoi vuonna 2018 kumppanikunnille 735 000 euroa osinkoa ja teki paikallisten yritysten kanssa yhteistyötä yli 2,6 miljoonan euron arvosta. Vuonna 2018 Pihlajalinna maksoi osinkoa yhteis-

yhtiöiden kumppanikunnille yhteensä 1,3 miljoonaa euroa. Lisää Pihlajalinnan paikallisesta vaikuttavuudesta ja vastuullisuudesta voit lukea sivuilta 26–29.

KESKITYMME TERVEENÄ PYSYMISEEN

Ennaltaehkäisyyn ja vaikuttavan, nopean hoidon merkitys kasvaa sosiaali- ja terveydenhuollossa jatkuvasti. On helpompaa, edullisempaa ja keuholle kevyempää pitää ihminen terveenä kuin parantaa sairas. Yhtenä syynä on rahoitusmallin muutos palvelukohtaisesta hinnoittelusta yhä enemmän kiinteään hinnoitteluun. Tämä on eduksi kaikille, sillä palveluntuottajilla on voimakas kannustin kehittää vaikuttavampia toimintatapoja kuten digitaalisia palveluja ja panostaa toiminnassaan ennaltaehkäisyyn.

Pihlajalinnan liiketoiminnasta suurin osa, hieman vajaa 60 prosenttia, tulee kiinteähintaisesta liiketoiminnasta. Kiinteässä hinnoittelussa Pihlajalinnalle ei makseta esimerkiksi yksittäisen magneettikuvan ottamisesta, vaan siitä, että otamme vastuun ihmisen terveyspalveluista. Tämän vuoksi Pihlajalinna rakentaa palveluita, jotka keskittyvät ihmisten terveenä pysymiseen. Pihlajalinna

on panostanut merkittävästi ennaltaehkäisyyn ja sen kehittämiseen hoitoketjuissa ostamalla Forever-liikunta-keskusketjun vuonna 2018.

Pihlajalinnan kehittämä malli kunta-palveluissa perustuu siihen, että ennaltaehkäisyllä, nopealla ja vaikuttavalla perusterveydenhuollolla sekä viiveettä saatavilla erikoissairaanhoidon lähipalveluilla keskitytään pitämään ihmiset mahdollisimman terveenä ja kalliin erikoissairaanhoidon tarve vähenee.

MAKSAMME VEROMME SUOMEEN

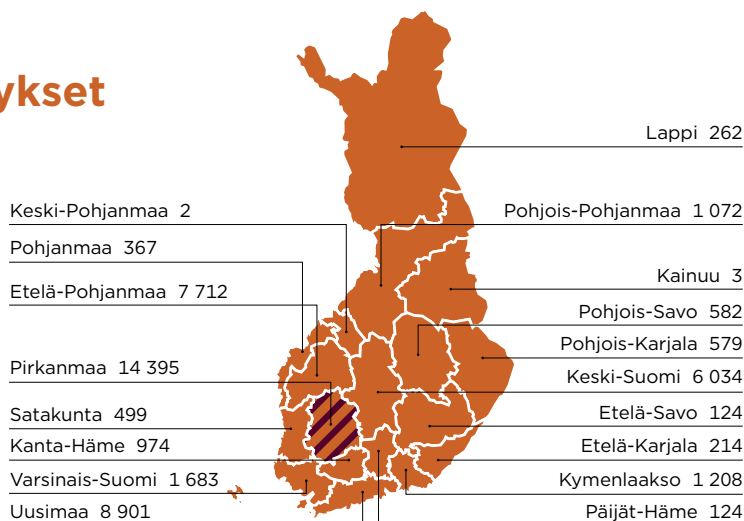
Pihlajalinna on suomalainen pörssi-yhtiö, joka on noin 95-prosenttisesti suomalaisomistuksessa. Pihlajalinnan pääkonttori on Tampereella ja sen kaikki tytäryhtiöt on rekisteröity Suomeen. Pihlajalinnan verojalanjälki löytyy seuraavalta sivulta.

PIHLAJALINNAN OMISTUS

31.12.2018	OMISTUS-PROSENTTI
Ulkomaiset	0,1 %
Hallintarekisteröidyt	5,5 %
Suomalaisomistus	94,4 %

Pihlajalinnan ennakonpidätykset maakunnittain 2018

1 000 euroa

VEROJALANJÄLKI

Kaikki verot Suomeen

TILIKAUDELTA
MAKSETTAVAT
VÄLITTÖMÄT VEROT
YHTEENSÄ

42,4
milj. €

(36,8)

TILIKAUDELTA
TILITETTÄVÄT VEROT
YHTEENSÄ

60,3
milj. €

(48,9)

PIHLAJALINNA-KONSERNIN VEROJALANJÄLKI

Milj. euroa	2018	2017
Tilikaudelta maksettavat välittömät verot		
Tuloverot (EVL-vero)	5,1	4,3
Työnantajan eläkemaksut	29,4	25,7
Sosiaaliturvamaksut	1,5	1,6
Työnantajan työttömyysvakuutusmaksut	4,3	4,0
Tapaturmavakuutusmaksut ja ryhmähenkivakuutusmaksut	0,9	0,9
Työnantajamaksut yhteensä	36,1	32,1
Kiinteistöverot	0,1	0,1
Varainsiirtoverot	1,2	0,4
Tilikaudelta maksettavat välittömät verot yhteensä	42,4	36,8

Yhtiön kuluksi jäävä hankintojen arvonlisävero

Arvonlisäverot, arvio	12,4	9,0
-----------------------	------	-----

Tilikaudelta tilitettävät verot

Ennakonpidätykset	44,7	35,3
Työntekijän eläkemaksut, laskennallinen	11,7	9,5
Työntekijän työttömyysvakuutusmaksut, laskennallinen	3,3	2,3
Palkkaverot yhteensä	59,7	47,1
Arvonlisäverot, netto	0,6	1,8
Kaudelta tilitettävät verot yhteensä	60,3	48,9

Liikevaihto, milj. euroa	487,8	424,0
Tulos ennen veroja, milj. euroa	10,0	17,4
Henkilöstö keskimäärin (FTE)	4 868	3 879
Julkiset tuet, milj. euroa	1,3	0,8

Osaava ja sitoutunut henkilöstö

Ammattitaitoinen, osaava ja sitoutunut henkilöstö on Pihlajalinnan liiketoiminnan kannalta ensiarvoisen tärkeä. Sosiaali- ja terveystyöpalvelut perustuvat luottamukseen, ja henkilöstö on avainroolissa laadukkaana ja eettisen palvelun toteuttamisessa. Työhyvinvoinnin, työkyvyn, rekrytoinnin ja työilmapiirin merkitys korostuu ja näkyy myös yhtiön tuloksessa, koska ihmisten merkitys asiakasarvon luomisessa on erittäin iso.

Pihlajalinnalla haluaa työnantajana kehittää henkilöstön työkykyä ja hyvinvointia niin, että yhtiön kilpailukyky vahvistuu sekä työnantajana että liiketoiminnassa. Henkilöstön osaamiseen panostaminen ja hyvä esimiestyö auttavat Pihlajalinnalla saavuttamaan strategiset tavoitteensa.

Pihlajalinnalla kunnioittaa kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia ja noudattaa Suomen työolainsäädäntöä, työehtosopimuksia sekä ihmisoikeuksia ja tasa-arvoa koskevaa lainsäädäntöä kaikissa toimipisteissään. Pihlajalinnalla kunnioittaa työntekijöidensä järjestäytymisoikeutta ja oikeutta työehtoneuvotteluihin. Pihlajalinnalla ei hyväksy minkäänlaista työntekijöiden tai ammattinharjoittajien syntyperään, kansallisuuteen, uskontoon, ihonväriin, sukupuoleen, ikään tai muuhun vastaavaan tekijään perustuvaa syrjintää.

LAADUKAS ESIMIESTYÖ TÄRKEÄSSÄ ROOLISSA

Pihlajalinnassa esimiestyön ja johtamisen tavoite on antaa työntekijöille mahdollisuus onnistua työssään. Johtaminen on innostamista ja konkreettista tavoite- ja palauteviestintää. Laadukas esimiestyö on tärkeässä roolissa joka-päiväisen toiminnan ja laadun kehittämisessä. Esimiestyötä arvioidaan mm. joka toinen kuukausi toteutettavassa Pihlajalinnan pulssi -kyselyssä. Esimiesindeksi kuvaa työntekijöiden näkemystä esimiesten oikeudenmukaisuudesta sekä kyvystä asettaa tavoitteita ja antaa kannustavaa palautetta työssä onnistumisen tueksi.

Esimiestyö ja sen kehittäminen oli yksi henkilöstöhallinnon painopisteitä vuonna 2018. Esimiehille järjestettiin ensimmäistä kertaa Pihlajalinnan omat esimieskoulutukset, jotka toistuvat säännöllisesti kerran kuukaudessa teemoilla esimiehenä Pihlajalinnassa, työsuhteosaaminen ja arvostava vuorovaikutus. Koulutuspäivissä keskityttiin esimiehen tehtäviin ja vastuualueisiin työsuhteen elinkaaren aikana, valmentamaan työotteeseen sekä aktiiviseen välittämiseen ja puheeksi ottamiseen. Kaikki Pihlajalinnan esimiehet ovat velvollisia osallistumaan koulutuksiin, ja koulutusten suorittamista seurataan.

Lisäksi esimiehille järjestettiin HR-järjestelmiin liittyvää koulutusta sekä yhteistyössä oppilaitosten kanssa tutkintoon johtavaa JET-koulutusta (johtamisen erikoisammattitutkinto) ja LEAT-koulutusta (Lähiesimiestyön ammattitutkinto).

TYÖHYVINVOINTIA SEURATAAN AKTIIVISESTI

Pihlajalinnalla pyrkii parantamaan henkilöstön työhyvinvointia muun muassa laadukkaalla esimiestyöllä, työterveys- ja hyvinvointihankkeilla. Vuonna 2017 luodun aktiivisen välittämisen mallin jalkauttamista jatkettiin osana esimieskoulutuksia. Mallin avulla sovitaan vastuut ja toimintatavat, joilla pyritään ratkaisemaan työkykyyn ja työstä suoriutumiseen liittyviä haasteita ennakoivasti ja suunnitelmallisesti.

Vuoden 2018 aikana käynnistettiin joka toinen kuukausi toistuva Pihlajalinnan pulssi -kysely, jonka tarkoituksena on seurata aktiivisesti henkilöstön kokemuksia ja hyvinvointia.

Kunta- ja kuntayhtymien hyvinvointihankkeet laajenivat koskemaan kaikkia kuntayhtymiä. Hankkeisiin sisältyy muun muassa koko henkilöstölle tietoisuutta ja tapahtumia. Lisäksi tarjotaan liikunta- ja elämäntilanteen valmennuksia niille, joiden työkykyriski on kohonnut.

HENKILÖSTÖN TUNNUSLUKUJA

Indikaattori	2018	2017
Henkilöstö keskimäärin (FTE)	4868	3 879
Ammattinharjoittajat	1400	992
Maksetut palkat sivukuluineen, miljoonaa euroa	208,9	172,5
Keskimääräisen ja korkeimman vuosiansion suhde	5 %	8 %
Kokoaikaiset / osa-aikaiset / tarvittaessa töihin kutsuttavat, %	62/17/21	61/18/21
Hoitohenkilökunta / muu henkilökunta / lääkärin / hallinto, %	64/16/15/5	67/17/11/5
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma	voimassa	voimassa
Epäasiallisen kohtelun vastainen toimintaohjelma	voimassa	voimassa
Työtapaturmat* / työhön liittyvät kuolemantapaukset	327/0	284/0
Työlainsäädännön rikkomukset	1**	1**

* Työtapaturmat sisältävät töissä, työmatkalla ja työtehtävistä johtuvan matkustamisen aikana tapahtuneet tapaturmat.

** Pihlajalinnan osittain (51 %) omistama tytäryhtiö Kuusiolinnalla Terveystyö Oy tuomittiin 28.6.2018 maksamaan yhdelle henkilölle yhdenvertaisuuslain mukaista hyvitystä sekä korvausta työhönnotossa tapahtuneen syrjinnän perusteella.

Vuoden 2018 HR-painopisteet

- Konsernin organisaatiouudistus
- Säännölliset esimieskoulutukset
- Esimiesviestinnän kehittäminen
- Pihlajalinnan pulssi -kysely
- Säännöllisen raportoinnin aloittaminen liiketoiminta-tasolla ja konserni-tasolla
- Kuntayhtymien hyvinvointihankkeet
- Kimpassa-organisaation ja työsuojeluorganisaation uudistaminen
- Neuvottelujen aloittaminen TSN:n kanssa luottamusmiesorganisaation uudistamisesta

HENKILÖSTÖLLÄ MAHDOLLISUUS VAIKUTTA

Pihlajalinna haluaa antaa henkilöstölle mahdollisuuden vaikuttaa omaan työhönsä ja työympäristöönsä Kimpassa-toiminnan avulla. Kimpassa-toiminta on koko konsernin kattava yhteistoiminta-organisaatio. Toiminnassa on mukana niin henkilöstön valitsevat Kimpassa-edustajat kuin luottamusmiehen- ja työsuojeluorganisaatio. Toiminnan tavoitteena on luoda yhtenäistä yrityskulttuuria, kehittää vuoropuhelua ja vastata lakien asettamiin yt-toiminnan vaatimuksiin. Pihlajalinnan Kimpassa-toiminta ja työsuojeluorganisaatiot uudistuivat vuoden 2019 alussa vastaamaan konsernin alueellisen organisaation rakennetta.

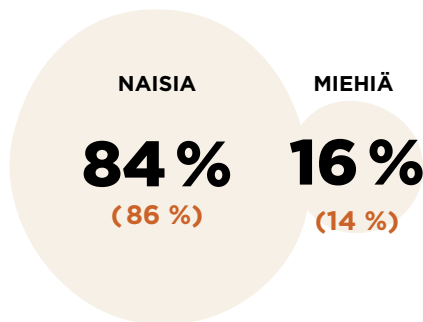
ENNAKOIVA HENKILÖSTÖSUUNNITTELU JA -RESURSOINTI

Pihlajalinnassa yksikön lähiesimies vastaa henkilöstö- ja työvuorosuunnittelusta. Työvuorosuunnittelussa noudetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja työehtosopimusta sekä valvontaviranomaisen lupaa. Suunnittelun lähtökohtana ovat asiakkaiden tarpeet sekä henkilöstön tasapuolinen ja oikeudenmukainen kohtelu. Työvuoroja suunnitellaan ennakoiden, ja suunnittelussa huomioidaan tiedossa olevat poissaolot ja osa-aikaisuudet. Poissaoloihin palkataan lähtökohtaisesti sijaiset. Jos asiakkaiden määrä on tavanomaista pienempi ja henkilöstön määrä on riittävä, sijaista ei palkata. Jos lyhytaikaiseen poissaoloon ei tarpeesta ja yrityksistä huolimatta saada sijaista, tarkistetaan myös, voidaanko sijainen saada sisäisin järjestelyin toisesta yksiköstä. Ylityötilanteissa noudatetaan työehtosopimusten normeja, ja työvuorototeumiin merkitään vain todelliset tehdyt vuorot.

YHTENÄISET HENKILÖSTÖEDUT

Uudet, yhtenäiset henkilöstöedut tulivat voimaan Pihlajalinnassa 1.1.2018. Yhtenäiset edut merkitsevät suurimmalle osalle pihlajalinnalaisia merkittävää parannusta aiempiin etuihin. Hen-

SUKUPUOLIJAKAUMA HENKILÖSTÖSSÄ

kilöstöetuja uudistettaessa pääperiaatteena oli yhdenvertaiset edut kaikille pihlajalinnalaisille. Etujen tavoitteena on ennen kaikkea työntekijöiden hyvinvointi. Uusien etujen myötä Pihlajalinnan panostus henkilöstöetuihin kasvoi merkittävästi. Aiemmin edut olivat periytyneet esimerkiksi yrityskaupoista ja kuntaulkoistuksista, ja ne jakautuivat henkilöstölle hyvin epätasapuolisesti. Pihlajalinnan henkilöstöetuihin sisältyy muun muassa laaja työterveyshuolto, vapaa-ajan tapaturmavakuutus sekä liikunta- ja kulttuurietu.

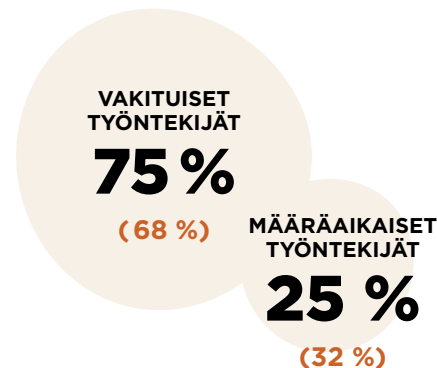
JATKUVAA OSAAMISEN KEHITTÄMISTÄ

Pihlajalinnassa osaamisen kehittäminen on etupäässä sisäisen tiedon jakamista ja koulutautumista. Tärkeintä on työssä oppiminen, joten esimiehen ja työyhteisön roolit korostuvat. Pihlajalinnan oma verkko-oppimisympäristö Pihlajalinna Akatemia on tärkeä osa sisäistä koulutusta.

Konsernissa on käytössä yhtenäisen perehdytysuunnitelma. Tavoitteena on, että jokainen uusi työntekijä, konsernin sisällä tehtävää vaihtava, esimiestehtävissä aloittava tai pitkältä vapaalta palaava henkilö perehdytetään sekä organisaatioon että työtehtävään perehdytysuunnitelman mukaisesti. Vakituisten työntekijöiden lisäksi perehdytetään myös määräaikaiset työntekijät, harjoittelijat, vuokratyöntekijät ja ammatinharjoittajat.

Ammatillista koulutusta antavat sekä Pihlajalinnan omat asiantuntijat että ulkopuoliset kouluttajat. Esimies

TYÖSUHTEIDEN TYYPPI

ja työntekijä laativat jokaiselle työntekijälle oman osaamisen kehittämisen suunnitelman vuosittaisessa tavoite- ja kehityskeskustelussa.

UUSI HR-ORGANISAATIO JA HENKILÖSTÖJÄRJESTELYT

Pihlajalinnan henkilöstöhallinto järjestäytyi uudelleen organisaatiouudistuksen yhteydessä. HR-päälliköiden lukumäärä nousi kolmeen. HR-päälliköt raportoivat sekä oman vastualueensa liiketoimintajohtajalle että konsernin henkilöstöjohtajalle. HR-päälliköiden työpareina on neljä paikallista HR asiantuntijaa. Henkilöstöhallintoon kuuluu lisäksi keskitetty palkkapalveluiden tiimi, keskitetty HRD-tiimi ja rekrytointitiimi.

Pihlajalinnan ja vuodesta 2016 konserniin kuuluneen MediAvun rekrytointi-organisaatiot yhdistettiin organisaatiouudistuksen yhteydessä yhdeksi kokonaisuudeksi. Uuden rekrytointitiimin toiminta organisoitiin vastaamaan aluepohjaista organisaatiota. Rekrytointitiimi vastaa koko konsernin rekrytointista ja tukee Pihlajalinnan liiketoimintaa alueellisesti sekä konsernitasolla ja tarjoaa lisäksi rekrytointipalveluja konsernin ulkopuolisille asiakkaille.

Vuonna 2018 Pihlajalinna-konsernissa käytiin tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla yhteensä 12 yhteistoimintaneuvottelua, joiden piirissä oli 372 työntekijää. Ne johtivat 31 työntekijän irtisanomiseen ja lisäksi työtehtävien lakkauttamiseen. 57 henkilöä työllistyi konsernissa uusiin tehtäviin.

Tietosuoja ja tietoturva

Pihlajalinnan tavoitteena on turvata asiakkaidensa ja potilaidensa tietosuoja sekä toiminnalleen tärkeiden tietojärjestelmien, palveluiden ja tietoverkkojen toiminta, estää niiden valtuudeton käyttö sekä tahaton tai tahallinen tiedon vääristyminen.

Konserni varautuu häiriö- ja poikkeusoloihin niin, että toimintaa voidaan jatkaa mahdollisimman häiriöttömästi kaikissa oloissa. Tietoturvaa seurataan aktiivisesti ja poikkeamiin puututaan nopeasti. Tietoturvaa rakennetaan ja ylläpidetään ajantasaisin ja -mukaisin ratkaisuin.

EU:N TIETOSUOJA-ASETUS TOI MUUTOKSIA

Vuonna 2018 Pihlajalinnassa valmistautui toukokuussa voimaan tulleeseen EU:n tietosuoja-asetukseen. Asetuksen tavoitteena on yhdenmukaistaa henkilötietojen käsittelyyn liittyvää sääntelyä EU:n sisällä.

Tietosuoja-asetusprojektiin kuului muun muassa ISO 27001 -sertifiointi, sopimusten sekä tietosuoja- ja tietoturvaliikkeen päivitys ja tietotilinpäätöksen laatiminen, tietojärjestelmä-salkun kuvaaminen, henkilöstön kouluttaminen, tietosuojamateriaalien laatiminen sekä rekisteröidyn oikeuksiin

liittyvät prosessimuutokset ja prosessin kuvaaminen. Lisäksi rekisteröidyn oikeuksien mahdollistamiseksi ja tietopyyntöjen käsittelemiseksi rakennettiin uusia tietojärjestelmäkokonaisuuksia. Myös tietoturvapojkeamaprosessi uudistettiin. Suurena kokonaisuutena projektissa oli Pihlajalinnan rekisteröidyn laatu- ja rekisteriselosteiden päivittäminen.

Projektin aikana kehitettiin myös verkkopalvelun, Oma.pihlajalinn.fi-palvelun ja Pihlajalinn-mobiili-

sovelluksen tietosuojaan liittyviä asioita, muun muassa päivitettiin käyttöehtoja ja laadittiin uusia lomakkeita rekisteröidyn oikeuksia varten.

Jokaisen pihlajalinnalaisen on suoritettava yleinen tietosuojakoulutus ja siihen sisältyvä tentti. Potilastietoja käsittelevien on suoritettava lisäksi potilastietoa koskeva tentti. Tällä varmistamme, että henkilöstömme hallitsee tietosuojaan liittyvät asiat myös käytännössä.

TIETOTURVAN MITTARIT

	Tavoite	2018	2017	2016
Onnistuneiden tunkeutumisyriyten määrä	0	6*	2*	0
Havaittujen virus- ja haittaohjelmien määrä	Koneet puhtaasti viruksista ja haittaohjelmista	89 automaattisesti poistettua virusta 2884 automaattisesti poistettua haittaohjelmaa**	0	0
Roskapostimäärä	Alle 1 % roskapostista pääsee käyttäjille	Tavoite saavutettu	Tavoite saavutettu	Tavoite saavutettu
Tietoturva-päivitysten ajantasaisuus	Kaikki tietoturvapäivitykset asennetaan 24 h sisällä niiden julkaisemisesta	90 % päivityksistä tehty ensimmäisen viikon aikana päivityksen julkaisusta	Ei tavoitteessa, osa jatkuvaa tekemistä	Tavoite saavutettu

* Tunkeutumisyriykset havaittu nopeasti, tilanne normalisoitu ja järjestelmät päivitetty.

** Järjestelmän päivitys on mahdollistanut tarkemman tilastoinnin ja seurannan.

Pihlajalinnan tietoturvakäytännöt

KOULUTUS

Henkilökuntaa koulutetaan tietosuoja- ja tietoturva-asioissa säännöllisesti. Jokaisen pihlajalinnalaisen on suoritettava yleinen tietosuoja-koulutus ja siihen sisältyvä tentti. Potilastietoja käsittelevien on suoritettava lisäksi potilastietoa koskeva tentti. Ajantasaiset ohjeistukset ovat henkilökunnan saatavilla.

RISKIEN ARVIOINTI

Tietosuoja- ja tietoturvariskejä arvioidaan ja analysoidaan säännöllisesti ja aina uusien järjestelmien määrittelyvaiheessa sekä merkittävien muutosten yhteydessä.

KÄYTTÖOIKEUKSIEN HALLINTA

Kaikkien järjestelmien käyttöoikeus- ja pääsynhallinta tehdään keskitetysti. Järjestelmien pääkäyttäjät määrittelevät käyttöoikeuksien myöntämisperiaatteet. Ulkopuolisten käyttäjien oikeudet hallinnoidaan keskitetysti.

VALVONTA JA SEURANTA

Tietosuojaan ja tietoturvan tilanteesta raportoidaan sisäisten ja ulkoisten auditointien yhteydessä. Teknisiä tietoturva-arvioita jatkuvasti, ja tärkeimpiin ympäristöihin tehdään erillisiä tietoturvatarkastuksia. Tietosuojatyötä ohjaa ohjausryhmä ja operatiivisesta toiminnasta tietosuoja- ja tietoturvaryhmä.

PALVELUNTUOTTAJIEN SEURANTA

Toimittajien ja ulkoisten palveluntuottajien on sitouduttava noudattamaan konsernin määrittämiä tietoturva-vaatimuksia, ja toimittajille tehdään säännöllisiä auditointeja. Ulkopuolisten palveluiden muutosten yhteydessä tietoturva-vaatimukset tarkistetaan.

TIETOTURVA-POIKKEAMIEN KÄSITTELY

Pihlajalinnassa-konsernissa on määritetty menettelytavat ja välineet tietoturva-poikkeamien havaitsemiseksi. Lisäksi käytössä on suunnitelmat toiminnoille poikkeustilanteissa. Jokainen tietoturvapojkeama kirjataan ja käsitellään jatkotoimenpiteitä varten.

KYTKETTYMINEN TIEOVERKKOON

Pihlajalinnan-konsernin tietoverkkoon ja siihen liitettyihin palveluihin voidaan kytkeytyä vain tietohallinnon hallinnoimilla tai hyväksymillä laitteistoilla ja ohjelmistoilla. Tietoturvallisuuden varmistamiseksi valvotaan ja tarvittaessa rajoitetaan ohjelmistoja ja tiedostomuotoja, joita järjestelmissä käytetään. Tärkeimpiin järjestelmiin voi kirjautua vain sisäverkosta. Ulkoisesta kirjautuessa käytössä on kaksivaiheinen tunnistautuminen.

Kumppanuus tuo tuloksia

Me Pihlajalinnassa uskomme, että yksityisten palveluntuottajien ja julkisen sektorin hyvällä yhteistyöllä voidaan turvata monipuoliset ja vaikuttavat sote-lähipalvelut kaikille suomalaisille. Pihlajalinna vastaa useiden kuntien asukkaiden koko sosiaali- ja terveydenhuollosta. Konserni on monien kuntien luotettu kumppani perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa, sosiaali- ja hoivapalveluissa sekä lääkärirekrytoinnissa. Pihlajalinna tekee yhteistyötä yhteensä noin sadan kunnan kanssa.

Pihlajalinna on ainoana suurena yksityisenä sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottajana kerännyt vahvaa kokemusta laajan väestön kokonaisvastuusta. Vuoden 2018 alussa Pihlajalinna vastasi yhteistyökunnissa noin 100 000 asukkaan sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluista. Tuhannet pihlajalinnalaiset huolehtivat joka päivä suomalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista.

Tehokas hoitoketju perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä varmistaa Pihlajalinnan perusterveydenhuollon asiakkaille nopean ja vaikuttavan hoidon. Asiakkaat voivat olla varmoja siitä, että heidän hyvinvoinnistaan huolehditaan kokonaisvaltaisesti koko hoitoketjun ajan.

Pihlajalinnan kuntakumppaneiden sote-kulut on saatu hallintaan, lähipalve-

lut ovat monipuolistuneet ja henkilöstön ja asiakkaiden tyytyväisyys on parantunut. Pihlajalinnan toiminnassa kunta on aidosti kumppani, ei vain tilaaja. Kuntien elinvoimaisuus on vahvistunut, ja kumppanikunnat ovat ottaneet muita aikaisemmin digiloikan sosiaali- ja terveyspalveluissaan.

PALVELUTUOTANTO ALKOI LAIHIALLA

Vuoden 2018 aikana Pihlajalinna lisäsi omistustaan kuntien kanssa omistamis- ja tytäryhtiöissä. Pihlajalinna omistaa nyt 81 prosenttia Mäntänvuoren Terveys Oy:n ja Kolmostien Terveys Oy:n osakkeista sekä 90 prosenttia Jokilaakson Terveys Oy:n osakkeista. Lisäksi konserni allekirjoitti Kuusiokuntien kanssa ehdollisen kauppakirjan omistussuuden nostamisesta Kuusiolinna Terveys Oy:ssä 97 prosenttiin.

Pihlajalinna ja Laihian kunta solmivat osakassopimuksen yhteisestä yhtiöstä ja asumispalveluiden tuottamisesta ikäihmisille ja kehitysvammaisille Laihialla. Palvelut tuottaa Laihian Hyvinvointi Oy. Sopimuksen mukaisesti Pihlajalinna Terveys Oy omistaa yhtiöstä 81 % ja Laihian kunta 19 %.

Pihlajalinna aloitti Hattulan sosiaali- ja terveyspalveluiden osaulkoituksen palvelutuotannon uudella sopimuksella 1.1.2019. Hattulassa on noin 9 700 asu-

kasta ja sopimuksen arvo on noin 7 miljoonaa euroa vuodessa. Kilpailutuksen mukaan sopimuksen kesto on vähintään 15 ja enintään 20 vuotta.

Pihlajalinnan palvelut julkiselle sektorille

- Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut
- Sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisulkoistukset
- Osaulkoistukset, kuten terveysasemaulkoistukset
- Sairaalaulkoistukset
- Päivystyspalvelut
- Vastuulääkäripalvelut ja etävastaanottopalvelut
- Työterveyspalvelut
- Ikäihmisten ja vammaisten asumispalvelut
- Vastaanottokeskukset
- Valinnanvapauskokeiluissa tuotettavat palvelut
- Työvoimapaalvelut
- Ratkaisupalvelut

Sosiaali- ja terveyspalvelut turvattuna maakunnan reuna-alueella

Pihlajalinna on Parkanon kaupungin pitkäaikainen sosiaali- ja terveydenhuollon kumppani. Lääkäripalveluista alkanut yhteistyö on kasvanut sosiaali- ja terveyspalvelujen kokonaisulkoistukseksi. Parkanon kaupungin ja Pihlajalinnan yhteisyritys Kolmostien Terveys vastaa alueella 9000 asukkaan sosiaali- ja terveyspalveluista. Kokonaisulkoistus tuo turvaa kaupungille: kuntalaisten peruspalvelut on turvattu pitkälle tulevaisuuteen, ja sote-kustannukset ovat selkeät sekä ennakoitavissa.

Vuosituhammen alussa Parkano kärsi useiden muiden pienten paikkakuntien tavoin lääkäri työvoiman vähyydestä. Haasteeseen vastasi Parkanon terveyskeskuksessa työskennellyt vastavalmistunut lääkäri **Mikko Wirén**. Wirén hankki terveyskeskukseen lisää lääkäreitä ja sai samalla lääkäripalveluiden vuokrauksesta liikeidean, josta syntyi Pihlajalinna vuonna 2001.

Siitä saakka Parkano on hankkinut lääkäripalvelut Pihlajalinnalta. Ison sosiaali- ja terveysalan yhtiön resursseista on helpompi löytää esimerkiksi erikoislääkäreitä pienelle paikkakunnalle pitämään vastaanottoa vaikka kerran viikossa.

– Ilman yhteistyötä Pihlajalinnan kanssa Parkanossa ei olisi esimerkiksi ympärivuorokautista kiirevastaanottoa.

Kiirevastaanotto tuo turvaa varsinkin lapsiperheille ja vanhuksille, sillä Taysiin on matkaa miltei sata kilometriä, kertoo kaupunginjohtaja **Jari Heiniluoma**.

SOTE-KUSTANNUKSET ENNAKOITAVIKSI

Parkanon kaupunki päätti ulkoistaa sosiaali- ja terveyspalvelut vuonna 2014. Kustannuskehitys oli ollut pitkään liian nopeaa ja arvaamatonta, ja kaupunki joutui tekemään vuosittain leikkauksia muille hallinnon alueille, jotta sote-kustannukset saatiin katettua.

– Kustannukset kasvoivat 2,5–10 prosenttia vuosittain. Erikoissairaanhoidon kustannukset tulivat kaupungin tietoon aina tammikuun lopussa. Pienelle kaupungille on iso asia, jos kustannukset nousevat äkillisesti 1,5 miljoonaa, Heiniluoma kertoo.

Kustannusten ennakoitavuuden ja hillitsemisen lisäksi sote-ulkoistuksella haluttiin turvata palvelut maakunnan reuna-alueella. Parkano halusi itse vaikuttaa sosiaali- ja terveyspalveluiden laatuun ja määrään. Heiniluoman mukaan kaupungille oli tärkeää turvata riittävän hyvät palvelut koko väestölle, varsinkin ikääntyville ja lapsiperheille.

– Halusimme luoda kokemusta turvallisuudesta ja siitä, että Parkanossa on hyvä elää ja asua. Toimivien

sote-palveluiden myötä varmistamme, että työvoimaa ja lapsiperheitä on paikkakunnalla jatkossakin.

YHTEINEN YRITYS, PAIKALLINEN VETOVASTUU PIHLAJALINNALLA

Kaikki sosiaali- ja terveystalvet haluttiin yhdistää samaan kokonaisuuteen. Kaupunki halusi panostaa vahvaan perusterveydenhuoltoon ja ennaltaehkäisyyn, jolloin myös erikoissairaanhoidon kulut pysyisivät ennakoitavina.

Pihlajalinna valikoitui kilpailutuksessa yhteistyökumppaniksi. Kaupungin ja Pihlajalinnan yhteinen yritys Kolmostien Terveys perustettiin vuonna 2016. Yhteisyritys huolehtii parkanolaisten ja kihniöläisten

kaikista sosiaali- ja terveystalvetuista, lukuun ottamatta viranomastehtäviä. Sopimuskausi on kymmenen vuotta, ja siihen sisältyy lisäksi viiden vuoden optio.

Sote-ulkoistuksen toimintaan ja yhteisyrityksen johtoon haluttiin mukaan vahvaa paikallistuntemusta. Kaupunki on vahvasti mukana yrityksen päätösten teossa. Toimintaa ohjaa ohjausryhmä, jossa käydään säännöllisesti läpi asioita Pihlajalinnan ja kaupungin perusturvalautakunnan kanssa.

– Ymmärrys paikkakunnan tarpeista sekä olosuhteista on oleellista tällaisen kokonaisuuden hoitamisessa, Heiniluoma korostaa. Keskeinen pohja toiminnalle on turvata talvetut kuntalaisille sekä sote-alan työpaikkojen säilyminen alueella, Heiniluoma korostaa.

Pihlajalinnan kuntaulkoistukset

Kunta	Asukkaita
Jämsä	22 000
Mänttä-Vilppula ja Juupajoki	13 000
Parkano ja Kihniö	9 000
Kuusioiunnat ja Soini	25 000
Hattula (osaulkoistus)	10 000
Laihia (osaulkoistus)	8 000

Kuntayhtiöiden toiminnallisia ja taloudellisia tuloksia on raportoitu tarkemmin sivuilla 26–29.

Lue lisää Kolmostien Terveystalvet paikallisesta vaikuttavuudesta sivulta 27 (vaikuttamiskartta).

Psykoterapiatalvetut paremmin saataville

Kolmostien Terveys ja Psykoterapiakeskus Vastaamo aloittivat yhteistyön parkanolaisten ja kihniöläisten psykoterapiatalvetutiden parantamiseksi vuoden 2018 alussa. Yhteistyön tavoitteena on madaltaa asiakkaiden hakeutumista psykoterapiatalvetutiden piiriin sekä tarjota apua nopeasti, helposti ja ennaltaehkäisevästi.

Matalan kynnyksen psykoterapiatalvetut ovat avoimina kaikille alueen asukkailla. Asiakkaat hakeutuvat matalan kynnyksen psykoterapiatalvetutuihin kahta eri reittiä: ammatillaisen ohjaamana perusterveydenhuollon vastaanotoilta tai verkossa kaikille avoimen Elämänlaatumittarin kautta.

Elämänlaatumittarin täytön jälkeen asiakas voi halutessaan hakea lyhytpsykoterapiaan tai lähettää

talvetuohjauspyynnön. Asiakas saa itse valita, käykö hän psykoterapeutin vastaanotolla terveystalvetuksen tiloissa, suojatulla videovastaanotolla verkossa vai Psykoterapiakeskus Vastaamon toimipisteessä.

Masennuksen ja ahdistuksen hoitoon ohjaus mahdollisimman varhaisessa vaiheessa on kannattavaa sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta. Pilottihankkeen ensimmäisen puolen vuoden aikana psykiatrian erikoissairaanhoidon kustannukset vähenivät 71 % ja käynnit terveystalvetuksissa mielenterveyden ongelmien vuoksi vähenivät 27 %. Samaa aikaan psykiatrian erikoissairaanhoidon resursseja pystyttiin kohdentamaan vaikeampien ongelmien hoitoon.

Jämsän Terveys ja Jokilaakson sairaala

Jämsän Terveys (JT) on Pihlajalinnan ja Jämsän kaupungin perustama yhteisyritys, joka on tuottanut Jämsän kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut 1.9.2015 lähtien keväällä 2015 allekirjoitetun ulkoistussopimuksen mukaisesti. Sopimuskausi on 10 vuotta ja sopimukseen sisältyy lisäksi viiden vuoden optio. Yhtiö vastaa Jämsässä 22 000 asukkaan perusterveydenhuollosta ja erikoissairaanhoidosta.

Jokilaakson sairaala on Pihlajalinnakonserniin kuuluva julkista erikoissairaanhoidoa tarjoava sairaala. Palvelut sairaalassa tuottaa Pihlajalinnan ja Keski-Suomen sairaanhoitopiirin yhteisyritys Jokilaakson Terveys (JLT, perustettu 2010).

735 499 € (JT)
(JLT)
Yhteisöverokertymä paikkakunnille

3 317 262 € (JT)
1 668 641 € (JLT)
Ennakonpidätykset kuntiin

6 033 526 €
Pihlajalinnakonsernin ennakonpidätykset maakuntaan: Keski-Suomi

390 000 € (JLT)
Osingot kunnalle

1 790 000 €
Pihlajalinnan yhteisyritysten osingot kumppanikunnille yhteensä

HENKILÖSTÖ

492 (JT)
227 (JLT)

PAIKALLISTA ALIHANKKIJAA

(JT) (JLT)
73 & 43
YHTEISTYÖN ARVO
519 269 € & 119 267 €
(JT) (JLT)

OMISTUSSUHDE, JÄMSÄN TERVEYS

• Pihlajalinnalla 51 % • Jämsän kaupunki 49 %

OMISTUSSUHDE, JOKILAAKSON TERVEYS

• Pihlajalinnalla 90 % • Keski-Suomen sairaanhoitopiiri 10 %

JÄMSÄN TERVEYDEN HALLITUS

50 % PIHLAJALINNAN EDUSTAJAT (3)

50 % JÄMSÄN KAUPUNGIN EDUSTAJAT (3)

7,7 TYÖHYVINVOINTI, KOKONAISKESKIAARVO (asteikolla 1-10, vuosi 2018)

Työ-suhteiden tyyppi

VAKITUISIA

84 % (JT)
82 % (JLT)

MÄÄRÄAIKAISIA

16 % (JT)
18 % (JLT)

HENKILÖSTÖN KESKI-ikä **46** (JT)
44 (JLT)

SUURIN IKÄRYHMÄ

51-55-vuotiaat (JT)

55-60-vuotiaat (JLT)

ERIKOISSAIRAANHOITO JA -ALAT

- 22 erikoissalaa
- Suurimmat: ortopedia ja kirurgia, sisätaudit, neurologia, kardiologia
- Lähes 2 000 leikkausta vuosittain

LÄÄKÄRIKÄYNNIT

- Perusterveydenhuolto (Jämsä, Koskenpää, Länkipohja, Kuorevesi): 20 043
- Ensiapu: 11 392
- Erikoissairaanhoido: 19 620
- Suun terveydenhoito: 17 981
- Mielenterveyskeskus: 2 373
- A-klinikka: 201
- Perhepalvelukeskus: 2 868

86 110 HOITOPÄIVÄT

ASIAKASPALAUTE YHTIÖISSÄ

JÄMSÄN TERVEYS

JOKILAAKSON TERVEYS

80 %

12 %

3 %

5 %

85 %

9 %

2 %

4 %

Kolmostien terveys

PERUSTETTU 2015

Kolmostien Terveys on Pihlajalinnan ja Parkanon kaupungin perustama yhteisyritys, joka on tuottanut Parkanon ja Kihniön sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut 1.9.2015 lähtien. Sopimuskausi on 10 vuotta, ja siihen sisältyy lisäksi viiden vuoden optio. Yhtiö vastaa Parkanossa ja Kihniössä 9 000 asukkaan sosiaali- ja terveydenhuollosta.

142 358 €

Yhteisöverokertymä paikkakunnille

2 484 138 €

Ennakonpidätykset kuntiin

14 394 735 €

Pihlajalinna-konsernin ennakonpidätykset maakuntaan: Pirkanmaa

190 000 €

Osingot kunnalle

1 790 000 €

Pihlajalinnan yhteisyritysten osingot kumppanikunnille yhteensä

HENKILÖSTÖ

426

82

PAIKALLISTA
ALIHANKKIJAA

YHTEISTYÖN ARVO

425 911 €

OMISTUSSUHDE

- Pihlajalinna 81 %
- Parkanon kaupunki 19 %

YHTIÖN HALLITUS

50 % PIHLAJALINNAN
EDUSTAJAT (3)

50 % PARKANON
KAUPUNGIN
EDUSTAJAT (3)

7,9

TYÖHYVINVOINTI, KOKONAISKESKIVÄRTÖ
(asteikolla 1-10, vuosi 2018)

Työ- suhteiden tyyppi

VAKITUISIA

80 %

MÄÄRÄAIKAISIA

20 %

HENKILÖSTÖN
KESKI-IKÄ

43

SUURIN IKÄRYHMÄ

55-60-vuotiaat

ERIKOISSAIRAANHOITO JA -ALAT

- Geriatria, gynekologia, psykiatria, nuorisopsykiatria, neurologia, sisätaudit, radiologia ja yleislääketiede

26 646

LÄÄKÄRIKÄYNNIT

64 992

HOITOPÄIVÄT

ASIAKASPALAUTE YHTIÖSSÄ

KOLMOSTIEN TERVEYS

87 %

6 %

2 %

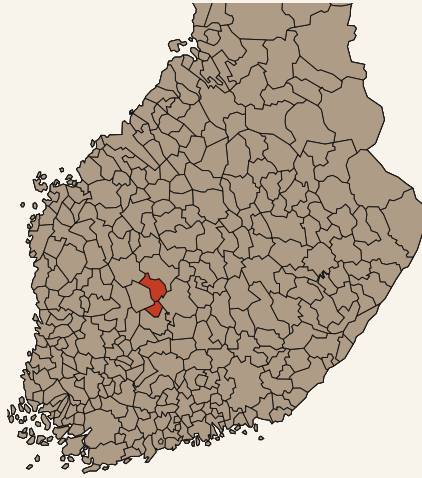

5 %

Kuusiolinna Terveys

PERUSTETTU 2016

Kuusiolinna Terveys Oy on Pihlajalinnan ja Kuusiokuntien perustama yhteisyritys, joka on tuottanut Kuusiokuntien sosiaali- ja terveyspalvelut 1.1.2016 lähtien. Sopimuskausi on 10 vuotta ja sopimukseen sisältyy lisäksi viiden vuoden optio. Palvelutuotanto alkoi Alavudella, Kuortaneella ja Ähtärissä 1.1.2016 ja Soinissa 1.1.2017. Yhtiö vastaa yhteensä 24 000 asukkaan sosiaali- ja terveydenhuollosta.

1 052 384 €

Yhteisöverokertymä paikkakunnille

7 269 198 €

Ennakonpidätykset kuntiin

7 712 396 €

Pihlajalinna-konsernin ennakonpidätykset maakuntaan: Etelä-Pohjanmaa

735 000 €

Osingot kunnalle

1 790 000 €

Pihlajalinnan yhteisyritysten osingot kumppanikunnille yhteensä

HENKILÖSTÖ

1063

214

PAIKALLISTA ALIHANKKIJAA

YHTEISTYÖN ARVO

2 643 767 €

OMISTUSSUHDE

- Pihlajalinna 51 %
- Alavus, Kuortane, Ähtäri ja Soini yhteensä 49 %

YHTIÖN HALLITUS

50% PIHLAJALINNAN EDUSTAJAT (4)

50% KUUSIOKUNTIEN EDUSTAJAT (4)

7,9 TYÖHYVINVOINTI, KOKONAISKESKIMÄÄRÄ
(asteikolla 1-10, vuosi 2018)

Työ-suhteiden tyyppi

VAKITUISIA

82 %

MÄÄRÄAIKAISIA

18 %

HENKILÖSTÖN KESKI-ikä

44

SUURIN IKÄRYHMÄ

51-55-vuotiaat

ERIKOISSAIRAANHOITO JA -ALAT

- 14 erikoisalaa
- Suurimmat: sisätaudit, geriatria, kardiologia, ortopedia ja kirurgia, urologia, korva-, nenä- ja kurkkutaudit

LÄÄKÄRIKÄYNNIT

- Lääkärin vastaanotto ja kiirevastaanottokäynnit: 39 648
- Erikoissairaanhoito: 2 208
- Suun terveydenhuolto: 20 310
- Psykiatrian poliklinikka: 1 159
- Perhepalvelut: 4 209

180 418 HOITOPÄIVÄT

ASIAKASPALAUTE YHTIÖSSÄ

ALAVUDEN KIIREVASTAANOTTO

ÄHTÄRI LÄÄKÄRIVASTAANOTTO

75 %

11 %

4 %

10 %

80 %

11 %

3 %

6 %

Mäntänvuoren Terveys

PERUSTETTU 2013

Mäntänvuoren Terveys Oy on Pihlajalinnan ja kaupungin yhteisyritys, joka on perustettu vuonna 2013. Kaupungin ja Pihlajalinnan sopimus on voimassa vuoteen 2026, jonka jälkeen käynnistyy viiden vuoden optiokausi. Mäntänvuoren Terveys vastaa 13 000 asukkaan sosiaali- ja terveydenhuollosta Mänttä-Vilppulassa ja Juupajoella.

1 297 095 €

Yhteisöverokertymä paikkakunnille

2 654 677 €

Ennakonpidätykset kuntiin

14 394 735 €

Pihlajalinna-konsernin ennakonpidätykset maakuntaan: Pirkanmaa

475 000 €

Osingot kunnalle

1 790 000 €

Pihlajalinnan yhteisyritysten osingot kumppanikunnille yhteensä

HENKILÖSTÖ

488

82

PAIKALLISTA
ALIHANKKIJAA

YHTEISTYÖN ARVO

1 607 422 €

OMISTUSSUHDE

- Pihlajalinna 81 %
- Mänttä-Vilppulan kaupunki 19 %

YHTIÖN HALLITUS

50 % PIHLAJALINNAN
EDUSTAJAT (3)

50 % MÄNTTÄ-VILPPU-
LAN KAUPUNGIN
EDUSTAJAT (3)

7,9

TYÖHYVINVOINTI, KOKONAISKESKIMÄÄRÄ

(asteikolla 1-10, vuosi 2018)

Työ- suhteiden tyyppi

VAKITUISIA

82 %

MÄÄRÄAIKAISIA

18 %

HENKILÖSTÖN
KESKI-IKÄ

45

SUURIN IKÄRYHMÄ

55-60-vuotiaat

ERIKOISSAIRAANHOITO JA -ALAT

- Geriatria, kirurgia, plastiikkakirurgia, psykiatria, sisätaudit ja kardiologia, dialyysiyksikkö

80 687

HOITOPÄIVÄT

9 161

HAMMASLÄÄKÄRI-
KÄYNNIT

22 533

LÄÄKÄRIKÄYNNIT

ASIAKASPALAUTE YHTIÖSSÄ

MÄNTÄNVUOREN TERVEYS

80 %

10 %

3 %

7 %

Hallitus

1. Mikko Wirén s. 1972, hallituksen puheenjohtaja, lääketieteen lisensiaatti, hallituksessa vuodesta 2016

2. Matti Bergendahl s. 1966, hallituksen varapuheenjohtaja, LT, dos., erik. lääk., MBA, hallituksessa vuodesta 2018, Realia Group -konsernin toimitusjohtaja, riippumaton yhtiöstä

3. Timo Everi s. 1963, BBA ja eMBA, hallituksessa vuodesta 2016 Hasan & Partnersin johtava partneri, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

4. Gunvor Kronman s. 1963, filosofian maisteri, hallituksessa vuodesta 2018, Hanasaaren ruotsalais-suomalaisen kulttuurikeskuksen toimitusjohtaja ja Suomalais-ruotsalaisen kulttuurirahaston johtaja, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

5. Leena Niemistö s. 1963, lääketieteen tohtori ja fysiatrian erikoislääkäri, hallituksessa vuodesta 2014, hallitusammattilainen, riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista

6. Kati Sulin s. 1974, filosofian maisteri, hallituksessa vuodesta 2018, DNA Oyj:n Chief Digital Officer (CDO), riippumaton yhtiöstä

7. Jari Sundström s. 1960, oikeustieteiden maisteri ja varatuomari, hallituksessa vuodesta 2015, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiön toimitusjohtaja, riippumaton yhtiöstä

8. Seija Turunen s. 1953, kauppatieteiden maisteri, hallituksessa vuodesta 2016, hallitusammattilainen, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Johtoryhmä

1. Joni Aaltonen s. 1970,
toimitusjohtaja, tradenomi,
yhtiön palveluksessa vuodesta 2008

2. Minna Elomaa s. 1969,
liiketoimintajohtaja, Etelä-Suomi,
kauppatieteiden maisteri, yhtiön
palveluksessa vuodesta 2017

3. Tero Järvinen s. 1972,
liiketoimintajohtaja, Pohjanmaa,
toimitusjohtaja, Kuusiolinna
Terveys Oy terveystieteiden maisteri,
yhtiön palveluksessa vuodesta 2016

4. Teija Kulmala s. 1969,
liiketoimintajohtaja, Väli-Suomi,
toimitusjohtaja, Jämsän Terveys Oy
ja Jokilaakson Terveys Oy, lääketieteen
tohtori, naistentautien ja synnytysten
erikoislääkäri, eMBA, yhtiön
palveluksessa vuodesta 2016

5. Ville Lehtonen s. 1981,
talous- ja rahoitusjohtaja, kauppa-
tieteiden maisteri, yhtiön palveluksessa
vuodesta 2017

6. Sanna Määttä s. 1967,
palvelu- ja tuotekehitysjohtaja
geriatrian erikoislääkäri, eMBA,
yhtiön palveluksessa vuodesta 2012

7. Marko Savolainen s. 1967,
lakiasiaintohtaja, oikeustieteen
kandidaatti, varatuomari, yhtiön
palveluksessa vuodesta 2017

8. Pauli Waroma s. 1978,
markkinointi- ja viestintäjohtaja
tradenomi, yhtiön palveluksessa
vuodesta 2017

9. Stefan Wentjärvi s. 1967,
myyntijohtaja, liiketoimintajohtaja,
Pohjois-Suomi, valtiotieteiden maisteri,
yhtiön palveluksessa vuodesta 2018

Tarkemmat tiedot Pihlajalinna Oy:n hallituksen ja johtoryhmän jäsenistä löydät sijoittajasivuilta kohdasta Hallinto ja johtaminen:
investors.pihlajalinna.fi/corporate-governance

PIHLAJALINNA OYJ

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS
JA TILINPÄÄTÖS

2018

Hallituksen toimintakertomus 1.1.–31.12.2018

SISÄLLYSLUETTELO

Pihlajalinnan toimitusjohtaja Joni Aaltonen	34
Liikevaihto liiketoiminta-alueittain	34
Liikevaihto asiakasryhmittäin	35
Konsernin liikevaihto ja tulos	36
Markkina- ja lainsäädäntökatsaus	37
Konsernin tase ja rahavirta	38
Rahoitusjärjestelyt	38
Yritysosotot ja -myynnit sekä investoinnit	38
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat	39
Muutokset konsernirakenteessa	39
Tutkimus ja kehitystoiminta	39
Henkilöstö	39
Muutokset johdossa ja johtoryhmä	40
Yhtiön hallitus	40
Hallituksen nimittämät valiokunnat	40
Yhtiökokouksen nimittämä osakkeenomistajien nimitystoimikunta	40
Hallituksen jäsenten palkitseminen	40
Tilintarkastus	40
Osakkeet ja osakkeenomistajat	40
Hallituksen valtuutukset	41
Riskit ja liiketoiminnan epävarmuustekijät	41
Riskienhallinta	41
Liputusilmoitukset	42
Kannustinjärjestelmät	42
Kausivaihtelu	42
Hallituksen voitonjakoehdotus	42
Pihlajalinnan näkymät vuodelle 2019	42
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	42
Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista	42
Tilikauden jälkeiset tapahtumat	42
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	44
Osakekohtaiset tunnusluvut, taulukot	44
Kvartaalitiedot	45
Taloudellista kehitystä kuvaavien tunnuslukujen ja vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat	46
Täsmäyslaskelmat vaihtoehtoihin tunnuslukuihin	47
Osakkeet ja osakkeenomistajat	51
Johdon osakkeenomistus	52
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	97

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1.2018–31.12.2108

PIHLAJALINNAN TOIMITUSJOHTAJA JONI AALTONEN:

Vuoden viimeisellä neljänneksellä konsernin liikevaihdon kasvu jatkui edelleen vahvana. Kannattavuus kohentui erityisesti kokonaisulkoistusten johdosta, uusien yksiköiden avaukset taas rasittivat tulosta. Lokakuun alussa lanseerasimme kanta-asiakkuusohjelman. Ohjelman tavoitteena on Pihlajalinnan koko tarjoaman tunnettuuden lisääminen, palveluiden ristiinmyynti ja lisäarvon tuottaminen terveyden edistämisen keinoin.

Alkuvuoden aikana tehdyt organisaatorakenteen muutokset ja tehostamistoimet alkavat selvästi tuottaa tulosta. Haluamme tehostaa toimintaamme, mutta emme halua vaarantaa tulevaisuuden kehitystä tai sitä suuntaa, johon mielestämme kotimaista terveydenhuoltoa tulee viedä. Liiketoiminnan ennakoluulon kehittäminen ja kannattava kasvu ovat keskeiset tavoitteemme tällä hetkellä.

Katsausvuosi 2018 oli kokonaisuudessaan liiketoiminnan kehittämisen vuosi. Muutimme organisaatorakennettamme, laajennuimme maantieteellisesti, rakensimme uusia palveluita ja panostimme vahvemman brändin luomiseen sekä digitaalisiin palveluihin. Rakentaminen söi kannattavuuttamme, mutta vuotta 2019 ajatellen olemme hyvissä asemissa. Suurimmat muutokset on toistaiseksi tehty, ja nyt keskitymme jatkamaan kannattavuuden parantamista.

Olemme nyt aidosti valtakunnallinen toimija. Olemme strategiamme mukaisesti laajentaneet toimintaamme yrityskauppojen kautta uusiin maakuntakeskuksiin. Avasimme uudet lääkärikeskus-sairaalat Ouluun, Seinäjoelle sekä Turkuun. Lisäksi Doctagonin hankinta tilikaudella vahvistaa toimintaamme ruotsinkielisillä alueilla. Alueilla, joilla meillä ei ole esimerkiksi kattavasti erikoislääkäreitä käytettävissä, voimme tarjota erikoislääkäripalvelut digitaalisten kanavien kautta toiselta paikkakunnalta. Näin tasaamme etäpalveluilla kysynnän ja tarjonnan välisiä alueellisia eroja. Viimeisellä vuosineljänneksellä ostimme Terveyspalvelu Verso Oy:n koko osakekannan ja sen myötä Verson 17 toimipistettä Pohjois-Savossa siirtyvät osaksi Pihlajalinnan lääkärikeskusketjua.

Myös palveluvalikoimamme on konkreettisesti laajentunut: vastuulääkärimallia laajennetaan maantieteellisesti ja liikunta-keskusten palveluntarjontaa työterveyshuollossa ja kuntoutuksessa tiivistetään. Kumppaniverkostomme on laajentunut ja esimerkiksi yhteistyössä psykoterapiakeskus Vastaamon kanssa tarjoamme kuntayhtiöissä matalan kynnyksen terapiapalveluita, jotka tuovat suuria säästöjä erikoissairaanhoidon ja parempaa terveyttä asiakkaillemme.

Kuntaliiketoiminnan kasvua heikensi vuonna 2018 sote-uudistuksen epävarmuuden vaikutus kunnalliseen päätöksentekoon. Epävarmuudesta huolimatta yhteisyhtiömme toiminta Laihialla käynnistyi syyskuun alussa ja Hattulassa sote-palveluiden osaulkoistus alkoi 2019 alussa.

Näkemyksemme mukaan sote-uudistus ja palveluiden tuominen lähelle ihmisiä nopeuttaisi perustason hoitoon pääsyä ja parantaisi palveluiden laatua. Jotta sote-uudistuksen taloudelliset tavoitteet voidaan saavuttaa, maakunnilla tulee olla osaaamista ja tahtoa hyödyntää yksityisten palveluntuottajien valtakunnallisia palveluverkostoja sekä käyttää kokonaistaloudellisia hinnoittelumalleja esimerkiksi kiinteää korvausta, suoriteperusteista osuutta ja kannustimia. Palveluiden tuominen lähelle ihmisiä nopeuttaisi huomattavasti hoitoon pääsyä ja varmistaisi laadukkaan hoidon kaikille suomalaisille myös kasvukeskusten ulkopuolella.

Valinnanvapautta kannattaisi mielestämme kehittää siten, että sote-keskusten palveluntuottajille annettaisiin velvollisuus ja mahdollisuus ottaa laajempi vastuu asiakkaista, pois lukien vaativa erikoissairaanhoito. Tämän voisi toteuttaa siten, että sote-keskuksiin tuotaisiin useiden lääketieteen erikoisalojen palveluja. Näin asiakas saisi avun yhdestä paikasta ja samalla vältettäisiin hoitopolun pirstaloituminen, turhat läheteketjut ja tarpeeton byrokratia.

Pihlajalinnalla on kiinnostunut laajemmista palvelukokonaisuuksista, joilla kyetään paremmin tuottamaan hyötyä yhteiskunnalle. Viime aikoina julkisuudessa esiintynyt keskustelu vanhusten hoivan heikosta tasosta heijastaa tilanteen vakavuutta ja tilanteen korjaaminen edellyttää julkisen sektorin ja yksityisten yritysten tiivistä yhteistyötä. Kysymys ei ole siitä, millä hinnalla hoitovuorokausi pystytään tuottamaan, vaan haaste on laajempi. Palveluketjua tulee tarkastella kokonaisuutena ja huolehtia siitä, että jokainen asiakas on kuntonsa edellyttämässä hoitopaikassa. Kokonaisulkoistus mahdollistaa tämän kattavammalla palvelutarjonnalla, jolloin hoitopaikka valitaan tarkoituksenmukaisesti.

Mikäli sote-uudistus ei toteudu, uskomme kuntien aktivoituvan uudelleen ja rakentavan kanssamme palvelumalleja, joiden avulla kuntalaisten palvelut saadaan ylläpidettyä, kustannukset pysyvät hallinnassa ja palvelut tuotetaan eettisesti kestäväällä tavalla. Vuonna 2019 odotamme liikevaihdon kasvavan ja oikais-tun liikevoiton paranevan selvästi vuodesta 2018.

LIKEVAIHTO LIKETOIMINTA-ALUEITTAIN

Pihlajalinnan maantieteelliset liiketoiminta-alueet ovat Etelä-Suomi, Väli-Suomi, Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi.

- Etelä-Suomeen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Uudenmaan, Varsinais-Suomen, Päijät-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnissa.
- Väli-Suomeen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Pirkanmaan, Satakunnan, Kanta-Hämeen, Keski-Suomen, Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakunnissa.
- Pohjanmaahan kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa.
- Pohjois-Suomeen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnissa.

LOKA-JOULUKUU 2018

milj. euroa	10-12/2018	%	10-12/2017	%
Etelä-Suomi	29,5	21	15,0	12
Väli-Suomi	79,3	56	76,8	62
Pohjanmaa	28,6	20	26,7	22
Pohjois-Suomi	3,2	2	2,6	2
Muut toiminnot	2,0	1	1,7	1
Konsernin sisäinen myynti	-15,7		-14,9	
Konsernin liikevaihto	127,0	100	107,9	100

Etelä-Suomen vuosineljänneksen liikevaihto oli 29,5 (15,0) miljoonaa euroa, kasvua 14,5 miljoonaa euroa eli 96 prosenttia. Etelä-Suomen liikevaihto kasvoi merkittävästi Doctagonin, Forever-liikuntakeskuksetun ja Kymijoen Työterveyden hankintojen myötä.

Väli-Suomen liikevaihto oli 79,3 (76,8) miljoonaa euroa, kasvua 2,5 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia. Linnan Klinikan ja Röntgentutkan hankinnat kasvattivat Väli-Suomen liikevaihtoa. Omapihlaja-terveysasemien ja Pappilanpuiston tehostetun palveluasumisen yksikön loppuminen sekä kotihoitoyksikön lopettaminen Tampereella olivat merkittävimmät liikevaihtoa laskevat tekijät.

Pohjanmaan liikevaihto oli 28,6 (26,7) miljoonaa euroa, kasvua 1,9 miljoonaa euroa eli 7 prosenttia. Ikäihmisten asumispalveluiden tuottaminen Laihialla ja Kuusiokuntien sote-ulkoistuksen kustannusperusteinen hinnantarkistus kasvattivat alueen liikevaihtoa.

Pohjois-Suomen liikevaihto oli 3,2 (2,6) miljoonaa euroa, kasvua 0,6 miljoonaa euroa eli 21 prosenttia. Pihlajalinna Oulun aloitus kasvatti alueen liikevaihtoa.

TAMMI-JOULUKUU 2018

milj. euroa	2018	%	2017	%
Etelä-Suomi	107,6	20	60,7	13
Väli-Suomi	311,9	57	301,4	63
Pohjanmaa	108,8	20	105,4	22
Pohjois-Suomi	12,3	2	7,6	2
Muut toiminnot	4,8	1	6,0	1
Konsernin sisäinen myynti	-57,6		-57,1	
Konsernin liikevaihto	487,8	100	424,0	100

Etelä-Suomen tilikauden liikevaihto oli 107,6 (60,7) miljoonaa euroa, kasvua 46,9 miljoonaa euroa eli 77 prosenttia. Yrityshankinnat (Doctagonin, Forever-liikuntakeskusketju, Kymijoen Työterveys, Dextra Lapsettomuusklinikka ja Suomen Yksityiset Hammaslääkärit -ketju) vaikuttivat merkittävästi Etelä-Suomen liikevaihdon kasvuun. Lisäksi Pihlajalinna Turun avaaminen kasvatti Etelä-Suomen liikevaihtoa. Keskittynyt vakuutusyhtiötoiminta on jossain määrin kiristänyt kilpailua ja tämä näkyy Etelä-Suomen alueella erityisesti leikkaustoiminnan volyymin vähenemisenä.

Väli-Suomen liikevaihto oli 311,9 (301,4) miljoonaa euroa, kasvua 10,5 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia. Suurin osa kasvusta aiheutui Linnan Klinikan ja Röntgentutkan hankinnoista. Sote-ulkoistusten kustannusperusteiset hinnantarkistukset nostivat osaltaan Väli-Suomen liikevaihtoa. Vastaanottokeskustoiminnan supistuminen, Omapihlaja-terveysasemien

ja Pappilanpuiston tehostetun palveluasumisen yksikön loppuminen sekä kotihoitoyksikön lopettaminen Tampereella olivat merkittävimmät liikevaihtoa laskevat tekijät. Keskittynyt vakuutusyhtiötoiminta on jossain määrin kiristänyt kilpailua ja tämä näkyy myös Väli-Suomen alueella erityisesti leikkaustoiminnan volyymin vähenemisenä.

Pohjanmaan liikevaihto oli 108,8 (105,4) miljoonaa euroa, kasvua 3,4 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia. Kuusiokuntien sote-ulkoistuksen kustannusperusteinen hinnantarkistus ja 1.9.2018 alkanut asumispalveluiden tuottaminen ikäihmisille ja kehitysvammaisille Laihialla sekä uuden lääkäriaseman avaaminen Seinäjoella kasvattivat Pohjanmaan liikevaihtoa.

Pohjois-Suomen liikevaihto oli 12,3 (7,6) miljoonaa euroa, kasvua 4,7 miljoonaa euroa eli 62 prosenttia. Erityisesti Caritas Lääkärit Oy:n hankinta elokuussa 2017 ja Pihlajalinna Oulun aloitus kasvattivat alueen liikevaihtoa.

LIIKEVAIHTO ASIAKASRYHMITÄIN

Pihlajalinnan asiakasryhmät ovat yritysasiakkaat, yksityisasiakkaat ja julkisen sektorin asiakkaat.

- Konsernin yritysasiakkaiden ryhmä koostuu Pihlajalinnan työterveyshuollon asiakkaista, vakuutusyhtiöasiakkaista ja muista yrityssovimusasiakkaista lukuun ottamatta julkisen sektorin työterveysasiakkaita.
- Konsernin yksityisasiakkaat ovat itse maksavia yksityishenkilöitä, jotka saattavat hakea myöhemmin korvausta vakuutusyhtiöltä.
- Konsernin julkisen sektorin asiakasryhmään kuuluvat julkisen sektorin organisaatiot Suomessa, kuten kunnat, kuntayhtymät, seurakunnat, sairaanhoitopiirit ja julkishallinto hankkiessaan sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistuspalveluita, asumispalveluita, työterveyshuollon palveluita ja työvoimapalveluita.

LOKA-JOULUKUU 2018

milj. euroa	10-12/2018	%	10-12/2017	%
Yritysasiakkaat	29,4	21	21,2	17
joista vakuutusyhtiöasiakkaat	6,7	5	6,5	5
Yksityisasiakkaat	24,6	17	17,3	14
Julkisen sektori	88,6	62	84,5	69
Konsernin sisäinen myynti	-15,7		-14,9	
Konsernin liikevaihto	127,0	100	107,9	100

Yritysasiakkaiden liikevaihto oli 29,4 (21,2) miljoonaa euroa, kasvua 8,4 miljoonaa euroa eli 40 prosenttia. Vakuutusyhtiöasiakkailla toteutunut myynti kasvoi 0,2 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia. Vuosineljänneksen liikevaihtoa kasvattivat uusien lääkärinasemien avaukset, Doctagonin työvoimavuokrauspalvelut, kuvantamispalvelut Pirkanmaalla ja Linnan Klinikan hankinta. Digitaalisten palveluiden ja erityisesti Pihlajalinnan työterveyden hoitajapuhelimen käyttö on lisääntynyt yritysasiakkuuksissa.

Yksityisasiakkaiden liikevaihto oli 24,6 (17,3) miljoonaa euroa, kasvua 7,2 miljoonaa euroa eli 42 prosenttia. Forever-liikuntakeskusketjun hankinta vaikutti merkittävästi yksityisasiakkaiden liikevaihdon kasvuun. Lisäksi liikevaihtoa kasvattivat suunterveydenhoidon verkoston laajentuminen, lapsettomuushoidot, Linnan Klinikan hankinta sekä kuvantaminen Pirkanmaalla.

Julkisen sektorin liikevaihto oli 88,6 (84,5) miljoonaa euroa, kasvua 4,1 miljoonaa euroa eli 5 prosenttia. Suurin osa kasvusta

johtui Doctagonin ja Kymijoen Työterveyden hankinnoista. Lisäksi Laihian asumispalvelutuotannon aloitus 1.9.2018 kasvatti liikevaihtoa. Toisaalta liikevaihtoa vähensivät Omapihlaja-terveysasemien sekä kannattamattoman Pappilanpuiston tehostetun palveluasumisen yksikön ja kotihoitoyksikön lopettaminen Tampereella.

TAMMI-JOULUKUU 2018

milj. euroa	2018	%	2017	%
Yritysasiakkaat	105,6	19	82,6	17
joista vakuutus-yhtiöasiakkaat	25,2	5	26,6	6
Yksityisasiakkaat	92,0	17	68,0	14
Julkinen sektori	347,7	64	330,5	69
Konsernin sisäinen myynti	-57,6		-57,1	
Konsernin liikevaihto	487,8	100	424,0	100

Tilikauden yritysasiakkaiden liikevaihto oli 105,6 (82,6) miljoonaa euroa, kasvua 23,0 miljoonaa euroa eli 28 prosenttia. Vakuutusyhtiöasiakkaille toteutunut myynti laski 1,4 miljoonaa euroa eli 5 prosenttia. Liikevaihtoa kasvattivat uusien lääkäriasemien avaukset, Doctagonin työvoimavuokrauspalvelut, kuvantamispalvelut Pirkanmaalla sekä lääkäriasemahankinnat Hämeenlinnassa ja Oulussa. Yhden vakuutusyhtiöpuhelinpalvelun päättymisen laski yritysasiakkaiden liikevaihtoa. Digitaalisten palveluiden ja erityisesti Pihlajalinnan työterveyden hoitajapuhelimen käyttö on vakiinnuttanut asemansa yritysasiakkuuksissa tilikaudella.

Yksityisasiakkaiden liikevaihto oli 92,0 (68,0) miljoonaa euroa, kasvua 24,0 miljoonaa euroa eli 35 prosenttia. Forever-liikuntakeskukset hankinta vaikutti merkittävästi yksityisasiakkaiden liikevaihdon kasvuun. Lisäksi liikevaihtoa kasvattivat suunterveydenhoidon verkoston laajentuminen, lapsettomuushoidot, Linnan Klinikin hankinta Hämeenlinnasta, uusien lääkäriasemien avaukset ja Pirkanmaan kuvantamispalvelut. Vakuutusyhtiökumppanuuksien keskittyminen on jossain määrin kiristänyt kilpailua ja tämä näkyy myös itse maksavien asiakkaiden leikkaustoiminnan volyymin vähenemisenä.

Julkisen sektorin liikevaihto oli 347,7 (330,5) miljoonaa euroa, kasvua 17,2 miljoonaa euroa eli 5 prosenttia. Suurin osa kasvusta johtui Doctagonin ja Kymijoen Työterveyden hankinnoista. Lisäksi sote-ulkoistusten kustannusperusteiset hinnantarkistukset sekä Laihian asumispalvelutuotannon aloitus 1.9.2018 kasvattivat liikevaihtoa. Toisaalta liikevaihtoa vähensivät vastaanottokeskustoiminnan supistuminen,

Omapihlaja-terveysasemien sekä kannattamattoman Pappilanpuiston tehostetun palveluasumisen yksikön loppuminen sekä kotihoitoyksikön lopettaminen Tampereella.

KONSERNIN LIIKEVAIHTO JA TULOS

LOKA-JOULUKUU 2018

Pihlajalinnan liikevaihto vuosineljännekseltä oli 127,0 (107,9) miljoonaa euroa, kasvua 19,0 miljoonaa euroa eli 17,6 prosenttia. Liikevaihto kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 17,6 miljoonaa euroa eli 16,3 prosenttia. Yritysjärjestelyistä merkittävimmät olivat vuoden ensimmäisellä neljänneksellä toteutetut Doctagonin, Forever-liikuntakeskukset ja Kymijoen Työterveyden hankinnat.

Käyttökate oli 10,6 (8,1) miljoonaa euroa, kasvua 2,5 miljoonaa euroa eli 30,7 prosenttia. Kannattavuutta paransivat merkittävästi julkisen erikoissairaanhoidon kustannuskertymien palveluntuottajalle kuuluvat palautukset sairaanhoitopiireiltä. Lääkäriasema- ja leikkaustoiminnan volyymit ja kannattavuus jäivät vertailukauden tasosta kilpailutilanteen ja vakuutusyhtiöiden potilasohjauksen johdosta. Työterveyshuollon palveluiden kannattavuus säilyi vertailukauden tasolla huolimatta panostuksista hoitajapuhelinpalveluun.

Yritysjärjestelyiden vaikutus käyttökatteeseen oli 2,1 miljoonaa euroa ja uusien lääkärikeskusten avauksien vaikutus oli -0,4 miljoonaa euroa. Yritysjärjestelyiden varainsiirtoverot ja asiantuntijakulut (IFRS 3 -kulut) rasittivat käyttökatetta 0,1 (0,3) miljoonaa euroa. Vuosineljänneksellä aktivoitiin henkilöstökuluja kehittämismenoihin 0,9 (0,4) miljoonaa euroa.

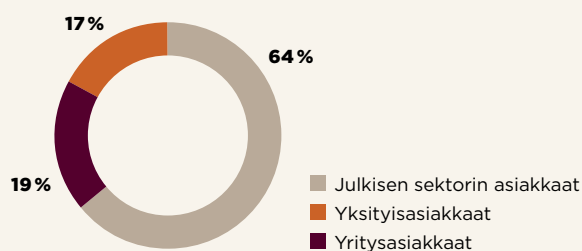
Oikaistu käyttökate oli 11,1 (8,5) miljoonaa euroa, kasvua 2,6 miljoonaa euroa eli 30,2 prosenttia. Käyttökatteen oikaisut olivat yhteensä 0,4 (0,4) miljoonaa euroa.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 4,7 (3,6) miljoonaa euroa. Aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 1,9 (1,4) miljoonaa euroa, josta hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot (PPA-poistot) olivat 1,3 (1,0) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset olivat 2,8 (2,2) miljoonaa euroa.

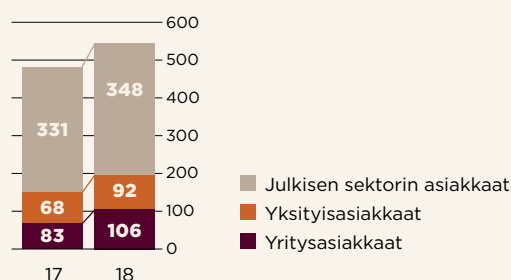
Pihlajalinnan liikevoitto oli 6,0 (4,6) miljoonaa euroa, kasvua 1,4 miljoonaa euroa eli 30,6 prosenttia. Liikevoiton osuus liikevaihdosta (liikevoittomarginaali) oli 4,7 (4,2) prosenttia. Oikaistu liikevoitto oli 6,5 (4,9) miljoonaa euroa, kasvua 1,6 miljoonaa euroa eli 32,2 prosenttia. Oikaistu liikevoittomarginaali oli 5,1 (4,6) prosenttia.

Pihlajalinnan sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisulkoistuksiin sisältyvä julkisen erikoissairaanhoidon liikevaihto oli 21,8

LIIKEVAIHTO ASIAKASRYHMITTÄIN 2018

LIIKEVAIHTO ASIAKASRYHMITTÄIN M€

(20,8) miljoonaa euroa. Julkisen erikoissairaanhoidon käyttökate oli 2,4 (0,0) miljoonaa euroa ja liikevoitto oli 2,3 (0,0) miljoonaa euroa. Kannattavuutta paransivat merkittävästi julkisen erikoissairaanhoidon kustannuskertymien palveluntuottajalle kuuluvat palautukset sairaanhoitopiireiltä. Julkisen erikoissairaanhoidon kustannusten kertymiseen liittyy satunnaisvaihtelua. Yksittäiset, sairaanhoitopiirin kalliin hoidon tasausjärjestelmän piiriin kuuluvat tapaukset ja käyttötalouden ylijäämän palautukset saattavat tilikauden aikana ja tilikausien välillä vaikuttaa merkittävästi erikoissairaanhoidon kokonaiskustannuksiin Pihlajalinnan kuntayhtiöissä.

Konsernin nettorahoituskulut olivat -0,8 (-0,4) miljoonaa euroa. Voitto ennen veroja oli 5,2 (4,1) miljoonaa euroa, kasvua 1,1 miljoonaa euroa eli 25,9 prosenttia. Tuloslaskelman verot olivat -1,4 (-0,6) miljoonaa euroa. Tulos oli 3,8 (3,5) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,12 (0,12) euroa.

TAMMI-JOULUKUU 2018

Pihlajalinnan liikevaihto tilikaudelta oli 487,8 (424,0) miljoonaa euroa, kasvua 63,8 miljoonaa euroa eli 15,0 prosenttia. Liikevaihto kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 65,7 miljoonaa euroa eli 15,5 prosenttia. Yritysjärjestelyistä merkittävimmät olivat Doctagonin, Forever-liikuntakeskusketjun ja Kymijoen Työterveyden hankinnat.

Käyttökate oli 31,2 (33,3) miljoonaa euroa, laskua 2,1 miljoonaa euroa eli 6,4 prosenttia.

Vakuutusyhtiöiden potilasohjauksesta ja kilpailutilanteesta johtuva leikkaus- ja vastaanotto toiminnan väheneminen sekä vastaanotto keskuksitoiminnan supistuminen alensivat kannattavuutta. Rakennemuutos ja kevään yhteistoimintaneuvottelut heikensivät liiketoiminnan suorituskykyä. Kannattavuutta paransivat julkisen erikoissairaanhoidon kustannuskertymien palveluntuottajalle kuuluvat palautukset sairaanhoitopiireiltä. Toisaalta julkisen erikoissairaanhoidon kustannusten kasvu ensimmäisellä vuosipuoliskolla oli merkittävä. Työterveys- huollon palveluiden kannattavuus säilyi vertailuvuoden tasolla huolimatta panostuksista hoitajapuhelinpalveluun. Pihlajalinnan markkinaosuus työterveyspalveluiden tuottajana on merkittävästi kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna.

Yritysjärjestelyiden vaikutus käyttökatteeseen oli 6,6 miljoonaa euroa ja uusien lääkärikeskusten avausten vaikutus oli -3,5 miljoonaa euroa. Yritysjärjestelyiden varainsiirtoverot ja asiantuntijakulut (IFRS 3 -kulut) rasittivat käyttökatetta 1,6 (0,9) miljoonaa euroa. Tilikaudella aktivoitiin henkilöstökuluja kehittämismenoihin 1,3 (0,4) miljoonaa euroa.

Rakennemuutokseen liittyen Pihlajalinna kävi yhteistoimintaneuvottelut tuotannollisista ja toiminnan uudelleenjärjestelystä johtuvista syistä. Neuvottelut päättyivät 14.3.2018, ja henkilövähennyksen määrä oli 25. Vähennyksen seurauksena henkilöstökustannukset pienenevät noin 2,8 miljoonalla eurolla vuositasona. Henkilöstövähennyksiin liittyvät työsuhteiden päättämiskulut olivat tilikaudella 0,6 miljoonaa euroa.

Oikaistu käyttökate oli 32,3 (34,1) miljoonaa euroa, laskua 1,8 miljoonaa euroa eli 5,2 prosenttia. Käyttökateen oikaisu olivat yhteensä 1,1 (0,7) miljoonaa euroa.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 18,4 (14,2) miljoonaa euroa. Aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 7,1 (5,2) miljoonaa euroa, josta hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot (PPA-poistot) olivat 5,1 (3,8) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset olivat 11,3 (9,0) miljoonaa euroa.

Pihlajalinnan liikevoitto oli 12,8 (19,1) miljoonaa euroa, laskua 6,3 miljoonaa euroa eli 33,1 prosenttia. Liikevoiton osuus liikevaihdosta (liikevoittomarginaali) oli 2,6 (4,5) prosenttia. Oikaistu liikevoitto oli 14,0 (20,0) miljoonaa euroa, laskua 6,0 miljoonaa euroa eli 29,9 prosenttia. Oikaistu liikevoittomarginaali oli 2,9 (4,7) prosenttia.

Pihlajalinnan sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisulkoistuksiin sisältyvä julkisen erikoissairaanhoidon liikevaihto oli 86,4 (84,3) miljoonaa euroa. Julkisen erikoissairaanhoidon käyttökate oli 2,5 (0,9) miljoonaa euroa ja liikevoitto oli 2,2 (0,7) miljoonaa euroa. Kannattavuutta paransivat merkittävästi julkisen erikoissairaanhoidon kustannuskertymien palveluntuottajalle kuuluvat palautukset sairaanhoitopiireiltä. Toisaalta julkisen erikoissairaanhoidon kustannusten kasvu ensimmäisellä vuosipuoliskolla oli merkittävä. Julkisen erikoissairaanhoidon kustannusten kertymiseen liittyy satunnaisvaihtelua. Yksittäiset, sairaanhoitopiirin kalliin hoidon tasausjärjestelmän piiriin kuuluvat tapaukset ja käyttötalouden ylijäämien palautukset saattavat tilikauden aikana ja tilikausien välillä vaikuttaa merkittävästi erikoissairaanhoidon kokonaiskustannuksiin Pihlajalinnan kuntayhtiöissä.

Konsernin nettorahoituskulut olivat -2,8 (-1,7) miljoonaa euroa. Voitto ennen veroja oli 10,0 (17,4) miljoonaa euroa, laskua 7,5 miljoonaa euroa eli 42,9 prosenttia. Tuloslaskelman verot olivat -2,8 (-3,4) miljoonaa euroa. Voitto oli 7,1 (14,1) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,17 (0,46) euroa.

MARKKINA- JA LAINSÄÄDÄNTÖKATSAUS

Sosiaali- ja terveyspalvelujen rakennemuutoksen valmistelu eteni vuoden 2018 aikana, vaikka sen toteutumisajankohta lykkääntyi. Uudistukseen liittyvät lait ovat parhaillaan perustuslakivaliokunnan käsiteltävinä, ja uudistuksen on tarkoitus astua voimaan 1.1.2021, jolloin sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu siirtyy maakunnille.

Jos sote-lait hyväksytään, ensimmäiset maakuntavaalit on tarkoitus järjestää syksyllä 2019. Henkilökohtainen budjetti ja asiakassetelit tulisivat käyttöön vuonna 2022. Sote-keskusten valinnanvapaus tulisi voimaan vaiheittain. Valinnanvapauspilottit aloitetaan, kun lainsäädäntö on varmistunut. Kun valinnanvapaus lisääntyy, yksityiset yritykset alkavat tuottaa yhä enemmän julkisilla varoilla tuotettavia sote-palveluja. Aluksi nämä palvelut keskittyvät etenkin perusterveydenhuoltoon ja hoivapalveluihin.

Valinnanvapausmarkkinan koko olisi STM:n arvion mukaan noin 5,4 miljardia euroa (sote-keskukset noin 1,9 miljardia euroa, asiakassetelit noin 1,6 miljardia euroa, henkilökohtainen budjetti noin 1,5 miljardia euroa ja suunhoidon yksiköt noin 0,4 miljardia euroa). Sosiaali- ja terveysministeriö on vahvistanut, että palvelusetelikokeilut jatkuvat vuonna 2019.

Pihlajalinna katsoo, että yksityiselle sektorille avautuu mahdollisuuksia täydentää julkisen sektorin palvelutarjontaa etenkin perustason erikoissairaanhoidossa ja kiireettömässä erikoissairaanhoidossa, kun väestö ikääntyy ja julkinen sektori karsii ja keskittää erikoissairaanhoidon aiempaa harvempiin yksiköihin.

Julkisten palveluiden hankinnat yksityisiltä ovat aktivoituneet sote-päätöksen lykkääntyessä. Pihlajalinna aloitti asumispalvelutoiminnan Laihialla 1.9.2018 ja sote-palveluiden osaulkoistuksen Hattulassa vuoden 2019 alussa. Lisäksi Kristiinankaupunki on kilpailuttanut neuvottelumenettelyllä osan sosiaali- ja terveyspalveluistaan. Tämän kilpailutuksen perusteella päätöstä hankinnasta ei ole vielä tehty.

Yksityisen markkinan tilanne on ennallaan. Työterveysmarkkinan arvioidaan kasvavan, mikäli kunnat ja muut julkisyhteisöt luopuvat omistamistaan työterveyshuoltopalveluita tuottavista yhtiöistä. Esimerkiksi Kotkan kaupunki myi työterveyspalveluita tuottavan Kymijoen Työterveyden ja Ylä-Savon sote-kuntayhtymä myi Terveyspalvelu Verson Pihlajalinnalle päättyneen tilikauden aikana.

KONSERNIN TASE JA RAHAVIRTA

Pihlajalinna-konsernin taseen loppusumma oli tilikauden lopussa 349,5 (253,6) miljoonaa euroa. Konsernin rahavarat olivat yhteensä 36,3 (37,1) miljoonaa euroa.

Konsernin liiketoiminnan nettorahavirta tilikaudella oli 27,4 (34,9) miljoonaa euroa. Maksetut verot olivat -5,5 (-4,6) miljoonaa euroa. Nettokäyttöpääoman muutos oli 1,5 (6,6) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirtaa heikensi käyttökateen lasku ja paransi ostovelkojen ja muiden velkojen kasvu.

Kuluneen vuosineljänneksen liiketoiminnan nettorahavirta oli 20,6 (16,5) miljoonaa euroa. Nettokäyttöpääoman muutos oli 11,5 (9,3) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirtaa paransi ostovelkojen ja muiden velkojen kasvu.

Investointien nettorahavirta oli -60,1 (-18,5) miljoonaa euroa. Tytäryritysten hankinnat vaikuttivat investointien nettorahavirtaan -41,0 (-8,9) miljoonaa euroa. Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin olivat -19,6 (-10,1) miljoonaa euroa ja aineellisten hyödykkeiden luovutustulot olivat 0,4 (0,2) miljoonaa euroa.

Konsernin rahavirta investointien jälkeen (vapaa kassavirta) oli -32,7 (16,4) miljoonaa euroa.

Rahoituksen nettorahavirta oli 31,9 (-6,9) miljoonaa euroa. Konserni nosti uutta lainaa 121,5 (14,5) miljoonaa euroa ja lyhensi rahoitusvelkojaan sisältäen tililimiittien muutokset yhteensä 72,1 (6,4) miljoonaa euroa. Pihlajalinna Oyj maksoi keväällä osinkoa 3,6 (3,1) miljoonaa euroa. Määräysvallattomille omistajille maksettiin osinkoa 1,4 (2,8) miljoonaa euroa.

Rahoitusleasingvelkojen maksut olivat 3,4 (3,2) miljoonaa euroa ja maksetut korot sekä muut rahoituskulut olivat 2,6 (1,8) miljoonaa euroa. Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutoksen nettovaikutus rahavirtaan oli -6,4 (-4,0) miljoonaa euroa. Pihlajalinna lisäsi merkittävästi omistusosuuttaan kuntayhtiöissä kesäkuussa 2018.

Konsernin nettovelkaantumistaso oli 68,7 (32,3) prosenttia. Korolliset nettovelat olivat 90,1 (34,2) miljoonaa euroa. Konsernin velkaantuneisuutta nostivat erityisesti yrityshankinnat, joiden rahavirtavaikutus oli yhteensä -36,9 (-8,4) miljoonaa euroa. Konserni maksoi lisäksi -4,0 (-0,5) miljoonaa euroa ehdollisia vastikkeita (yrityskauppojen lisäkauppahintoja).

Sijoitetun pääoman tuotto oli 5,8 (11,8) prosenttia ja oman pääoman tuotto oli 6,0 (13,6) prosenttia.

RAHOITUSJÄRJESTELYT

Pihlajalinna järjesteli velkarahoituksensa uudelleen vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Uusi vakuudeton viisivuotinen 120 miljoonan euron rahoitusjärjestely on tehty Danske Bankin ja Nordean kanssa. Rahoitus koostuu 50 miljoonan euron valmiusluottolimiitistä ja 70 miljoonan euron pitkäaikaisesta kertalyhenteisestä lainasta. Rahoitusjärjestelyyn sisältyy lisäksi mahdollisuus kasvattaa kokonaisrahoituksen määrää myöhemmin erillisillä rahoittajien lisäluottopäätöksillä 60 miljoonalla 180 miljoonaan euroon.

Rahoitusjärjestelyyn sisältyy tavanomaiset leverage- (nettovelan suhde pro forma -käyttökatteeseen) ja gearing-rahoituskovenantit (nettovelkaantumistaso). Konserni täytti asetetut kovenanttiehdot 31.12.2018.

Konsernin toistaiseksi voimassa olevat yhteensä 10 miljoonan euron tililimiittisopimukset pysyivät muuttumattomina. Tililimiittisopimusten irtisanomisaika on yksi kuukausi.

Pihlajalinnalla oli tilikauden lopussa käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä yhteensä 39,0 miljoonaa euroa.

YRITYSOSTOT JA -MYYNIT SEKÄ INVESTOINNIT

Hankinnan/myynnin kohde	Ajankohta	Toimiala	Kotipaikka
Terveyspalvelu Verso Oy, 100 % osakekannasta	12/2018	Työterveyspalvelut	Iisalmi
Hammashannu Oy, myyty 100 % osakekannasta (osa SYH-ketjua)	9/2018	Suunterveydenhoito	Turku
Anula Oy, 100 % osakekannasta	7/2018	Suunterveydenhoito	Hämeenlinna
Leaf Areena Oy, 100 % osakekannasta	6/2018	Liikuntakeskukset	Turku
Suomen Yksityiset Hammaslääkärit -ketju, 51 % osakekannasta	3/2018	Suunterveydenhoito	Useita
Doctagon Ab, 100 % osakekannasta (suunnattu osakeanti)	3/2018	Lääkärikeskustoiminta, työterveyspalvelut, työvoimapaalvelut	Helsinki
Forever-liikuntakeskukset, 70 % osakekannasta	2/2018	Liikuntakeskukset	Useita
Röntgentutka Oy, 50 % osakekannasta (aiempi omistus 50 %, vaihteellinen hankinta)	2/2018	Kuvantaminen	Tampere
Linnan Klinikka Oy, 100 % osakekannasta	2/2018	Lääkärikeskustoiminta, työterveyspalvelut	Hämeenlinna
Kymijoen Työterveys Oy, 100 % osakekannasta	2/2018	Työterveyspalvelut	Kotka
Salon Lääkintälaboratorio Oy (Sallab), 100 % osakekannasta	1/2018	Lääkärikeskustoiminta, työterveyspalvelut	Salo
Someron Lääkärikeskus Oy, 100 % osakekannasta	1/2018	Lääkärikeskustoiminta, työterveyspalvelut	Somero

Yhteenveto yrityshankinnoista on esitetty konsernitiilinpäätöksen liitetiedossa 26 Hankitut liiketoiminnot.

Bruttoinvestoinnit, mukaan lukien yritysostot, olivat 101,7 (30,4) miljoonaa euroa. Konsernin bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, jotka muodostuivat kasvun vaatimista kehitys-, lisä- ja korvausinvestoinneista, olivat tilikaudella 9,9 (8,3) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit liittyen uusien yksiköiden avaamiseen olivat 12,4 (5,1) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit liittyen yritysjärjestelyihin olivat yhteensä 79,4 (17,0) miljoonaa euroa.

Konsernin kehitys-, lisä- ja korvausinvestointeihin liittyvät investointisitoumukset olivat noin 1,1 miljoonaa euroa.

Pihlajalinna rakennuttaa Laihialle välivuokrausmallilla uuden 60-paikkaisen ikäihmisten palvelukodin. Rakennuksen on tarkoitus valmistua syksyllä 2019. Uuden palvelukodin valmistuttua Pihlajalinna on sitoutunut ostamaan Laihian kunnalta myös asumispalvelutalon. Lisäksi Pihlajalinna on sitoutunut saneeraamaan kaksi pienempää jo ostamaansa hoitokotirakennusta.

Pihlajalinnan laajentuminen jatkuu huolimatta mahdollisen sote-uudistuksen siirtymisestä. Pihlajalinna kertoi tilikauden 2017 aikana suunnitelmastaan avata uusia yksiköitä kymmenelle

uudelle paikkakunnalle vuoteen 2020 mennessä. Laajentuminen toteutetaan jatkossa lähinnä yritysostoilla ja kuntahankkeilla. Uusia leikkaustoimintayksiköitä ei avata vuoden 2019 aikana.

MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUKSIEN HANKINNAT

Pihlajalinna lisäsi omistusosuuttaan kuntayhtiöissä kesäkuussa 2018 ja omisti tilikauden lopussa 81 prosenttia Mäntänvuoren Terveys Oy:n ja Kolmostien Terveys Oy:n osakkeista sekä 90 prosenttia Jokilaakson Terveys Oy:n osakkeista. Lisäksi yhtiö allekirjoitti Kuusiokuntien kanssa ehdollisen kauppakirjan, jonka mukaan se nostaa omistusosuuttaan Kuusiolinna Terveys Oy:stä 97 prosenttiin vuoden 2018 loppuun mennessä. Kyseisen sopimuksen voimassaoloaika on kuitenkin jatkettu 15.3.2019 asti.

Pihlajalinna on maksanut tehdyistä osakekaupoista yhteensä 8,4 miljoonaa euroa. Kuusiolinna Terveys Oy:n osakkeiden kauppahinta on ehdollisen kauppakirjan mukaan 18,4 miljoonaa euroa.

Yhtiö	Pihlajalinnan omistus 1.1.2018	Pihlajalinnan omistus 31.12.2018	Nykyisen sopimuksen palvelutuotannon alkamisvuosi	Sopimuksen kesto, vuotta
Jokilaakson Terveys Oy	51 %	90 % 51 % (kaupan voimaantulon jälkeen 97 %, kauppa tulee voimaan sen jälkeen kun osapuolet ovat allekirjoittaneet erillisen voimaantuloasiakirjan, sopimuksen voimassaoloaika jatkettu 15.3.2019 asti)	sisäinen palvelutuotanto	sisäinen palvelutuotanto
Kuusiolinna Terveys Oy	51 %		2016	10+5
Mäntänvuoren Terveys Oy	66 %	81 %	2016	10+5
Kolmostien Terveys Oy	71 %	81 %	2015	10+5

MUUTOKSET KONSERNIRAKENTEESSE

Tilikaudella toteutettiin seuraavat konsernirakenteen muutokset:

- Hoivakoti Nestori Oy sulautui Ikkipihlaja Johanna Oy:hyn 1.5.2018 (sisäryhtiöfuusio).
- Tampereen Röntgenkonsultit Oy sulautui Pihlajalinna Tampere Oy:hyn 30.11.2018 (tytäryhtiöfuusio).
- Röntgentutka Oy sulautui Pihlajalinna Tampere Oy:hyn 1.12.2018 (tytäryhtiöfuusio).
- Salon Lääkintälaboratorio Oy:n ja Someron Lääkäriasema Oy:n liiketoiminnat myytiin Pihlajalinna Turku Oy:lle 1.10.2018.
- Doctagon Ab:n Helsingin toimipisteen liiketoiminta myytiin Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:lle 31.12.2018.

TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA

Aktivointikriteerit täyttäviä kehittämismenoja tilikaudella oli 1,3 (1,2) miljoonaa euroa.

Tilikaudella 2018 kehittämistoiminta keskittyi digitaalisten asiointipalveluiden ja mobiilipalveluiden jatkokehittämiseen ja käyttöönottoon kaikille asiakasryhmille. Muut valmistuneet hankkeet tilikaudella liittyivät sote-ulkoistusten kuntalaisten etäpalvelumalliin ja mobiiliratkaisuihin, työterveyshuollon kiinteähintaisen sopimusten toimintamalliin (työterveysportaali) sekä urheiluklinikka- ja sote-keskuskonsepteihin. Kehityksen painopistealueita olivat myös asiakkuusohjelma, tiedolla johtaminen sekä EU:n tietosuojasetukset.

HENKILÖSTÖ

Tilikauden lopussa henkilöstön määrä oli 5 850 (4 753), lisäystä 1 097 henkilöä eli 23 prosenttia. Konsernin henkilöstömäärä kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna oli keskimäärin 4 868 (3 879), lisäystä 989 henkilöä eli 26 prosenttia. Konsernin työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut olivat 208,4 (175,4) miljoonaa euroa, kasvua 33,0 miljoonaa euroa eli 19 prosenttia.

Henkilöstömäärän kasvu johtui pääosin yrityshankinnoista sekä uusien toimipisteiden avauksista.

Pihlajalinna kävi tilikaudella kohdennettuja yhteistoimintaneuvotteluja tuotannollisista ja toiminnan uudelleenjärjestelystä johtuvista syistä. Niiden piirissä oli 372 työntekijää ja ne johtivat 31 työntekijän irtisanomiseen sekä työtehtävien lakkauttamiseen. Uusiin tehtäviin konsernissa työllistyi 57 henkilöä.

MUUTOKSET JOHDOS JA JOHTORYHMÄ

Pihlajalinnan hallitus nimitti 14.3.2018 konsernin johtoryhmään seuraavat kymmenen (10) jäsentä:

- Joni Aaltonen, toimitusjohtaja
- Minna Elomaa, liiketoimintajohtaja, Etelä-Suomi
- Tero Järvinen, liiketoimintajohtaja, Pohjanmaa
- Teija Kulmala, liiketoimintajohtaja, Väli-Suomi
- Ville Lehtonen, talous- ja rahoitusjohtaja
- Siri Markula, viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja, 12.10.2018 saakka
- Perttu Monthan, digitaalisen kehityksen johtaja, 11.12.2018 saakka
- Sanna Määttänen, palvelu- ja tuotekehitysjohtaja
- Pauliina Rannikko, henkilöstö- ja lakiasiaintoimintajohtaja, 14.12.2018 saakka
- Pauli Waroma, markkinointi- ja viestintäjohtaja (viestintäjohtaja 1.12. alkaen)

Pihlajalinnan myyntijohtajaksi nimitettiin Stefan Wentjärvi. Hän aloitti tehtävässään ja konsernin johtoryhmän jäsenenä 1.9.2018.

Pihlajalinnan lakiasiaintoimintajohtajaksi nimitettiin Marko Savolainen. Hän aloitti tehtävässään ja konsernin johtoryhmän jäsenenä 14.12.2018.

YHTIÖN HALLITUS

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 5.4.2018 päätettiin, että hallitukseen kuuluu kahdeksan (8) jäsentä. Hallituksen jäseniksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka valittiin uudelleen Timo Everi, Leena Niemistö, Jari Sundström, Seija Turunen ja Mikko Wirén sekä uusina jäseninä Matti Bergendahl, Kati Sulin ja Gunvor Kronman.

Yhtiökokous valitsi Mikko Wirénin hallituksen puheenjohtajaksi ja Matti Bergendahlin hallituksen varapuheenjohtajaksi.

HALLITUKSEN NIMITTÄMÄT VALIOKUNNAT

Tarkastusvaliokunta: Seija Turunen (puheenjohtaja), Matti Bergendahl, Leena Niemistö ja Kati Sulin

Palkitsemisvaliokunta: Mikko Wirén (puheenjohtaja), Timo Everi, Gunvor Kronman ja Jari Sundström

YHTIÖKOKOUKSEN NIMITTÄMÄ OSAKKEENOMISTAJIEN NIMITYSTOIMIKUNTA

Pihlajalinnalla Oyj:n neljä suurinta rekisteröityä osakkeenomistajaa nimittivät 26.9.2018 osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan seuraavat edustajat:

- Jari Eklund, yhtiöryhmän johtaja ja hallitusten jäsen, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö ja LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö (puheenjohtaja)
- Mikko Wirén, toimitusjohtaja, MWW Yhtiö Oy
- Antti Kuljukka, toimitusjohtaja, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia

- Hanna Hiidenpalo, johtaja, sijoitukset, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo

Varsinainen yhtiökokous 5.4.2018 muutti nimitystoimikunnan työjärjestystä 2. kohdan toisen kappaleen osalta. Kyseinen kappale kokonaisuudessaan on julkaistu 5.4.2018 Pihlajalinnalla Oyj:n varsinaisen yhtiökokouksen päätökset -tiedotteessa.

HALLITUKSEN JÄSENTEN PALKITSEMINEN

Varsinainen yhtiökokous 5.4.2018 päätti, että hallituksen jäsenten palkkiot pysyvät ennallaan ja niitä maksetaan seuraavasti: kokopäivätoimiselle puheenjohtajalle 250 000 euroa, varapuheenjohtajalle 48 000 euroa ja muille jäsenille 24 000 euroa vuodessa.

Lisäksi yhtiökokous päätti, että kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan jokaiselta hallituksen ja sen valiokuntien kokoukselta kokouspalkkiona 500 euroa. Lisäksi korvataan hallituksen jäsenten kohtuulliset matkakulut yhtiön matkustussäännön mukaisesti.

TILINTARKASTUS

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 5.4.2018 yhtiön tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab tilikaudelle 1.1.-31.12.2018. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii Lotta Nurminen, KHT.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Pihlajalinnalla hankki Doctagon Ab:n koko osakekannan suunnatulla annilla maaliskuussa. Suunnatussa osakeannissa Doctagon Ab:n kauppahinta 30 105 000 euroa maksettiin Pihlajalinnalla Oyj:n osakkeilla. Suunnatussa osakeannissa tarjottiin merkittävaksi 2 006 989 uutta osaketta 15,00 euron osakekohtaiseen merkintähintaan. Uusien osakkeiden määrä vastasi noin kymmentä prosenttia Pihlajalinnalla Oyj:n kaikista osakkeista ennen uusien osakkeiden antamista. Pihlajalinnalla Oyj:n osakkeiden lukumäärä uusien osakkeiden rekisteröinnin jälkeen on 22 620 135 osaketta. Osakkeet rekisteröitiin kaupparekisteriin 14.3.2018.

Pihlajalinnalla Oyj:n kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli tilikauden lopussa 80 000 euroa ja osakkeiden lukumäärä oli yhteensä 22 620 135 kappaletta. Yhtiöllä on yksi osakesarja, ja kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläisen oikeuden osinkoon ja yhtiön muuhun varojen jakoon. Yhtiöllä oli tilikauden lopussa 13 372 (12 489) osakkeenomistajaa. Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita. Luettelo suurimmista omistajista on nähtävissä yhtiön sijoittajasivuilla investors.pihlajalinn.fi.

Osakkeen kaupankäyntitunnus Nasdaq Helsingin päälistalla on PIHLIS. Pihlajalinnalla Oyj on luokiteltu markkina-arvoltaan keskiuureksi yhtiöksi toimialana Terveystieteiden ja lääketieteiden tutkimus ja kehitys.

Osaketiedot	10-12/2018	10-12/2017	2018	2017
Määrä kauden lopussa, kpl	22 620 135	20 613 146	22 620 135	20 613 146
Määrä kaudella keskimäärin, kpl	22 620 135	20 613 146	22 224 236	20 613 146
Osakkeen ylin kurssi, euroa	11,06	16,40	15,28	18,42
Osakkeen alin kurssi, euroa	8,56	12,60	8,56	12,60
Osakkeen keskimurssi, euroa*	9,56	14,45	12,18	16,30
Osakkeen päätöskurssi, euroa	8,62	13,34	8,62	13,34
Osakevaihto, 1 000 kpl	830	1 617	6 182	5 189
Osakevaihto, %	3,7	7,9	27,8	25,2
Markkina-arvo kauden lopussa, milj. euroa	195,0	274,0	195,0	274,0

* kaupankäyntimäärillä painotettu keskimurssi

HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Varsinainen yhtiökokous 5.4.2018 valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Hankkiminen voidaan toteuttaa suunnattuna. Valtuutuksen enimmäismäärä on 2 061 314 osaketta. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2019 asti.

Varsinainen yhtiökokous 5.4.2018 valtuutti hallituksen päättämään osakeannista ja muiden osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutus oikeuttaa toteuttamaan annin suunnattuna. Valtuutuksen enimmäismäärä on 3 091 971 osaketta. Valtuutus koskee sekä uusien osakkeiden antamista että omien osakkeiden luovuttamista. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2019 asti.

RISKIT JA LIIKETOIMINNAN EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Pihlajalinna arvioi vuosittain riskejä ja tavoitteena on riskien minimointi ja parempi ennakointi.

Poliittinen päätöksenteko ja julkisen sektorin rakennemuutokset kohdistuvat myös sosiaali- ja terveyspalveluihin ja voivat vaikuttaa suoraan tai välillisesti konsernin liiketoimintaan ja kasvumahdollisuuksiin. Sote-uudistuksen tulevat kokonaisvaikutukset sekä mahdolliset muut muutokset sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä ovat vaikeasti ennustettavissa. Uudistukset saattavat vaikeuttaa konsernin toimintaa joillain sosiaali- ja terveydenhuoltoalan toimialoilla, mutta toisaalta konsernin laaja-alainen toiminta eri toimialoilla saattaa osittain tasata muutosten vaikutuksia. Konserni seuraa tarkasti poliittisia päätöksentekoprosesseja.

Edellä mainitun lisäksi julkisiin hankintoihin liittyy riski mahdollisista valituksista ja oikeudenkäynneistä. Lisäksi nykyisten merkittävimpien asiakkaiden ja sopimusten jatkumiseen liittyy riskejä etenkin pitkällä aikavälillä.

Konsernin sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisulkoistus-sopimusten vuosittainen kannattavuus voi tarkentua viiveellä. Sopimusten todelliset kustannusten toteumat eivät aina ole konsernin tiedossa tilinpäätöshetkellä.

Lisäksi liiketoiminnan merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät uusien toimipisteiden avaamiseen, yritysostojen ja tietojärjestelmähankkeiden onnistumiseen sekä riskeihin, jotka liittyvät verotukseen sekä pätevän johdon sitouttamiseen ja rekrytointeihin.

Konsernin pääyhtiöissä alkoi keväällä 2017 verotarkastus. Tuloverotuksen (EVL) osalta verotarkastus on suoritettu loppuun seuraamuksitta. Muilta osin verotarkastus on vielä kesken.

Konsernilla on myyntisaamisissaan yhteensä 3,6 (2,5) miljoonaa euroa olennaisesti viivästyneitä maksuja merkittävältä asiakkaalta. Pihlajalinna on allekirjoittanut ehdollisen sopimuksen, jossa on sovittu myös näiden saatavien maksusta. Konsernin johto arvioi, että asiakas tulee suorittamaan saatavat täysimääräisesti.

Konsernilla on muissa saamisissaan yhteensä 2,4 miljoonaa euroa kunnittain arvioituja julkisen erikoissairaanhoidon kustannuskertymien palautuksia. Konsernin johto katsoo, että palvelusopimusten perusteella kustannuskertymien palautukset kuuluvat Pihlajalinna, koska ne ovat kertyneet Pihlajalinnan palvelutuotannon ja kustannusvastuun ajalta.

Tilikauden 2018 lopussa Pihlajalinnan taseessa oli 169,9 (103,9) miljoonaa euroa liikearvoa. Pihlajalinna testaa vuosittain ja tarvittaessa kvartaaleittain, että liikearvon kirjanpitoarvo ei ylitä käypää arvoa. Tilikauden aikana Pihlajalinna ei ole havainnut viitteitä siitä, ettei kirjanpitoarvoa vastaava rahamäärä olisi kerrytettävissä. Mikäli Pihlajalinnan tulos ja kasvukehityksessä tapahtuu muutoksia alaspäin, tämä voi johtaa liikearvon arvonalentumiseen. Se voi vaikuttaa epäedullisesti Pihlajalinnan liiketoiminnan tulokseen ja omaan pääomaan.

Lisätietoja Pihlajalinna riskeistä ja riskienhallinnasta esitetään Selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä ja Selvityksessä muista kuin taloudellisista tiedoista, jotka julkaistaan viikolla 11. Lisätietoja rahoitusriskeistä ja niiden hallinnasta esitetään konsernitiilinpäätöksen liitetiedossa 25 Rahoitusriskien hallinta. Tilinpäätös julkaistaan osana vuosikertomusta yhtiön sijoittajasivuilla investors.pihlajalinna.fi viikolla 11.

RISKIENHALLINTA

Pihlajalinna pyrkii riskienhallinnassaan mahdollisimman järjestelmälliseen toimintaan osana normaaleja liiketoimintaprosesseja. Konserni panostaa lisäksi laatu- ja turvallisuus- ja työterveysriskien hallintaan. Pihlajalinnan riskienhallintapolitiikassa määritellään ja luokitellaan konsernin riskit sekä kuvataan riskienhallinnan tavoitteet. Lisäksi määritellään riskienhallinnassa noudatettavat periaatteet ja toimintatavat sekä vastuut.

Sisäinen riskiraportointi sisältyy säännölliseen liiketoiminnan raportointiin sekä liiketoiminnan suunnitteluun ja päätöksentekoon. Sidosryhmille keskeisistä riskeistä ja niiden hallinnasta raportoidaan säännöllisesti ja tarvittaessa tapauskohtaisesti.

Konsernin riskienhallinnassa on käytössä kokonaisvaltainen riskienhallinnan (Enterprise Risk Management) järjestelmä ja prosessi. Riskit luokitellaan strategiaan, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin.

Strategisilla riskeillä tarkoitetaan epävarmuutta, joka liittyy konsernin lyhyen ja pitkän aikavälin strategian toteuttamiseen. Esimerkki tästä ovat yhteiskunnalliset rakenteelliset muutokset.

Operatiiviset riskit ovat riskejä, jotka aiheutuvat ulkoisista tekijöistä, teknologiasta, henkilöstön, organisaation tai prosessien toiminnasta. Näitä riskejä käsitellään esimerkiksi seuraamalla järjestelmällisesti kilpailutilannetta ja reagoimalla sen muutoksiin.

Taloudellisilla riskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka liittyvät konsernin taloudelliseen tilanteeseen, kuten kannattavuuteen, rahoitusprosessien toimivuuteen ja verotukseen.

Vahinkoriskit koskevat onnettomuuksia tai muita vahinkoja, jotka voivat kohdistua konsernin omaisuuteen, henkilökuntaan, asiakkaisiin, sidosryhmiin tai ympäristöön. Yhtiöllä on vastuu- ja potilasvakuutus yhtiön oman henkilökunnan aiheuttamia mahdollisia hoitovirheitä varten.

Riskiluokkia yhdistää maineriski, joka voi vaikuttaa konsernin brändien tai koko konsernin maineeseen.

Pihlajalinnan riskienhallinnan tavoitteena on edistää konsernin strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamista, omistaja-arvoa, konsernin liiketoiminnan tuloksellisuutta ja vastuullisten toimintatapojen toteutumista. Riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan, että yhtiön liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnetaan, niitä arvioidaan ja seurataan.

Vastuu riskienhallinnasta on konserni- ja liiketoimintajohtolla raportointivastuiden mukaisesti. Lisäksi riskienhallinnan asiantuntijat ohjaavat ja kehittävät konsernin riskienhallintaa. Myös

jokaisen Pihlajalinnassa työskentelevän pitää tuntea ja hallita oman vastualueensa riskit.

LIPUTUSILMOITUKSET

Tilikauden aikana Pihlajalinna vastaanotti seuraavat arvopaperi-markkinalain 9 luvun 5 §:n mukaiset liputusilmoitukset:

Kauppapäivä	Osakas	Raja	Omistus yhteensä, %	Osakkeita liputus-hetkellä
26.9.2018	Fennia-konserni (Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia ja Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia)	Yli 10 %	10,02 %	2 265 586
24.5.2018	Fennia-konserni (Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia ja Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia)	Yli 5 %	6,03 %	1 364 252
14.3.2018	LähiTapiola-ryhmä (LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö ja LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö)	Alle 25 %	23,76 %	5 375 350
15.2.2018	LähiTapiola-ryhmä (LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö ja LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö)	Yli 25 %	26,07 %	5 373 026

KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Pihlajalinna Oyj:n hallituksen 14.5.2018 hyväksymä osakepohjainen pitkän aikavälin kannustinohjelma yhtiön avainhenkilöille raukesi, sillä koko ohjelman toteutumisen edellyttämää oikaistua liikevoittoa ei saavutettu. Kannustinohjelman perusteella ei makseta palkkioita.

Palkkioiden maksaminen ohjelmasta olisi edellyttänyt, että oikaistun liikevoiton toteutuma vuodelta 2018 olisi ollut yhtiön 14.5.2018 voimassa olleen ohjeistuksen mukainen.

Yhtiöllä ei tilikaudella ollut käytössä hallitusta koskevia osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä.

KAUSIVAIHTELU

Pihlajalinnan liiketoimintaan vaikuttaa tietty kausiluonteisuus. Pihlajalinnan sote-kokonaisulkoistuksiin ja muuhun kiinteähin-taiseen laskutukseen liittyy tasainen liikevaihdon tuloutus ajan kuluessa. Kesälomakausina, erityisesti heinäkuussa, tällaisiin sopimuksiin liittyvät henkilöstökustannukset pienenevät ja kannattavuus paranee pääosin palkkojen jaksotusten johdosta. Toisaalta taas Pihlajalinnan yksityis- ja yritysasiakkaiden palvelukysyntä on alhaisempi ja kannattavuus heikompi lomakausina, erityisesti heinä-elokuussa ja joulukuussa. Vuosineljännesten tasolla kausiluonteisuus on historiallisesti vaikuttanut vuoden kolmannen neljänneksen kannattavuutta parantavasti.

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Hallitus esittää, että 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkoa 0,10 euroa osakkeelta.

Laskelma emoyhtiön jakokelpoisista varoista:

euroa	31.12.2018
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	183 190 483,50
Voitto edellisiltä tilikausilta	24 125 933,46
Tilikauden voitto	51 578,66
Aktivoidut kehittämismenot	-1 281 316,43
Yhteensä	206 086 679,19

Osinkoon oikeuttavia osakkeita on tilinpäätöshetkellä 22 620 135, joten osingon kokonaismäärä olisi 2 262 013,50 euroa. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Tilikauden osakekohtainen tulos oli 0,17 euroa. Ehdotettu osinko 0,10 euroa on 58,1 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta.

Pihlajalinna Oyj:n varsinainen yhtiökokous on suunniteltu pidettäväksi 4.4.2019 Tampereella. Hallitus päättää yhtiökokouksista ja sen sisältämistä esityksistä myöhemmin.

PIHLAJALINNAN NÄKYMÄT VUODELLE 2019

Vuoden 2019 liikevaihdon odotetaan kasvavan vuodesta 2018. Oikaistun liikevoiton (EBIT) odotetaan paranevan selvästi vuodesta 2018.*

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ

Pihlajalinna esittää selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmänsä erillisessä kertomuksessa, joka asetetaan saataville yhtiön sijoittajasivuille investors.pihlajalinna.fi samanaikaisesti toimintakertomuksen kanssa viikolla 11. Ajantasaiset tiedot hallinnointikoodin noudattamisesta tai siitä poikkeamisesta ylläpidetään sijoittajasivuille investors.pihlajalinna.fi.

SELVITYS MUISTA KUIN TALOUDELLISISTA TIEDOISTA

Pihlajalinna esittää selvityksen muista kuin taloudellisista tiedoista erillisessä kertomuksessa, joka asetetaan saataville yhtiön sijoittajasivuille investors.pihlajalinna.fi samanaikaisesti toimintakertomuksen kanssa viikolla 11.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Pihlajalinna Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunta toimitti yhtiön hallitukselle ehdotuksensa varsinaiselle yhtiökokoukselle 2019.

HALLITUKSEN JÄSENTEN LUKUMÄÄRÄ JA KOKOONPANO:

Nimitystoimikunta ehdottaa Pihlajalinna Oyj:n 4.4.2019 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenten määräksi vahvistettaisiin seitsemän nykyisen kahdeksan sijaan.

Nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen nykyisistä jäsenistä Leena Niemistö, Kati Sulin, Seija Turunen ja Mikko Wirén valitaan uudelle toimikaudelle. Nimitystoimikunta ehdottaa myös, että uusiksi hallituksen jäseniksi valitaan Mika Manninen ja Hannu Juvonen sekä Matti Jaakola.

Mika Manninen (s. 1975, KTM) kuuluu Fennia-konsernin johtoryhmään ja toimii konsernin talousjohtajana. Hän on aiemmin toiminut Fennia-konsernin riskienhallintajohtajana 2015–2017. Mannisella on yli kymmenen vuoden kokemus pankkialalta eri tehtävistä 2001–2015.

Hannu Juvonen (s. 1955, LL, erik. lääk, MBA) toimi viimeksi Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin johtajana 2016–2018 sekä johtotehtävissä Helsingin sosiaali- ja terveysvirastossa 2013–2016 ja Itä-Savon sairaanhoitopiirissä 2009–2012. Tätä aiemmin hän on toiminut lisäksi Korona Invest Oy:n sijoitusjohtajana 2007–2009 sekä Pfizer Oy:ssä asiantuntijana ja yhteiskuntasuhde- ja viestintäjohtajana 2000–2006. Päätoiminen yksityislääkäri hän oli 1990–2000. Työtehtäviinsä liittyen hänellä on kokemusta monien yhtiöiden ja muiden yhteisöjen hallitustyöskentelystä.

Matti Jaakola (s. 1955, KTM) on toiminut pitkään kansainvälisten ja kotimaisten yritysten markkinointi- ja johtotehtävissä. Tällä hetkellä hän toimii kahden suomalaisen teollisyrittäjän hallituksen puheenjohtajana sekä ulkomaisen metsäteollisuusalan yrityksen hallituksen jäsenenä. Lisäksi hän on ollut osakkaana CV Group Oy:ssä vuodesta 2012 ja toiminut CapWell Oy:n toimitusjohtajana vuodesta 2006. Jaakola on toiminut toimitusjohtajana Georgia-Pacific Corporation'ssa Pohjois-Euroopan alueella ja Henkel KgA:ssa Pohjoismaissa sekä Metsä Groupissa eri johtotehtävissä. Jaakolalla on laajaa kokemusta hallitustyöskentelystä koti- ja ulkomailla, ja hän on osallistunut keskeisten toimialajärjestöjen hallintoon.

Nykyisten jäsenten henkilö- ja luottamustehtävät on esitetty yhtiön sijoittajasivuilla osoitteessa investors.pihlajalinna.fi/corporate-governance/board-of-directors.

Nimitystoimikunta ehdottaa lisäksi, että yhtiökokous valitsee Mikko Wirénin hallituksen puheenjohtajaksi ja Leena Niemistön hallituksen varapuheenjohtajaksi.

HALLITUKSEN JÄSENTEN PALKKIOT:

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa, että muut hallituksen palkkiot pysyvät ennallaan, paitsi hallituksen varapuheenjohtajan palkkiota alennetaan, ja että yhtiökokouksessa valittaville hallituksen jäsenille maksetaan vuoden 2020 varsinaiseen yhtiökokoukseen päättävältä toimikaudelta seuraavat vuosipalkkiot: kokopäivätoimiselle hallituksen puheenjohtajalle 250 000 euroa vuodessa, varapuheenjohtajalle 36 000 euroa vuodessa ja muille jäsenille 24 000 euroa vuodessa.

Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan jokaiselta hallituksen ja sen valiokuntien kokoukselta kokouspalkkiona 500 euroa. Lisäksi korvataan hallituksen jäsenten kohtuulliset matkakulut yhtiön matkustussäännön mukaisesti.

Yllä olevat ehdotukset sisältyvät myös varsinaisen yhtiökokouksen kutsuun, joka julkaistaan myöhemmin.

MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUKSIEN HANKINNAT:

Pihlajalinna kasvatti omistusosuuttaan Kolmostien Terveys Oy:stä sopimalla ostavansa 15 % yhtiön osakkeista helmikuun 2019 lopussa. Kaupan jälkeen Parkanon kaupungin omistusosuus yhtiössä on 4 % ja Pihlajalinnan 96 %.

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

TOIMINNAN LAAJUUS	2018	2017	2016	2015	2014
Liikevaihto, milj. euroa	487,8	424,0	399,1	213,3	148,9
Muutos, %	15,0	6,2	87,1	43,3	42,5
Liikevaihdon orgaaninen kasvu, milj. euroa	-2,0	10,1	134,5	44,3	26,2
Muutos, %	-0,5	2,5	63,0	29,7	25,1
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa*	101,7	30,4	27,3	44,6	28,3
% liikevaihdosta	20,8	7,2	6,9	20,9	19,0
Aktivoidut kehittämismenot, milj. euroa*	1,3	1,2		1,3	0,1
% liikevaihdosta	0,3	0,3		0,6	0,0
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, milj. euroa	208,4	175,4	167,2	97,4	62,2
Henkilöstö kauden lopussa	5 850	4 753	4 407	3 047	1 714
Henkilöstö keskimäärin (FTE)	4 868	3 879	3 526	2 503	1 619

KANNATTAVUUS	2018	2017	2016	2015	2014
Käyttökate (EBITDA), milj. euroa*	31,2	33,3	27,9	11,6	11,8
Käyttökate, %*	6,4	7,9	7,0	5,4	7,9
Oikaistu käyttökate (EBITDA) milj. euroa*	32,3	34,1	28,9	12,5	14,0
Oikaistu käyttökate, %*	6,6	8,0	7,2	5,9	9,4
Liikevoitto (EBIT), milj. euroa*	12,8	19,1	15,1	3,6	6,0
Liikevoitto, %*	2,6	4,5	3,8	1,7	4,0
Oikaistu liikevoitto (EBIT), milj. euroa*	14,0	20,0	16,6	4,5	8,2
Oikaistu liikevoitto, %*	2,9	4,7	4,2	2,1	5,5
Nettorahoituskulut, milj. euroa	-2,8	-1,7	-1,4	-2,3	-3,1
% liikevaihdosta	-0,6	-0,4	-0,4	-1,1	-2,1
Tulos ennen veroja, milj. euroa*	10,0	17,4	13,7	1,3	2,9
% liikevaihdosta	2,0	4,1	3,4	0,6	1,9
Tuloverot, milj. euroa	-2,8	-3,4	-3,0	-0,1	-1,0
Tilikauden voitto	7,4	14,1	10,8	1,2	1,9
Rahavirta investointien jälkeen, milj. euroa	-32,7	16,4	6,8	-14,4	-8,1
Oman pääoman tuotto ROE, %*	6,0	13,6	11,1	2,3	7,7
Sijoitetun pääoman tuotto ROCE, %*	5,8	11,8	10,8	3,4	7,1

RAHOITUS JA TALOUDELLINEN ASEMA	2018	2017	2016	2015	2014
Korolliset nettorahoitusvelat, milj. euroa	90,1	34,2	22,1	23,5	71,1
% liikevaihdosta	18,5	8,1	5,5	11,0	47,8
Omavaraisuusaste, %*	37,6	41,8	46,5	50,5	8,0
Nettovelkaantumisaste (Gearing), %*	68,7	32,3	21,9	25,2	686,3
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen*	2,8	1,0	0,8	1,9	5,1

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

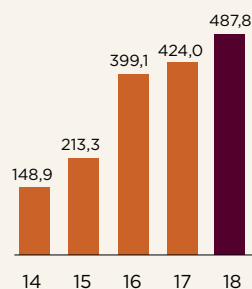
	2018	2017	2016	2015	2014
Osakekohtainen tulos (EPS)	0,17	0,46	0,39	0,03	0,11
Osakekohtainen oma pääoma, euroa*	5,39	4,87	4,74	4,47	0,70
Osinko/osake euroa (hallituksen esitys)	0,10	0,16	0,15		
Osinko/tulos, % (hallituksen esitys)*	58,1	34,7	38,4		
Efektiivinen osinkotuotto, % (hallituksen esitys)*	1,2	1,2	0,8		
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa	22 620 135	20 613 146	20 613 146	20 613 146	
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin	22 224 236	20 613 146	20 613 146	16 767 940	
Markkina-arvo, milj. euroa	195,0	274,0	379,7	364,9	
Osingonjako, milj. euroa (hallituksen esitys)	2,3	3,30	3,10		
Hinta/voittosuhde (P/E-luku)*	50,1	28,9	47,2	640,0	
Osakkeen ylin kurssi, euroa	15,28	18,42	18,87	19,85	
Osakkeen alin kurssi, euroa	8,56	12,60	12,90	11,38	
Osakkeen tilikauden keskikurssi, euroa	12,18	16,30	16,38	12,72	
Osakkeen kurssi kauden lopussa, euroa	8,62	13,34	18,42	17,70	
Osakkeiden vaihto, 1 000 kpl*	6 182	5 189	8 196	7 680	
Osakkeiden vaihto, %*	27,8	25,2	39,8	45,8	

* Vaihtoehtoinen tunnusluku

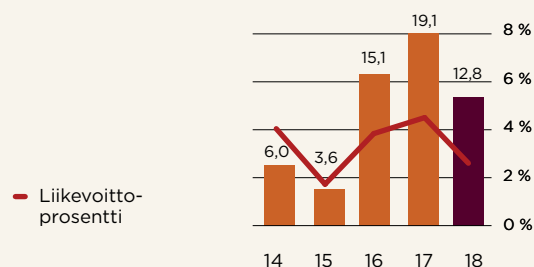
KVARTAALITIEDOT 1 000 €	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17
TULOSLASKELMA								
Liikevaihto	126 962	116 290	125 340	119 172	107 924	99 387	106 696	109 976
Liiketoiminnan muut tuotot	1 916	457	644	1 330	1 177	532	281	261
Materiaalit ja palvelut	-48 067	-42 847	-49 674	-48 587	-43 424	-40 724	-44 705	-46 685
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-53 334	-48 743	-54 351	-51 981	-44 941	-41 211	-45 203	-44 056
Liiketoiminnan muut kulut	-16 840	-14 471	-16 398	-15 627	-12 597	-8 844	-9 934	-10 598
Käyttökate (EBITDA)	10 637	10 686	5 560	4 307	8 139	9 140	7 136	8 898
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	11 072	10 668	6 626	3 908	8 503	9 040	7 383	9 135
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %	8,7	9,2	5,3	3,3	7,9	9,1	6,9	8,3
Poistot	-4 682	-4 742	-4 756	-4 206	-3 580	-3 669	-3 427	-3 506
Liikevoitto (EBIT)	5 955	5 944	804	101	4 559	5 471	3 708	5 392
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	6 510	5 926	1 870	-299	4 923	5 371	3 987	5 701
Oikaistu liikevoitto (EBIT), %	5,1	5,1	1,5	-0,3	4,6	5,4	3,7	5,2
Rahoitustuotot	45	19	33	21	43	38	67	34
Rahoituskulut	-797	-769	-650	-749	-469	-506	-442	-445
Tulos ennen veroja	5 203	5 194	187	-627	4 132	5 003	3 333	4 981
Tuloverot	-1 358	-1 181	-250	-26	-625	-1 032	-656	-1 067
Tilikauden tulos	3 845	4 013	-63	-653	3 507	3 971	2 677	3 914
Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden tuloksesta	2 733	2 327	42	-1 276	2 442	1 882	2 013	3 178
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta	1 112	1 686	-105	623	1 064	2 088	664	736
EPS	0,12	0,11	0,00	-0,06	0,12	0,09	0,10	0,15
Henkilöstö periodin lopussa	5 850	5 867	5 918	5 638	4 753	4 767	4 898	4 519
Henkilöstön muutos kvartaalilla	-17	-51	280	885	-14	-131	380	112

LIKEVAIHTO

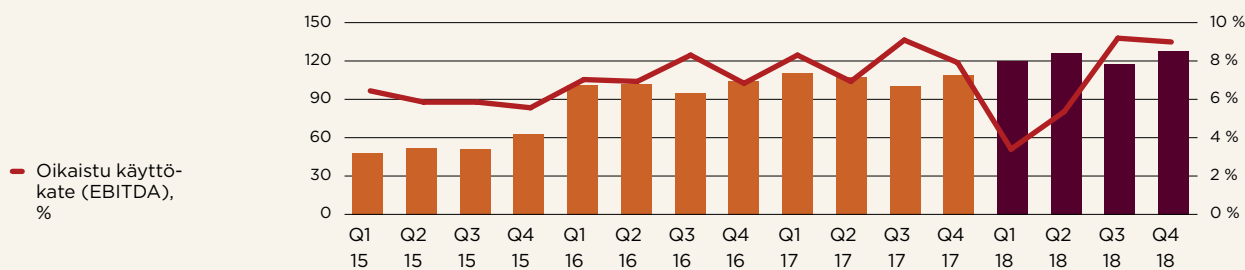
Milj. euroa

LIKEVOITTO (EBIT)

Milj. euroa/%

LIKEVAIHTO

Milj. euroa

TALOUELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVIEN TUNNUSLUKUJEN JA VAIHTOEHTOISTEN TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

TUNNUSLUVUT	
Osakekohtainen tulos (EPS)	Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos Osakkeiden lukumäärä keskimäärin tilikaudella
VAIHTOEHTOISET TUNNUSLUVUT	
Osakekohtainen oma pääoma	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa
Osakekohtainen osinko	Tilikauden osingonjako (tai ehdotus) Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa
Osinko tuloksesta, %	Osakekohtainen osinko x 100 Osakekohtainen tulos (EPS)
Efektiivinen osinkotuotto, %	Osakekohtainen osinko x 100 Tilikauden päätöskurssi
Hinta/voittosuhte (P/E-luku)	Tilikauden päätöskurssi Osakekohtainen tulos (EPS)
Osakevaihto, %	Osakkeiden vaihtomäärä kauden aikana x 100 Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	Tilikauden tulos (rullaava 12 kk) x 100 Oma pääoma (keskiarvo)
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)	Tulos ennen veroja (rullaava 12 kk) + rahoituskulut (rullaava 12 kk) x 100 Taseen loppusumma - korottomat velat (keskiarvo)
Omavaraisuusaste, %	Oma pääoma x 100 Taseen loppusumma - saadut ennakot
Nettovelkaantumisaste (Gearing), %	Korolliset rahoitusvelat - rahavarat x 100 Oma pääoma
Käyttökate (EBITDA)	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset
Käyttökate (EBITDA), %	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset x 100 Liikevaihto
Oikaistu käyttökate (EBITDA)*	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset + oikaisuerät
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %*	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset + oikaisuerät x 100 Liikevaihto
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen*, rullaava 12 kk	Korolliset rahoitusvelat - rahavarat Oikaistu käyttökate EBITDA (rullaava 12 kk)
Rahavirta investointien jälkeen	Liiketoiminnan nettorahavirta + investointien nettorahavirta
Oikaistu liikevoitto (EBIT)*	Liikevoitto + oikaisuerät
Oikaistu liikevoitto, %*	Oikaistu liikevoitto (EBIT) x 100 Liikevaihto
Tulos ennen veroja	Tilikauden voitto + tuloverot
Bruttoinvestoinnit	Lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin ilman rahoitusleasingsopimuksia
Liikevaihdon orgaaninen kasvu, %	Kauden liikevaihto - yritysjärjestelyjen liikevaihto kaudella - edellisen kauden liikevaihto x 100 Edellisen kauden liikevaihto

* Määrältään merkittävät liiketapahtumat, jotka ovat tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomia, harvoin toistuvia tai rahavirtaan vaikuttamattomia arvostuseriä, käsitellään raportointikausien väliseen vertailukelpoisuuteen vaikuttavina oikaisuerinä. Pihlajalinnan määritelmän mukaan tällaisia eriä ovat esimerkiksi rakennejärjestelyt, omaisuuden arvonalentumiset ja tytäryhtiöiden aikaisemman omistuksen uudelleen arvostamiset, liiketoimintojen ja toimipisteiden lopettamiskulut tai liiketoiminnan myynnistä aiheutuvat myyntivoitot ja -tappiot, toiminnan uudelleenjärjestelystä ja hankittujen liiketoimintojen integroimisesta aiheutuvat kulut, työsuhteiden päättämisiin liittyvät kulut ja sakot sekä sakonluonteiset korvaukset. Pihlajalinnassa ei oikaise vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä yrityshankintoihin liittyviä varainsiirtoveroja ja asiantuntijakuluja (IFRS 3 -kulut) eikä hankintamenojen allokointeihin liittyviä aineettomien hyödykkeiden poistoja (PPA-poistot).

TÄSMÄYTYSLASKELMAT VAIHTOEHTOISIIN TUNNUSLUKUIHIN

Pihlajalinna julkaisee laajasti vaihtoehtoisia eli tilinpäätös-standardeihin perustumattomia tunnuslukuja, sillä niiden arvioidaan olevan merkityksellisiä sijoittajille, johdolle ja yhtiön hallitukselle konsernin taloudellista tilaa ja tuloksellisuutta arvioitaessa. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltuihin tunnuslukuihin. Alla olevassa taulukossa on

esitetty vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäyslaskelmat ja perustelut niiden esittämiselle.

Lukuohjeet:

/ jaetaan seuraavalla luvulla/luvuilla
- vähennetään seuraava luku/luvut
+ lisätään seuraava luku/luvut

1 000 € (ellei toisin mainita)	2018	2017
Oman pääoman tuotto, % (ROE)		
Tilikauden tulos (rullaava 12 kk) /	7 143	14 068
Oma pääoma alussa	105 856	101 010
Oma pääoma lopussa	131 159	105 856
Oma pääoma (keskiarvo) x 100	118 507	103 433
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	6,0	13,6

Oman pääoman tuotto, % on yksi tärkeimmistä omistajien ja sijoittajien käyttämistä yrityksen **kannattavuutta** kuvaavista mittareista. Tunnusluku kertoo yrityksen kyvystä huolehtia omistajien yritykseen sijoittamista pääomista. Luku kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa tilikauden aikana.

Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)

Tulos ennen veroja (rullaava 12 kk) +	9 957	17 449
Rahoituskulut (rullaava 12 kk)	2 965	1 862
/	12 922	19 311
Taseen loppusumma alussa -	253 581	217 742
Korottomat velat alussa	76 486	67 071
	177 095	150 672
Taseen loppusumma lopussa -	349 530	253 581
Korottomat velat lopussa	78 083	76 486
	271 447	177 095
Keskiarvo x 100	224 271	163 883
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)	5,8	11,8

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti on yksi tärkeimmistä tilinpäätösanalyysin tuottamista tunnusluvuista. Se mittaa yrityksen suhteellista **kannattavuutta** eli sitä tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle korkoa tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle.

Omavaraisuusaste, %

Oma pääoma /	131 159	105 856
Taseen loppusumma -	349 530	253 581
Saadut ennakot x 100	897	366
Omavaraisuusaste, %	37,6	41,8

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen **vakavaraisuutta**, tappion sietokykyä sekä kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Tunnusluvun arvo kertoo, kuinka suuri osuus yhtiön varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla.

Nettovelkaantumisaste (Gearing), %

Korolliset rahoitusvelat -	126 378	71 239
Rahavarat /	36 316	37 074
Oma pääoma x 100	131 159	105 856
Nettovelkaantumisaste (Gearing), %	68,7	32,3

Nettovelkaantumisaste kuvaa yrityksen **velkaantuneisuutta**. Luku kertoo, mikä on omistajien yritykseen sijoittamien omien pääomien ja rahoittajilta lainattujen korollisten velkojen suhde. Konsernin rahoitusjärjestelyn toinen finanssikovenantti on gearing-tunnusluku eli nettovelkaantumisaste. Tunnusluvun maksimiarvo on 115 %.

1 000 € (ellei toisin mainita)	2018	2017
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen (EBITDA), rullaava 12 kk		
Korolliset rahoitusvelat -	126 378	71 239
Rahavarat	36 316	37 074
Nettovelka /	90 062	34 164
Oikaistu käyttökatte EBITDA (rullaava 12 kk)	32 274	34 061
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen (EBITDA), rullaava 12 kk	2,8	1,0

Tunnusluku kuvaa sitä, kuinka nopeasti yritys saisi nykyisellä tulostahdilla maksettua velkansa, jos käyttökatte käytettäisiin kokonaisuudessaan velkojen maksuun olettaen, että yritys ei esimerkiksi investoi tai jaa osinkoa. Konsernin rahoitusjärjestelyn toinen finanssikovenantti perustuu konsernin nettovelan ja pro forma -käyttökatteen suhteeseen. Rahoitusjärjestelyn mukaisen kovenanttiehdon maksimiarvo on 3,75. Lainamarginaali nousee, mitä lähempänä kovenantti maksimiarvoa on. Konsernin johto ja hallitus seuraavat kovenanttiehdon täyttymistä kuukausittain ja rahoittajille kovenantti raportoidaan kvartaaleittain. Kovenanttilaskelmat päivitetään myös ennusteilla aina, kun konserni on toteuttamassa materiaalista yrityshankintaa.

Käyttökate (EBITDA) ja Oikaistu käyttökatte (EBITDA)

Kauden tulos	7 143	14 068
Tuloverot	-2 815	-3 381
Rahoituskulut	-2 965	-1 862
Rahoitustuotot	118	181
Poistot ja arvonalentumiset	-18 386	-14 182
Käyttökate (EBITDA)	31 190	33 312
Käyttökatteen oikaisut yhteensä	1 083	749
Oikaistu käyttökatte (EBITDA)	32 274	34 061

Käyttökate kertoo, kuinka paljon yrityksen liikevaihdosta jää katetta, kun siitä vähennetään yrityksen toimintakulut. Käyttökatteen riittävyttä arvioitaessa tulee ottaa huomioon yrityksen rahoituskulujen, poistovaatimusten ja voitonjakotavoitteen suuruus. Oikaistu käyttökatte antaa merkittävää lisätietoa kannattavuudesta, koska siitä on eliminoitu eriä, jotka eivät välttämättä kerro yhtiön operatiivisen liiketoiminnan tuloksenteokyvystä. Oikaistu käyttökatte parantaa vertailukelpoisuutta eri kausien välillä ja on usein analyytikoiden, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämä.

Konsernin johtoryhmä ja liiketoimintajohto seuraavat ja ennustavat kuukausittain oikaistua käyttökatetta.

Käyttökate (EBITDA), %

Käyttökate /	31 190	33 312
Liikevaihto x 100	487 764	423 984

Käyttökate (EBITDA), %

6,4 **7,9**

Oikaistu käyttökatte (EBITDA), %

Oikaistu käyttökatte /	32 274	34 061
Liikevaihto x 100	487 764	423 984

Oikaistu käyttökatte (EBITDA), %

6,6 **8,0**

Liikevoitto (EBIT) ja Oikaistu liikevoitto (EBIT)

Kauden tulos	7 143	14 068
Tuloverot	-2 815	-3 381
Rahoituskulut	-2 965	-1 862
Rahoitustuotot	118	181
Liikevoitto	12 804	19 130
Poistojen ja arvonalentumisten oikaisut yhteensä	119	102
Käyttökatteen oikaisut yhteensä	1 083	749
Liikevoiton oikaisut yhteensä	1 203	852
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	14 007	19 981

Liikevoitto kertoo, kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäänyt jäljelle ennen rahoituseriä ja veroja. Liikevoitollaan yrityksen tulee kattaa mm. rahoituskulut, verot ja voitonjako, Oikaistu liikevoitto antaa merkittävää lisätietoa kannattavuudesta, koska siitä on eliminoitu eriä, jotka eivät välttämättä kerro yhtiön operatiivisen liiketoiminnan tuloksenteokyvystä. Oikaistu liikevoitto parantaa vertailukelpoisuutta eri kausien välillä ja on usein analyytikoiden, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämä.

Konsernin johtoryhmä ja liiketoimintajohto seuraavat ja ennustavat kuukausittain oikaistua liikevoittoa.

1 000 € (ellei toisin mainita)	2018	2017
Liikevoitto (EBIT), %		
Liikevoitto /	12 804	19 130
Liikevaihto x 100	487 764	423 984
Liikevoitto (EBIT), %	2,6	4,5
Oikaistu liikevoitto (EBIT), %		
Oikaistu liikevoitto /	14 007	19 981
Liikevaihto x 100	487 764	423 984
Oikaistu liikevoitto (EBIT), %	2,9	4,7
Rahavirta investointien jälkeen		
Liiketoiminnan nettorahavirta	27 405	34 941
Investointien nettorahavirta	-60 070	-18 549
Rahavirta investointien jälkeen	-32 665	16 392

Rahavirta investointien jälkeen (vapaa kassavirta) kertoo kuinka paljon yrityksellä jää varoja jäljelle, kun juoksevan liiketoiminnan ja investointeihin sitoutunut raha on vähennetty. Se kertoo paljonko yritykselle jää jaettavaa omistajille ja velkojille. Vapaa kassavirta kertoo, kuinka kestäväällä pohjalla yhtiön kannattavuus on ja tunnusluku on pohja yrityksen arvonmäärittelykselle.

Tulos ennen veroja		
Kauden tulos	7 143	14 068
Tuloverot	-2 815	-3 381
Tulos ennen veroja	9 957	17 449
Bruttoinvestoinnit		
Aineelliset hyödykkeet kauden lopussa	72 558	61 917
Muut aineettomat hyödykkeet kauden lopussa	22 914	16 604
Liikearvo kauden lopussa	169 927	103 893
Lisätään kauden poistot ja arvonalentumiset	18 386	14 182
-		
Aineelliset hyödykkeet kauden alussa	61 917	45 498
Muut aineettomat hyödykkeet kauden alussa	16 604	16 319
Liikearvo kauden alussa	103 893	92 270
Rahoitusleasingisopimusten kauden muutos		12 473
Aineellisten hyödykkeiden myynnit kaudella	-322	-325
Bruttoinvestoinnit	101 693	30 361

Bruttoinvestoinneilla tarkoitetaan pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden hankintoja mukaan lukien yritysjärjestelyt. Investoinneista ei vähennetä aineellisten hyödykkeiden myyntejä tai liiketoiminnoista luopumisia. Investoinnit on esitetty kassavirtaperusteisesti myös rahoituslaskelmassa.

Liikevaihdon orgaaninen kasvu, %		
Kauden liikevaihto -	487 764	423 984
Yritysjärjestelyjen liikevaihto kaudella	65 741	14 759
Edellisen kauden liikevaihto	423 984	399 092
Liikevaihdon orgaaninen kasvu /	-1 961	10 133
Edellisen kauden liikevaihto x 100	423 984	399 092
Liikevaihdon orgaaninen kasvu, %	-0,5	2,5
Liikevaihdon kasvu yritysjärjestelyjen johdosta, %	15,5	3,7
Liikevaihdon kasvu	63 780	24 892
Liikevaihdon kasvu, %	15,0	6,2

Liikevaihdon orgaaninen kasvu on olemassa olevan liiketoiminnan kasvua, jota ei ole hankittu yritysjärjestelyjen kautta. Orgaanista kasvua on mahdollista saada aikaiseksi palvelutarjontaa lisäämällä, uusasiakashankinnalla, olemassa olevien asiakkaiden käyntimäärien kasvulla, hinnankorotuksilla ja digitalisaatiolla. Julkisten tarjouskilpailujen kautta voitettut sote-ulkoistukset ja itse perustetut toimipisteet lasketaan orgaaniseksi kasvuksi.

1 000 € (ellei toisin mainita)	2018	2017
Käyttökate (EBITDA)	31 190	33 312
Oikaisut käyttökatteeseen		
Toimipisteiden sulkeminen	42	448
Tytäryhtiön aiempi omistus käypään arvoon	-964	-296
Sovintosopimus liittyen konsernin toimitilakuluihin		220
Työsuhteiden päättämiseen liittyvät kulut	565	377
Liiketoiminnan myynnistä aiheutunut myyntivoitto	-47	
Ehdollisen vastikkeen muutos	1 192	
Muut	296	
Oikaisut käyttökatteeseen yhteensä	1 083	749
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	32 274	34 061
Poistot ja arvonalentumiset	-18 386	-14 182
Oikaisut poistoihin ja arvonalentumisiin		
Toimipisteiden sulkeminen	119	102
Oikaisut poistoihin ja arvonalentumisiin yhteensä	119	102
Oikaisut liikevoittoon yhteensä	1 203	852
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	14 007	19 981
Liikevoitto (EBIT)	12 804	19 130
Rahoitustuotot	118	181
Rahoituskulut	-2 965	-1 862
Tuloverot	-2 815	-3 381
Tilikauden voitto	7 143	14 068
Oikaisuerät on esitetty tuloslaskelman riveillä seuraavasti:		
Liiketoiminnan muut tuotot	-1 011	-296
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	565	377
Liiketoiminnan muut kulut	1 530	668
Käyttökateen oikaisuerät yhteensä	1 083	749
Poistot ja arvonalentumiset	119	102
Liikevoiton oikaisuerät yhteensä	1 203	852

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT, TAULUKOT

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2018

		Osakkeita, kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
1	Lähitapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö	3 481 641	15,4 %
2	Mww Yhtiö Oy	2 309 010	10,2 %
3	Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia	1 998 965	8,8 %
4	Lähitapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö	1 891 865	8,4 %
5	Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	1 267 161	5,6 %
6	Niemistö Leena Katriina	703 475	3,1 %
7	Fondita Nordic Micro Cap Placeringsf	550 000	2,4 %
8	Nordea Bank Abp	545 097	2,4 %
9	Ilmarinen Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö	490 000	2,2 %
10	Skandinaviska Enskilda Banken Ab (Publ) Helsingin Sivukonttori	323 873	1,4 %
	10 suurinta yhteensä	13 561 087	60,0 %
	Muut osakkeenomistajat	9 059 048	40,0 %
	Yhteensä	22 620 135	100,0 %

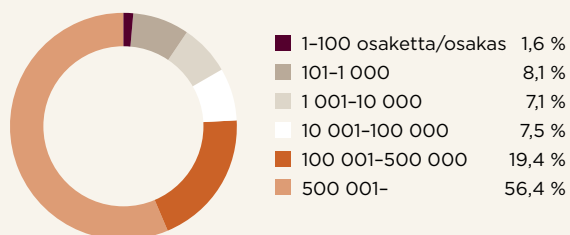
OSAKKEENOMISTUKSEN JAKAUTUMINEN 31.12.2018

Osakkeita/osakas	Omistajien lkm	Osuus omistajista, %	Osakkeita, kpl	Osuus osakkeista, %
1-100	7 215	54,0 %	354 779	1,6 %
101-1 000	5 460	40,8 %	1 827 524	8,1 %
1 001-10 000	600	4,5 %	1 600 220	7,1 %
10 001-100 000	69	0,5 %	1 696 640	7,5 %
100 001-500 000	20	0,1 %	4 393 758	19,4 %
500 001-	8	0,1 %	12 747 214	56,4 %
	13 372	100,0 %	22 620 135	100,0 %
joista hallintarekisteröityjä	10		1 236 617	5,5 %
Liikkeeseen laskettu määrä			22 620 135	100,0 %

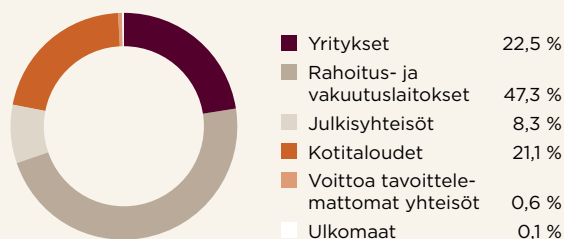
OMISTAJARYHMÄT 31.12.2018

	Omistajien lkm	Osuus omistajista, %	Osakkeita, kpl	Osuus osakkeista, %
Yritykset	516	3,9 %	5 089 548	22,5 %
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	44	0,3 %	10 708 003	47,3 %
Julkisyhteisöt	6	0,0 %	1 879 157	8,3 %
Kotitaloudet	12 734	95,2 %	4 779 750	21,1 %
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	44	0,3 %	139 361	0,6 %
Ulkomaat	28	0,2 %	24 316	0,1 %
	13 372	100,0 %	22 620 135	100,0 %
joista hallintarekisteröityjä	10		1 236 617	5,5 %
Liikkeeseen laskettu määrä			22 620 135	100,0 %

OSAKKEENOMISTUKSEN JAKAUTUMINEN 31.12.2018

OSAKKEENOMISTUKSEN JAKAUTUMINEN 31.12.2018

Hallitus	Suora omistussuus		Epäsuorat omistukset	
	Osakkeita kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %	Osakkeita kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
Matti Bergendahl				
Jari Sundström				
Kati Sulin				
Gunvor Kronman				
Leena Niemistö	703 475	3,1 %		
Mikko Wirén			2 309 010	10,2 %
Seija Turunen				
Timo Everi				
Johtoryhmä				
Joni Aaltonen	81 920	0,4 %		
Minna Elomaa				
Tero Järvinen	560	0,0 %		
Teija Kulmala				
Ville Lehtonen				
Sanna Määttä	11 700	0,1 %		
Pauli Waroma				
Stefan Wentjärvi	22 038	0,1 %		
Marko Savolainen				

Tilinpäätös 1.1.–31.12.2018

SISÄLLYSLUETTELO

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN PÄÄLASKELMAT

Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS	54
Konsernin tase, IFRS	55
Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS	56
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista, IFRS	57

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

KATEGORIA	NRO	SELITE	
		Laadintaperiaatteet	58
		Tulevien IFRS-standardien vaikutukset	59
Tuloslaskelma	1	Myyntituotot asiakassopimuksista ja segmentti-informaatio	62
Tuloslaskelma	2	Liiketoiminnan muut tuotot	64
Tuloslaskelma	3	Materiaalit ja palvelut	64
Tuloslaskelma	4	Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut ja henkilöstön lukumäärä	64
Tuloslaskelma	5	Poistot ja arvonalentumiset	64
Tuloslaskelma	6	Liiketoiminnan muut kulut ja tilintarkastuspalkkiot	65
Tuloslaskelma	7	Oikaistu käyttökate ja oikaistu liikevoitto -tunnusluvut	65
Tuloslaskelma	8	Rahoitustuotot	66
Tuloslaskelma	9	Rahoituskulut	66
Tuloslaskelma, verot	10	Tuloverot	66
EPS	11	Osakekohtainen tulos	67
Tase	12	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	67
Tase	13	Aineettomat hyödykkeet	69
Tase	14	Muut pitkäaikaiset saamiset	72
Tase	15	Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset)	72
Tase	16	Rahavarat	73
Tase	17	Varaukset	73
Tase	18	Ostovelat ja muut velat	73
Tase, verot	19	Laskennalliset verosaamiset ja -velat	73
Pääoma	20	Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin	75
Pääoma	21	Omaa pääomaa koskevat liitetiedot	77
Pääoma	22	Korolliset rahoitusvelat	77
Pääoma	23	Rahoitusvelkojen ei-rahavirtavaikutteiset muutokset	78
Pääoma	24	Pääoman hallinta	78
Riskienhallinta	25	Rahoitusriskien hallinta	78
Konsernirakenne	26	Hankitut liiketoiminnot	80
Konsernirakenne	27	Tytäryhtiöt ja olennaiset määräysvallattomien omistajien osuudet	83
Konsernirakenne	28	Osuudet osakkuus- ja yhteisjärjestelyissä	84
Muut	29	Muut vuokrasopimukset	85
Muut	30	Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset	85
Muut	31	Lähipiiritapahtumat	85
Muut	32	Raportointikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat	88
Muut	33	Osakeperusteiset maksut	89

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS PÄÄLASKELMAT, FAS

Emoyhtiön tase ja tuloslaskelma FAS	90
Emoyhtiön rahoituslaskelma FAS	92

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS LIITETIEDOT, FAS

ALLEKIRJOITUKSET	97
------------------	----

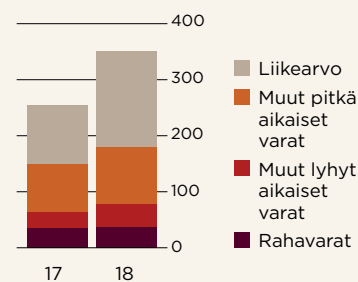
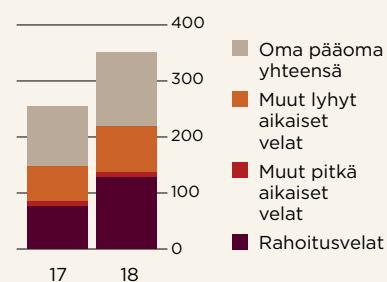
KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA, IFRS

1 000 €	Liite	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
LIKEVAIHTO	1	487 764	423 984
Liiketoiminnan muut tuotot	2	4 347	2 251
Materiaalit ja palvelut	3	-189 175	-175 538
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	4	-208 409	-175 412
Liiketoiminnan muut kulut	6	-63 371	-42 288
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	28	35	316
KÄYTTÖKATE		31 190	33 312
Poistot ja arvonalentumiset	5	-18 386	-14 182
LIKEVOITTO		12 804	19 130
Rahoitustuotot	8	118	181
Rahoituskulut	9	-2 965	-1 862
Rahoitustuotot ja -kulut		-2 847	-1 681
TULOS ENNEN VEROJA		9 957	17 449
Tuloverot	10	-2 815	-3 381
TILIKAUDEN VOITTO*		7 143	14 068
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		7 143	14 068
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		3 826	9 515
Määräysvallattomille omistajille		3 316	4 553
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos, euroa			
Laimentamaton	11	0,17	0,46
Laimennettu		0,17	0,46

* Konsernilla ei ole muita laajan tuloksen eriä.

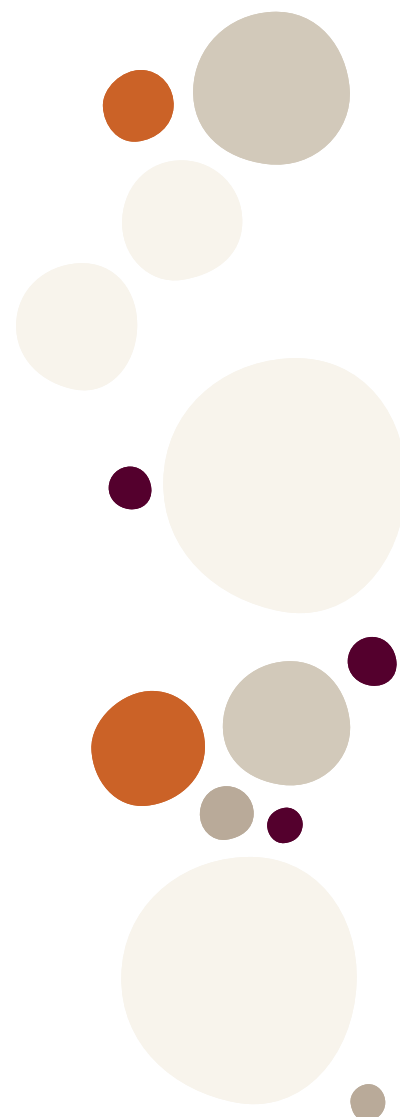
KONSERNIN TASE, IFRS

1 000 €	Liite	31.12.2018	31.12.2017
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12	72 558	61 917
Liikearvo	13	169 927	103 893
Muut aineettomat hyödykkeet	13	22 914	16 604
Osuudet osakkuusyrityksissä	28	23	3 012
Muut sijoitukset		139	101
Muut saamiset	14	1 800	1 568
Laskennalliset verosaamiset	19	3 745	2 224
		271 106	189 320
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus		2 454	2 169
Myyntisaamiset ja muut saamiset	15	37 923	23 959
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		1 731	1 059
Rahavarat	16	36 316	37 074
		78 424	64 261
VARAT YHTEENSÄ		349 530	253 581
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	21		
Osakepääoma		80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		116 520	87 945
Kertyneet voittovarot		5 295	12 268
		121 895	100 293
Määräysvallattomien omistajien osuus		9 264	5 563
Oma pääoma yhteensä		131 159	105 856
VELAT			
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	19	5 997	5 457
Varaukset	17	302	829
Rahoitusvelat		122 811	66 336
Muut velat		1 505	1 655
		130 614	74 277
LYHYTAIKAISET VELAT			
Ostovelat ja muut velat	18	79 494	61 822
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		1 884	1 304
Rahoitusvelat		6 380	10 321
		87 757	73 448
VELAT YHTEENSÄ		218 371	147 725
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		349 530	253 581

VARAT
1 000 €**OMA PÄÄOMA JA VELAT**
1 000 €

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA, IFRS

1 000 €	Liite	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Liiketoiminnan rahavirta			
Myynnistä saadut maksut		486 063	423 755
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut		1 945	1 535
Maksut liiketoiminnan kuluista		-455 223	-386 026
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		32 785	39 265
Saadut korot		108	227
Maksetut verot		-5 488	-4 551
Liiketoiminnan nettorahavirta		27 405	34 941
Investointien rahavirta:			
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		-19 589	-10 140
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		392	223
Muiden sijoitusten muutos		12	-55
Lainasaamisten muutos			250
Saadut osingot		12	103
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	27	-40 951	-8 929
Tytäryritysten luovutus vähennettynä luovutushetken rahavaroilla	27	55	
Investointien nettorahavirta		-60 070	-18 549
Rahoituksen rahavirta:			
Osakeannista saadut maksut			
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat		-6 424	-4 044
Lyhytaikaisten lainojen nostot	23		722
Pitkäaikaisten lainojen nostot	23	121 520	14 500
Lainojen takaisinmaksut	23	-72 131	-7 157
Rahoitusleasingvelkojen maksut	23	-3 406	-3 189
Maksetut korot ja maksut		-2 618	-1 801
Maksetut osingot ja muu voitonjako		-5 034	-5 886
Rahoituksen nettorahavirta		31 906	-6 855
Rahavarojen muutos		-759	9 537
Rahavarat tilikauden alussa		37 074	27 537
Rahavarat tilikauden lopussa		36 316	37 074

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

1 000 €

	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma				
	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma Yhteensä
Oma pääoma 1.1.2017	80	87 945	9 744	3 239,7980	101 010
Tilikauden tulos			9 515	4 553	14 068
Tilikauden laaja tulos yhteensä			9 515	4 553	14 068
Osingonjako			-3 162	-1 660	-4 822
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			-3 162	-1 660	-4 822
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa			-3 830	-214	-4 044
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka johtivat muutokseen määräysvallassa				-355	-355
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset yhteensä			-3 830	-570	-4 399
Oma pääoma 31.12.2017	80	87 945	12 268	5 563	105 856

1 000 €

	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma				
	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma Yhteensä
Oma pääoma 31.12.2017	80	87 945	12 268	5 563	105 856
IFRS 15 käyttöönotto			0		0
IFRS 9 käyttöönotto			0		0
Oma pääoma 1.1.2018	80	87 945	12 268	5 563	105 856
Tilikauden tulos			3 826	3 316	7 143
Tilikauden laaja tulos yhteensä			3 826	3 316	7 143
Suunnattu osakeanti		28 574			28 574
Osingonjako			-3 619	-1 225	-4 844
Sijoitukset konserniyhtiöihin				2 381	2 381
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		28 574	-3 619	1 156	26 111
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa			-7 180	-771	-7 951
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset yhteensä			-7 180	-771	-7 951
Oma pääoma 31.12.2018	80	116 520	5 295	9 264	131 159

Laatimisperiaatteet

KONSERNIN PERUSTIEDOT

Pihlajalinna on Suomen johtavia yksityisiä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden tuottajia. Konserni palvelee yksityis- henkilöitä, yrityksiä, vakuutusyhtiöitä ja julkisyhteisöjä, kuten kuntia ja sairaanhoitopiirejä. Pihlajalinna tuottaa laaja-alaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja sekä hyvinvointipalveluja. Palveluvalikoimaan kuuluvat yleis- ja erikoislääkäripalvelut, työterveyshuolto, sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistukset, liikuntakeskuspalvelut, vastuulääkäri- ja etä vastaanottopalvelut sekä asumis- ja työvoimapalvelut.

Tilikauden lopussa Pihlajalinnalla oli yksityisiä lääkärikeskuksia, sairaaloita, hammasklinikoita, liikuntakeskuksia, tehostetun palveluasumisen yksiköitä ja vastaanottokeskuksia noin 110. Lisäksi Pihlajalinnalla on neljä isoa kokonaisulkoistusta ja kaksi osaulkoistusta, joilla on yhteensä kymmeniä toimipisteitä (mm. terveyskeskuksia, neuvoloita, tehostetun palveluasumisen yksiköitä ja päivätoimintakeskuksia). Pihlajalinna teki vuoden 2018 aikana yhteistyötä noin sadan kunnan kanssa.

Konsernin emoyhtiö Pihlajalinna Oyj on suomalainen Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka y-tunnus on 2617455-1. Yhtiön kotipaikka on Tampere ja sen rekisteröity osoite on Kehräsaari B, 33200 Tampere, Suomi. Pihlajalinna Oyj:n osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:n päälistalla. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta investors.pihlajalinna.fi tai konsernin emoyrityksen pääkonttorista osoitteesta Kehräsaari B, 33200 Tampere.

Pihlajalinna Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 14.2.2019 tämän konsernitilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERUSTA

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätös-standardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2018 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksissa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaiset.

Liitetietoon vaikuttavat laatimisperiaatteet on esitetty kyseisen liitetiedon kohdalla otsikolla **Laatimisperiaatteet**.

Konsernitilinpäätöksen esittämismuotoa on euro ja kaikki luvut on pyöristetty lähimpään tuhatlukuun, ellei muuta ole esitetty.

Päättäneellä tilikaudella sovelletut uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardin käyttöönotolla ei ollut vaikutusta konsernin omaan pääomaan eikä Pihlajalinnan soveltamiin tuloutuskäytäntöihin. Standardi kuitenkin lisäsi liikevaihdosta esitettävien tietojen määrää. Pihlajalinna on esittänyt 1.1.2018 alkaen konsernin liikevaihdon jakauman liiketoiminta-alueittain ja asiakasryhmittäin.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin käyttöönoton johdosta Pihlajalinna on tarkentanut luottotappioiden kirjanpitokäsittelymalliaan vastaamaan standardin vaatimuksia. Odotettujen luottotappioiden kirjaaminen tapahtuu jo sopimuksen alussa. Käyttöönotolla ei ollut vaikutusta konsernin omaan pääomaan eikä muutoksella ole olennaista vaikutusta konsernin tulokseen.

Muilla tilikauden 2018 aikana voimaan tulleilla uusilla tai muutetuilla standardeilla ja tulkinnoina ei ollut vaikutusta Pihlajalinnan tilinpäätökseen.

YHDISTELYPERIAATTEET

TYTÄRYHTIÖT

Tytärtyhtiöt ovat yhteisöjä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuville tuotoille tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Konsernin keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot on kirjattu kuluksi. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu velaksi. Jos hankinnan kirjanpitokäsittelyä ei saada valmiiksi sen raportointikauden loppuun mennessä, jonka aikana yhdistäminen tapahtuu, tilinpäätöksessä esitetään alustavat määrät niistä eristä, joiden kirjanpitokäsittely on kesken. Tarkastelujakson aikana oikaistaan takautuvasti hankinta-ajankohtana kirjattuja alustavia määriä, mikäli uutta tietoa hankintahetken tilanteesta ilmenee. Tarkastelujakso ei saa olla pidempi kuin yksi vuosi hankinta-ajankohdasta lukien. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättämispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tarkastelujakson päätyttyä tulosvaikutteisesti.

Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen nettovarallisuudesta. Määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistetun osuuden käypä arvo yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon, merkitään taseeseen liikearvoksi. Mikäli vastikkeen,

määräysvallattomien omistajien osuuden ja aiemmin omistetun osuuden yhteismäärä on pienempi kuin tytäryhtiön hankitun nettovarallisuuden käypä arvo, erotus kirjataan laajaan tuloslaskelmaan.

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään omana eräänä taseessa osana omaa pääomaa. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistusosuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin menettäessä määräysvallan tytäryrityksessä, arvostetaan jäljelle jäävä sijoitus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

OSAKKUUS- JA YHTEISJÄRJESTELYT

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa yli 20 prosenttia yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa.

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteinen määräysvalta on järjestelyä koskevan määräysvallan pitämistä yhteisenä sopimukseen perustuen, ja se vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksymistä. Yhteisjärjestely on joko yhteinen toiminto tai yhteisyritys. Yhteisyritys on järjestely, jossa konsernilla on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen, kun taas yhteisissä toiminnoissa konsernilla on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita.

Osakkuus- ja yhteisyritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappiosta ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyritysten velvoitteiden täyttämiseen. Osakkuus- tai yhteisyrityssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuus- tai yhteisyrityksen välillä on eliminoitu konsernin omistusosuuden mukaisesti. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tilikauden tuloksesta esitetään erikseen konsernin liikevoitossa.

Konserni omistaa 31 % Kiinteistö Oy Levin Pihlajasta, joka yhdistellään konserniin yhteisenä toimintona suhteellisella yhdistelymenetelmällä rivi riviltä omistusosuuden mukaisesti.

ULKOMAAANRAHAN MÄÄRÄISTEN ERIEN MUUTTAMINEN

Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on konsernin emoyrityksen sekä liiketoimintaa harjoittavien tytäryritysten toiminta- ja esittämismuutetta. Konserniyhtiöt muuntavat omissa kirjanpidoissaan päivittäiset valuuttamääräiset liiketapahtumat tapahtumapäivän kurssija käyttäen toimintavaihtuutukseen. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin kulueriin.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Konsernissa seurataan arvioiden ja oletusten toteutumista sekä näiden taustalla olevien tekijöiden muutoksia säännöllisesti yhdessä liiketoimintayksiköiden kanssa käyttämällä useita, sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai oletusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Merkitykseltään oleellimmat arviot ja oletukset on esitetty kyseisen liitetiedon kohdalla otsikolla **Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja johdon harkintaan perustuvat ratkaisut**.

TULEVIEN IFRS-STANDARDIEN VAIKUTUKSET

IFRS 16 Vuokrasopimukset Muutoksen luonne

IFRS 16 -standardi otetaan käyttöön 1.1.2019 ja se korvaa IAS 17 Vuokrasopimukset -standardin ja siihen liittyvät tulkinnot. Uuden standardin myötä lähes kaikki vuokrasopimukset tullaan merkitsemään vuokralle ottajan taseeseen, sillä operatiivisia vuokrasopimuksia ja rahoitusleasingisopimuksia ei enää erotella vaan kirjataan omaisuuserä (oikeus käyttää vuokrattua hyödykettä) ja vuokrien maksamista koskeva rahoitusvelka. Ainoita poikkeuksia ovat lyhytaikaiset ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat vuokrasopimukset.

Uusi standardi vaatii vuokralle ottajan kirjaamaan vuokratun hyödykkeen käyttöoikeutta kuvastavan käyttöoikeusomaisuuserän ja maksamattomia tulevaisuuden vuokramaksuja kuvastavan vuokrasopimusvelan. Käyttöoikeusomaisuuserät esitetään aineellisissa hyödykkeissä ja vuokrasopimusvelka esitetään rahoitusvelkana. Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan alun perin hankintamenoa ja poistetaan omaisuuserän taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Lisäksi käyttöoikeusomaisuuserään sovelletaan IAS 36 - Omaisuuserien arvonalentuminen -standardia.

Vuokrasopimusvelka arvostetaan alun perin tulevaisuudessa maksettavia vuokria vastaavaan nykyarvoon. Myöhemmillä kausilla vuokrasopimusvelan arvostamiseen sovelletaan efektiivisen koron menetelmää, jonka mukaisesti vuokrasopimusvelka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoa ja korkokulu jaksotetaan vuokra-ajalle. Standardi sallii vuokralle ottajan sisällyttävän myös muut kuin vuokrasopimukseksi

luokiteltavat osat (tyypillisesti palveluita) sopimuksista osaksi vuokrasopimusvelkaa.

Pihlajalinna on loppuvuoden 2018 aikana käynyt läpi kaikki vuokrausjärjestelynsä IFRS 16:n mukaisten uusien laskenta-sääntöjen valossa. Läpikäynnin mukaan suurin osa Pihlajalinnan vuokrausjärjestelyistä on toimitilavuokrasopimuksia. Muut kar-toitetut vuokrausjärjestelyt liittyvät maa-alueisiin sekä koneisiin ja kalustoon (liikuntalaitteet, kliniset laitteet, autot ja muut laitteet).

Pihlajalinna soveltaa standardin tarjoamaa helpotusta olla kirjaamatta käyttöoikeusomaisuuserää ja vastaavaa vuokra-sopimusvelkaa sellaisista omaisuuseristä, joiden vuokra-aika on 12 kuukautta tai vähemmän, tai jotka ovat vähäarvoisia. Vähä-arvoisia omaisuuseriä ovat mm. IT-laitteet ja toimistokalusteet. Lisäksi vuokrasopimusjärjestelyjen käsittelyn helpottamiseksi Pihlajalinna ei erota palvelukomponentteja vuokrasopimuksista vaan käsittelee koko sopimuksen konsernitilinpäätöksessään vuokrasopimuksena.

Suurin osa Pihlajalinnan vuokrausjärjestelyistä on pitkiä määrä-aikaisia toimitilavuokrasopimuksia. Toistaiseksi voimassaolevista

vuokrausjärjestelyistä, joissa on lyhyt irtisanomisaika, Pihlajalinna arvioi todennäköisen vuokra-ajan. Näiden arvioiden tekemi- sessä joudutaan käyttämään merkittävästi johdon harkintaa.

Konsernin toiminta vuokralle antajana ei ole olennaista, eikä siitä siksi odoteta aiheutuvan merkittävää vaikutusta tilinpäätökseen.

Standardin käyttöönotto ei vaikutus konsernin rahoitus- järjestelyn kovenanttilaskentaan.

Siirtymäsuunnitelma

Pihlajalinna ottaa IFRS 16 -standardin käyttöön täysin takau- tuvasti eli oikaisee vuoden 2018 luvut takautuvasti jokaiseen esitettävään aiempaan raportointikauteen IAS 8 Tilinpäätök- sen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet -standardin mukaisesti. Pihlajalinna julkaisee ennen osavuositarkastuksen 1.1.–31.3.2019 julkaisemista tiedotteen, jossa esitetään oikaisu taloudellisiin tietoihin jokaiselta aiemmalta raportointikaudelta 2018.

Alustavat tiedot standardin käyttöönoton määrällisistä vaikutuksista

Konsernin taseessa esitetään seuraavat vuokrasopimuksiin liittyvät määrät, miljoonaa euroa:

1 000 €	2018 Vanhat IAS 17 mukaiset sopimukset	2018 Uudet IFRS 16 mukaiset sopimukset	2018 IFRS 16 yhteensä
VARAT			
Aineelliset hyödykkeet			
Käyttöoikeusomaisuuserät			
Maa-alueet		1,7	1,7
Toimitilat	28,2	80,5	108,7
Koneet ja kalusto	1,0	1,1	2,1
Käyttöoikeusomaisuuserät yhteensä	29,3	83,2	112,5
Laskennallinen verosaaminen	0,3	0,3	0,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset			
Lyhytaikaiset edelleenvuokraussopimukset	0,0	0,2	0,2
VARAT YHTEENSÄ (IFRS 16 vaikutus)	29,5	83,6	113,2
OMA PÄÄOMA			
Kertyneet voittovarot			
Kumulatiivinen oikaisu 1.1.2018 kertyneisiin voittovaroihin	-0,7	-0,7	-1,5
Vaikutus tilikauden tulokseen	-0,3	-0,3	-0,6
YHTEENSÄ	-1,0	-1,0	-2,0
VELAT			
Laskennallinen verovelka	0,0	0,0	0,0
Pitkäaikaiset rahoitusvelat			
Vuokrasopimusvelat	27,1	72,6	99,7
Lyhytaikaiset rahoitusvelat			
Vuokrasopimusvelat	3,4	12,1	15,5
Vuokrasopimusvelat yhteensä	30,5	84,7	115,2
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ (IFRS 16 vaikutus)	29,5	83,6	113,2

Konsernin tuloslaskelmassa esitetään seuraavat vuokrasopimuksiin liittyvät määrät, miljoonaa euroa:

1 000 €	2018 Vanhat IAS 17 mukaiset sopimukset	2018 Uudet IFRS 16 mukaiset sopimukset	2018 IFRS 16 yhteensä
TULOSLASKELMA			
Liiketoiminnan muut tuotot			
Vuokratuotot edelleenvuokraussopimuksista		-0,2	-0,2
Liiketoiminnan muut kulut (vuokrien oikaisu)	4,4	13,7	18,2
IFRS 16 vaikutus käyttökatteeseen	4,4	13,6	18,0
Poistot ja arvonalentumiset			
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot			
Maa-alueet		-0,3	-0,3
Toimitilat	-3,1	-12,0	-15,1
Koneet ja kalusto	-0,6	-0,5	-1,1
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot yhteensä	-3,8	-12,7	-16,5
IFRS 16 vaikutus liikevoittoon	0,7	0,9	1,5
Rahoitustuotot			
Korkotuotot edelleenvuokraussopimuksista		0,0	0,0
Rahoituskulut			
Korkokulut käyttöoikeusomaisuuseristä	-1,0	-1,3	-2,3
Tuloverot			
Laskennallisen veron muutos	0,1	0,1	0,1
IFRS 16 vaikutus tilikauden tulokseen	-0,3	-0,3	-0,6

Liiketoiminnan rahavirrat kasvavat ja rahoituksen rahavirrat pienentyvät arviolta 41 miljoonaa euroa, koska vuokrasopimusvelan lyhennykset ja uudet vuokrasopimusvelat luokitellaan rahoituksen rahavirroiksi.

1.1.2019 voimaan tuleva IFRIC 23 -tulkinta määrittelee tarkemmat pelisäännöt epävarmojen veropositivoiden kirjaamisesta ja korostaa liitetietovaatimuksia.

Muilla tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevilla uusilla tai muutetuilla standardeilla sekä tulkinnoilla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta Pihlajalinnan tilinpäätöksiin.

1.

MYYNSTITUOTOT ASIAKAS-SOPIMUKSISTA JA SEGMENTTI-INFORMAATIO

LAATIMISPERIAATTEET

Konsernin liikevaihtona esitetään terveydenhuollon- ja sosiaalipalveluiden sekä hyvinvointipalveluiden ja -palvelukokonaisuuksien myyntiin liittyvät maksut käypään arvoon arvostettuina ja oikaistuina mahdollisilla alennuksilla ja muilla oikaisuerillä. Konsernin tarjoamia terveydenhuollon palveluita ovat työterveyspalvelut, palvelut lääkäriasema- ja sairaalatoiminnoissa, diagnostiikkapalvelut, kuntoutuspalvelut ja suunterveydenhoidon palvelut. Konsernin tarjoamia sosiaalipalveluita ovat ikäihmisten, vammais-, mielenterveys- ja päihderyhmien palvelut sekä vastaanottokeskustoiminta. Merkittävä osa konsernin liikevaihdosta muodostuu sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistuksista, jotka sisältävät myös julkisen erikoissairaanhoidon kustannusvastuun. Tilikaudella konserni on laajentunut hyvinvointipalveluihin. Forever-liikuntakeskukset tarjoavat monipuolisia hyvinvointipalveluita kuntoileville aikuisille. Liikuntakeskustoiminta täydentää Pihlajalinnan ennaltaehkäisevää toimintaa työterveyshuollossa ja asiakkaiden kuntoutumista erikoissairaanhoidon toimenpiteiden jälkeen.

Konserni kirjaa työsuhteisten terveydenhuollon ammattilaisten, sopimusperusteisten ammatinharjoittajien ja Pihlajalinna Terveys Oy:n B-sarjan osakkaidensa palkkiot liikevaihtoon bruttoperusteisesti eli kokonaisasiakaslaskutuksen perusteella. Pihlajalinnalla on johdon harkinnan mukaan ensisijainen vastuu palveluiden tuottamisesta asiakkaalle, jolloin se katsoo, että se toimii sopimussuhteessa päämiehenä altistuessaan palveluiden myyntiin liittyville merkittävillä riskeillä ja eduilla. Sopimusperusteisten ammatinharjoittajien palkkiot ja Pihlajalinna Terveys Oy:n B-sarjan osakkaiden työpanos esitetään molemmat tuloslaskelman erässä Ulkopuoliset palvelut, ammatinharjoittajapalkkiot.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardin käyttöön otolla ei ollut vaikutusta konsernin omaan pääomaan eikä Pihlajalinnan soveltamiin tuloutuskäytäntöihin. Standardin käyttöönotto kuitenkin lisäsi liikevaihdosta esitettävien tietojen määrää. Pihlajalinna esittää liikevaihdon jakauman liiketoiminta-alueittain ja asiakasryhmittäin.

IFRS 15 sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen myyntituottojen kirjaamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Myynnin kirjaaminen voi tapahtua ajan kuluessa tai tiettyinä ajankohtana, ja keskeisenä kriteerinä on määräysvallan siirtyminen. Pihlajalinna on tunnistanut seuraavat pääasialliset suoritevelvoitteet:

Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistukset

- asiakassopimuksissa erikseen kuvatut kunnan asukkaiden lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut
- ulkokuntalaisten yksittäiset sosiaali- ja terveyspalvelukäynnit

Asumispalvelut

(sisältäen turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset)

- asiakassopimuksissa erikseen kuvatut lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut
- vastaanottokeskusten kapasiteetit kunakin sopimuksen kattamana vuorokautena
- tehostetun palveluasumisen palvelut kunakin sopimuksen kattamana vuorokautena
- yksittäiset erikseen veloitettavat lisäpalvelut tai terveyskeskuskäynnit

Lääkärikeskukset ja suunterveydenhoito

- terveydenhoitopalvelujen yksittäiset asiakaskäynnit

Leikkaustoiminta ja julkinen erikoissairaanhoido

- asiakassopimuksissa erikseen kuvatut kunnan asukkaiden lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut
- ulkokuntalaisten yksittäiset sosiaali- ja terveyspalvelukäynnit
- muut yksittäiset käynnit (esimerkiksi vakuutusyhtiöiden kautta)

Työterveyshuolto

- työterveyshuollon yksittäiset asiakaskäynnit (esim. työterveyshoitajan ja -lääkärin vastaanotot, laboratoriokokeet)
- ennakoiivat ja terveyttä edistävät erikseen sovitut palvelut (esim. työterveystarkastukset, työpaikkakohtaiset työterveysseelvitykset)
- muut asiakkaan kanssa sovitut lisäpalvelut (esim. ensiapukurssit)

Liikuntakeskuspalvelut

- liikuntakeskuspalvelujen kuukausi- ja vuosimaksusitoumukset
- yksittäiset erikseen veloitettavat lisäpalvelut

Transaktiohintaa muodostuu pääasiassa hinnaston mukaisista yksittäisistä käynneistä tai asiakassopimuksiin perustuvista vuosi-, kuukausi-, vuorokausi- tai tunti hinnoista. Useimmiten hinta kohdistuu yksittäiseen suoritevelvoitteeseen. Joissakin tapauksissa hinta sisältää muuttuvan vastikkeen (esim. alennus, sakko) elementin, joka kohdistetaan joko yhdelle tai useammalle suoritevelvoitteelle. Suoritevelvoitteet täytetään pää-

asiassa joko ajan kuluessa (esim. ulkoistukset, asumispalvelut, liikuntakeskuspalvelut) tai tiettyinä hetkenä (esim. työterveyspalvelut, yksittäiset asiakaskäynnit, lisäpalvelut).

Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistusten suoritevelvoite on asiakkassopimuksessa kuvattu lakisääteinen kunnan asukkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutoiminta. Ulkoistukset perustuvat pääsääntöisesti kiinteään vuosihintaan ja tuloutetaan ajan kuluessa.

KESKEISET KIRJANPIDOLLISET ARVIOT JA JOHDON HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

Sote-ulkoistussopimukset perustuvat pääsääntöisesti kiinteään vuosihintaan, joka tuloutetaan ajan kuluessa. Konsernin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden kokonaisulkoistussopimusten vuosittainen tuloutus voi tarkentua viiveellä. Sopimusten todelliset kustannusten toteumat, jotka saattavat vaikuttaa myös tuloutukseen, eivät aina ole konsernin tiedossa raportointihetkellä.

Tuotot yksittäisistä palveluista kirjataan hoitokäyntikohtaisesti palvelun käytön mukaan.

Pihlajalinnan segmenttiraportointi muuttui toimintarakenteen uudistamisen johdosta. Vuoden 2018 alusta Pihlajalinnan toimintasegmenttejä ovat maantieteelliset liiketoiminta-alueet, jotka yhdistetään yhdeksi raportoitavaksi segmentiksi. Pihlajalinna raportoi segmenttitietoinaan vuonna 2018 konsernitason luvut, jolloin vertailutietoina esitetään vuoden 2017 konsernitason luvut.

Pihlajalinnan toimitusjohtaja tekee merkittävät operatiiviset päätökset konsernin tasolla. Täten Pihlajalinnan toiminnasta ja tuloksesta raportoidaan yhtenä raportoitavana segmenttinä. Ylin operatiivinen päätöksentekijä seuraa konsernin tulosta. Keskeisimmät seurattavat tunnusluvut ovat käyttökate ja liikevoitto. Lisäksi oikaistu käyttökate ja oikaistu liikevoitto antavat merkittävää lisätietoa kannattavuudesta, koska kyseisistä vaihtoehtoista tunnusluvuista on eliminoitu eriä, jotka eivät välttämättä kerro yhtiön operatiivisen liiketoiminnan tuloksen tekokyvystä. Vaihtoehtoiset tunnusluvut oikaistu käyttökate ja oikaistu liikevoitto parantavat vertailukelpoisuutta eri kausien välillä.

Liitetiedossa 7 Oikaistu käyttökate ja oikaistu liikevoitto -tunnusluvut on kuvattu kyseisten vaihtoehtoisten tunnuslukujen oikaisuerien sisältö.

LIKEVAIHTO LIIKETOIMINTA-ALUEITTAIN

Pihlajalinnan maantieteelliset liiketoiminta-alueet ovat Etelä-Suomi, Väli-Suomi, Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi.

- Etelä-Suomeen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Uudenmaan, Varsinais-Suomen, Päijät-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnissa.
- Väli-Suomeen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Pirkanmaan, Satakunnan, Kanta-Hämeen, Keski-Suomen, Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakunnissa.
- Pohjanmaahan kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa.
- Pohjois-Suomeen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnissa.

1 000 €	2018	%	2017	%
Etelä-Suomi	107 633	20	60 691	13
Väli-Suomi	311 881	57	301 392	63
Pohjanmaa	108 792	20	105 405	22
Pohjois-Suomi	12 307	2	7 606	2
Muut toiminnot	4 797	1	6 027	1
Konsernin sisäinen myynti	-57 646		-57 137	
Konsernin liikevaihto	487 764	100	423 984	100

LIKEVAIHTO ASIAKASRYHMITÄIN

Pihlajalinnan asiakasryhmät ovat yritysasiakkaat, yksityisasiakkaat ja julkisen sektorin asiakkaat.

- Konsernin yritysasiakkaiden ryhmä koostuu Pihlajalinnan työterveyshuollon asiakkaista, vakuutusyhtiöasiakkaista ja muista yrityssovimusasiakkaista lukuun ottamatta julkisen sektorin työterveysasiakkaita.
- Konsernin yksityisasiakkaat ovat itse maksavia yksityishenkilöitä, jotka saattavat hakea myöhemmin korvausta vakuutusyhtiöltä.
- Konsernin julkisen sektorin asiakasryhmään kuuluvat julkisen sektorin organisaatiot Suomessa, kuten kunnat, kuntayhtymät, seurakunnat, sairaanhoitopiirit ja julkishallinto hankkiessaan sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistuspalveluita, asumispalveluita, työterveyshuollon palveluita ja työvoimapalveluita.

1 000 €	2018	%	2017	%
Yritysasiakkaat	105 639	19	82 627	17
joista vakuutusyhtiöasiakkaat	25 162	5	26 600	6
Yksityisasiakkaat	92 009	17	67 961	14
Julkisen sektori	347 762	64	330 533	69
Konsernin sisäinen myynti	-57 646		-57 137	
Konsernin liikevaihto	487 764	100	423 984	100

TIEDOT TÄRKEIMMISTÄ ASIAKKAISTA

Konsernin tuotot neljältä suurimmalta kunta-asiakkaalta olivat yhteensä noin 252,4 (243,7) miljoonaa euroa, mikä vastaa 52 (57) % konsernin liikevaihdesta.

TIEDOT TÄYTTÄMÄTTÖMISTÄ SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUIDEN TUOTTAMISTA KOSKEVIEN PALVELUSOPIMUSTEN VELVOITTEISTA

1 000 €	31.12.2018	31.12.2017
2018		242 627
2019	243 814	243 783
2020	244 896	244 864
2021	245 983	245 951
2022	247 074	247 042
2023	248 171	248 139
2024	249 272	249 240
2025	250 379	250 346
2026	251 490	251 458
2027	252 607	252 574
2028	253 728	253 695
2029	254 855	254 822
2030	219 739	219 739
	2 962 007	3 204 280

2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

LAATIMISPERIAATTEET

Julkiset avustukset, jotka on saatu korvauksena jo toteutuneista kuluista, kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana oikeus avustuksen saamiseen syntyy. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa. Julkiset avustukset, jotka ovat liittyneet aktivoitaviin kehityshankkeisiin, on kirjattu aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen ehdot. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa omaisuuserän taloudellisena vaikutusaikana.

Konserni on vuokrannut edelleen yksittäisiä toimitiloja, jotka eivät ole liiketoiminnan käytössä. Kyseiset vuokratuotot esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Myynti- ja takaisinvuokraus

Jos myynti- ja takaisinvuokraussopimuksen tuloksena syntyy rahoitusleasingopimus, kirjanpitoarvon ja myyntihinnan välinen erotus kirjataan taseeseen ja tuloutetaan vuokra-ajan kuluessa liiketoiminnan muissa tuotoissa. Tulouttamaton osuus kirjanpitoarvon ja myyntihinnan välisestä erotuksesta esitetään tase-eränä Muut velat.

1 000 €	2018	2017
Aineellisten käyttöomaisuus-hyödykkeiden myyntivoitot	289	295
Vuokratuotot	380	223
Julkiset avustukset	1 290	805
Vakuutuskorvaukset	81	291
Aiemman omistuksen arvostus käypään arvoon	964	296
Muut tuottoerät	1 343	340
Yhteensä	4 347	2 251

3. MATERIAALIT JA PALVELUT

LAATIMISPERIAATTEET

Konsernin tytäryhtiöllä Pihlajalinna Terveys Oy:llä on B-osakesarja, johon liittyy käyttörahasto. Käyttörahastoon varoja kertyy B-sarjan osakkeenomistajien työpanoksen perusteella. Työpanos sisältyy tuloslaskelman erään Ulkopuoliset palvelut, ammatinharjoittajapalkkiot. Käyttörahaston osoittama velka sisältyy taseen lyhytaikaisten velkojen erään Muut velat, joka on esitetty liitetiedossa 18 Ostovelat ja muut velat ja liitetiedossa 20 Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin. Yhtiön maksama työpanososinko on tuloverotuksessa vähennyskelpoinen erä.

1 000 €	2018	2017
Materiaalit ja tarveaineet	-17 465	-13 798
Varaston muutos	-74	14
Ulkopuoliset palvelut, ammatinharjoittajapalkkiot	-70 767	-59 300
Ulkopuoliset palvelut, muut	-100 868	-102 454
Yhteensä	-189 175	-175 538

4. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

LAATIMISPERIAATTEET

Eläkejärjestelyt luokitellaan yleisesti etuusperiaatteiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Konsernissa on käytössä ainoastaan maksupohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jota veloitus koskee. Konsernilla ei ole tilinpäätöshetkellä voimassa olevia toimitusjohtajaa, muita johtoryhmän jäseniä tai hallitusta koskevia osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä.

1 000 €	2018	2017
Palkat ja palkkiot	-172 355	-143 304
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-30 459	-25 665
Muut henkilösisivukulut	-5 595	-6 443
Yhteensä	-208 409	-175 412
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaisiksi muunnettuna	4 868	3 879
Henkilöstö kauden lopussa	5 850	4 753

Tiedot lähipiirin luettavan johdon työsuhte-etuuksista ja lainoista esitetään liitetiedossa 31 Lähipiiritahtumat.

5. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

LAATIMISPERIAATE

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset	10-25 vuotta
Huoneistojen peruseräparannusmenot	5-10 vuotta
Koneet ja kalusto	3-10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3-5 vuotta

Uusien lääkärikeskusten magneettikuvantamislaitteiden osalta konserni otti käyttöön 1.1.2018 suoriteyksiköihin perustuvan poistomenetelmän (units-of-production method), jossa poistojen määrä perustuu kyseisillä laitteilla aikaansaatuun tuotokseen. Muiden konsernin koneiden ja kaluston osalta konserni soveltaa edelleen suunnitelman mukaisia tasapoistoja. Kuvantamiskapasiteetin käyttöaste on uuden toimipisteen ensimmäisinä vuosina matala, jolloin suoriteyksiköihin perustuva menetelmä kuvaa tarkemmin kyseisten magneettikuvauslaitteiden tosiasiallista taloudellista kulumista.

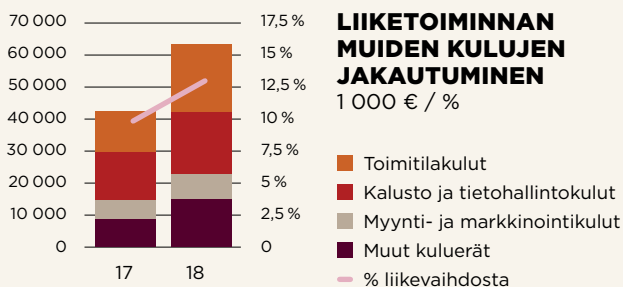
Aineettomien hyödykkeiden, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, poistoaajat ovat seuraavat:

Tavaramerkit	10 vuotta
Kehittämismenot	3–10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	
Asiakassopimukset	4 vuotta
Potilastietokanta	4 vuotta
Kilpailukieltosopimukset	2–5 vuotta
Aineettomat oikeudet	3–7 vuotta

1 000 €	2018	2017
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Tavaramerkit	-776	-776
Aktivoidut kehittämismenot	-527	-314
Hankintamenon allokointeihin liittyvät muut aineettomat hyödykkeet	-4 355	-3 032
Muut aineettomat hyödykkeet	-1 473	-1 099
	-7 131	-5 221
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	-3 189	-3 185
Huoneistojen peruseräparannusmenot	-2 234	-1 294
Koneet ja kalusto	-5 828	-4 479
Muut aineelliset hyödykkeet	-4	-4
	-11 255	-8 962
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-18 386	-14 182

6. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

1 000 €	2018	2017
Toimitilakulut	-21 484	-12 960
Kalusto ja tietohallintokulut	-19 311	-14 718
Myynti- ja markkinointikulut	-7 623	-5 624
Muut kuluerät	-14 953	-8 986
Yhteensä	-63 371	-42 288
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastus, BDO	-81	-68
Tilintarkastus, KPMG Oy Ab	-251	-193
Lausunnot, KPMG Oy Ab	-18	
Muut työt, KPMG Oy Ab	-8	-19
Yhteensä	-357	-279

7. OIKAISTU KÄYTTÖKATE JA OIKAISTU LIIKEVOITTO -TUNNUSLUVUT

LAATIMISPERIAATTEET

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen – standardi ei määrittele käyttökateen käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: käyttökate on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään materiaalien ja palveluiden ostokulut varaston muutoksella oikaistuna, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut sekä liike-toiminnan muut kulut.

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen – standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määritellyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään materiaali- ja palvelukulut, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella.

Määrältään merkittävät tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat, harvoin toistuvat liiketapahtumat tai rahavirtaan vaikuttamattomat arvostuserät käsitellään raportointikausien väliseen vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä. Pihlajalinna määritelmän mukaan tällaisia erinä ovat esimerkiksi

- rakennejärjestelyt ja konsernin uudelleenrahoitus
 - omaisuuden arvonalentumiset ja/tai tytäryhtiön aiemman omistuksen uudelleen arvostamiset
 - liiketoimintojen ja toimipisteiden lopettamiskulut tai liiketoiminnan myynnistä aiheutuvat myyntivoitot ja -tappiot
 - toiminnan uudelleenjärjestelystä ja hankittujen liiketoimintojen integroimisesta aiheutuvat kulut
 - työsuhdeiden päättämiseen liittyvät kulut
 - sakot ja sakonluonteiset korvaukset
- Pihlajalinna ei oikaise vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä
- yrityshankintoihin liittyviä varainsiirtoveroja ja asiantuntijakuluja sekä
 - hankintamenojen allokointeihin liittyviä aineettomien hyödykkeiden poistoja (PPA-poistot).

Oikaistun käyttökateen ja oikaistun liikevoiton täsmäyslaskelmat ja perustelut niiden esittämiselle ovat seuraavat:

Käyttökate kertoo, kuinka paljon yrityksen liikevaihdosta jää katetta, kun siitä vähennetään yrityksen toimintakulut. Käyttökateen riittävyttä arvioitaessa tulee ottaa huomioon yrityksen rahoituskulujen, poistovaatimusten ja voitonjakotavoitteen suuruus. Oikaistu käyttökate antaa merkittävää lisätietoa kannattavuudesta, koska siitä on eliminoitu erinä, jotka eivät välttämättä kerro yhtiön operatiivisen liiketoiminnan tuloksentekevyydestä. Oikaistu käyttökate parantaa vertailukelpoisuutta eri kausien välillä ja on usein analyytikoiden, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämä.

Liikevoitto kertoo, kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäänyt jäljelle ennen rahoituseriä ja veroja. Liikevoitollaan yrityksen tulee kattaa mm. rahoituskulut, verot ja voitonjako. Oikaistu liikevoitto antaa merkittävää lisätietoa kannattavuudesta, koska siitä on eliminoitu erinä, jotka eivät välttämättä kerro yhtiön operatiivisen liiketoiminnan tuloksentekevyydestä. Oikaistu liikevoitto parantaa vertailukelpoisuutta eri kausien

välillä ja on usein analyttikoiden, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämä.

Konsernin toimitusjohtaja, johtoryhmä ja aluejohto seuraavat ja ennustavat kuukausittain oikaistua käyttökatetta ja oikaistua liikevoittoa.

1 000 €	2018	2017
Käyttökate (EBITDA)	31 190	33 312
Oikaisut käyttökatteeseen		
Toimipisteiden sulkeminen	42	448
Tytäryhtiön aiempi omistus käypään arvoon	-964	-296
Sovintosopimus liittyen konsernin toimitilakuluihin		220
Työsuhteiden päättämiseen liittyvät kulut	565	377
Liiketoiminnan myynnistä aiheutunut myyntivoitto	-47	
Ehdollisen vastikkeen muutos	1 192	
Muut	296	
Oikaisut käyttökatteeseen yhteensä	1 083	749
Oikaistu käyttökatte (EBITDA)	32 274	34 061
Poistot ja arvonalentumiset	-18 386	-14 182
Oikaisut poistoihin ja arvonalentumisiin		
Toimipisteiden sulkeminen	119	102
Oikaisut poistoihin ja arvonalentumisiin yhteensä	119	102
Oikaisut liikevoittoon yhteensä	1 203	852
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	14 007	19 981
Liikevoitto (EBIT)	12 804	19 130
Rahoitustuotot	118	181
Rahoituskulut	-2 965	-1 862
Tuloverot	-2 815	-3 381
Tilikauden voitto	7 143	14 068
Oikaisuerät on esitetty tuloslaskelman riveillä seuraavasti:		
Liiketoiminnan muut tuotot	-1 011	-296
Työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut	565	377
Liiketoiminnan muut kulut	1 530	668
Käyttökateen oikaisuerät yhteensä	1 083	749
Poistot ja arvonalentumiset	119	102
Liikevoiton oikaisuerät yhteensä	1 203	852

8. RAHOITUSTUOTOT

1 000 €	2018	2017
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	12	3
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	94	47
Muut rahoitustuotot	12	131
Yhteensä	118	181

9. RAHOITUSKULUT

1 000 €	2018	2017
Korkokulut jaksotettuun hankintameenon arvostettavista rahoitusveloista	-2 452	-1 452
Muut rahoituskulut	-512	-410
Yhteensä	-2 965	-1 862

10. TULOVEROT

LAATIMISPERIAATTEET

Konsernin tuloslaskelman tuloverot muodostuvat kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempien kausien verojen oikaisuista ja laskennallisista veroista. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla. Näihin veroihin liittyvät viivästyskorot kirjataan rahoituskuluihin. Osuus osakkuusyritysten tulokista esitetään tuloslaskelmassa laskettuna nettotuloksesta, ja se sisältää siten verovaikutuksen.

1 000 €	2018	2017
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-4 953	-4 188
Edellisten tilikausien verot	-104	-50
Laskennalliset verot:		
Syntyneet ja purkautuneet väliaikaiset verot	2 243	857
Yhteensä	-2 815	-3 381

Efektiivisen veroasteen täsmäytyslaskelma:

1 000 €	2018	2017
Tulos ennen veroja	9 957	17 449
Verot laskettuna Suomen verokannalla (20%)	-1 991	-3 490
Verovapaat tuotot	4	1
Vähennyskelvottomat menot	-575	-88
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotappioista	-6	-1
Aiemmin kirjaamattomien verotappioiden käyttö	32	29
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta	1	63
Lisäkauppahinnan arvostaminen käypään arvoon	-238	
Aiemman omistuksen arvostaminen käypään arvoon	199	
Käyttämättömän jälleenhankinta-varauksen purku	-221	
Muut erät	85	155
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-104	-50
Verot tuloslaskelmassa	-2 815	-3 381
Efektiivinen veroaste	28,3 %	19,4 %

11. OSAKEKOHTAINEN TULOS

LAATIMISPERIAATTEET

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden keskimääräisellä painotetulla lukumäärällä.

Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tilikauden tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Emoyhtiöllä ei ole laimentavia instrumentteja.

	2018	2017
Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos, euroa	3 826 449,44	9 515 009,52
Ulkona olevat osakkeet, painotettu keskiarvo	22 224 236	20 613 146
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa per osake	0,17	0,46

12. AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

LAATIMISPERIAATTEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Hankintamenoon sisällytetään menot, jotka välittömästi aiheutuvat aineellisen käyttöomaisuuserän

hankinnasta. Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne toteutuvat

Omaisuserän jäännösarvo, taloudellinen vaikutusaika ja poistomenetelmä tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvaamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksesta syntyneet myyntivoitot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuotuihin ja myyntitappiot liiketoiminnan muihin kuluihin. Poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi, ts. kun se on sellaisessa sijaintipaikassa ja kunnossa, että se pystyy toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla.

Konserni on tilikaudella avannut uudet täyden palvelun lääkärikeskukset Turkuun, Ouluun ja Seinäjoelle. Oulun ja Turun toimipisteisiin hankittiin 3:n Teslan ja Seinäjoen toimipisteeseen 1,5:a Teslan korkeakenttämagneettikuvauslaitteet. Uusien lääkärikeskusten magneettikuvantamislaitteiden osalta konserni otti käyttöön 1.1.2018 suoriteyksiköihin perustuvan poistomenetelmän (units-of-production method), jossa poistojen määrä perustuu magneettikuvauslaitteilla aikaansaatuihin tuotokseen. Muiden konsernin koneiden ja kaluston osalta konserni soveltaa edelleen suunnitelman mukaisia tasapoistoja. Kuvantamiskapasiteetin käyttöaste on uuden toimipisteen ensimmäisin vuosina hyvin matala, jolloin suoriteyksiköihin perustuva menetelmä kuvaa tarkemmin kyseisten magneettikuvauslaitteiden tosiasiallista taloudellista kulumista kuin tasapoistomenetelmä.

1 000 €	Maa- alueet	Raken- nukset	Huoneisto- jen perus- parannus- menot	Huoneisto- osakkeet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	88	40 648	13 005	4 015	29 380	161	5 827	93 124
Lisäykset	25	397	2 404	1 127	10 913		2 089	16 956
Liiketoimintojen yhdistäminen			1 321	430	3 448	10		5 210
Siirrot erien välillä	-9		5 237		1 606		-6 470	364
Vähennykset					-1 037			-1 037
Hankintameno 31.12.2018	104	41 045	21 968	5 572	44 310	171	1 446	114 617
Kertyneet poistot 1.1.2018		-8 200	-6 378		-16 624	-5	0	-31 206
Poistot		-3 189	-2 234		-5 828	-4		-11 255
Siirrot erien välillä			-205		-128			-333
Vähennykset					735			735
Kertyneet poistot 31.12.2018		-11 388	-8 817		-21 845	-9	0	-42 059
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	88	32 448	6 627	4 015	12 757	156	5 827	61 917
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	104	29 657	13 151	5 572	22 465	162	1 446	72 558

1 000 €	Maa- alueet	Raken- nukset	Huoneisto- jen perus- parannus- menot	Huoneisto- osakkeet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	88	28 172	10 780	4 088	26 260	146	61	69 595
Lisäykset		12 476	497	9	3 803	13	6 039	22 837
Liiketoimintojen yhdistäminen			1 632		1 222	3		2 857
Siirrot erien välillä			262		275		-273	264
Vähennykset			-166	-83	-2 180			-2 429
Hankintameno 31.12.2017	88	40 648	13 005	4 015	29 380	161	5 827	93 124
Kertyneet poistot 1.1.2017		-5 015	-5 061		-14 020	-1	0	-24 098
Poistot		-3 185	-1 294		-4 479	-4		-8 962
Siirrot erien välillä			-189		-75			-264
Vähennykset			166		1 950			2 116
Kertyneet poistot 31.12.2017		-8 200	-6 378	0	-16 624	-5	0	-31 206
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	88	23 157	5 719	4 088	12 241	145	61	45 496
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	88	32 447	6 627	4 015	12 757	156	5 827	61 917

RAHOITUSLEASINGSOPIMUKSET

LAATIMISPERIAATTEET

Rahoitusleasingsopimuksilla vuokrattu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen sopimuksen syntymisajankohdan käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon sen mukaan, kumpi niistä on

alempi. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai vuokra-ajan kuluessa riippuen siitä, kumpi näistä on lyhempi. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoituskuluun ja velan lyhennykseen vuokra-aikana siten, että kullakin kaudella jäljellä olevalle velalle muodostuu yhtäläinen korkoprosentti. Vuokraveloitteet sisältyvät rahoitusvelkoihin

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

1 000 €	Raken- nukset	Huoneisto- osakkeet	Koneet ja kalusto	Yhteensä
31.12.2018				
Hankintamenot	33 648	5 661	2 793	42 102
Kertyneet poistot	-8 378	-2 681	-1 766	-12 826
Kirjanpitoarvo	25 270	2 979	1 027	29 276
31.12.2017				
Hankintamenot	33 648	5 661	1 393	40 702
Kertyneet poistot	-6 135	-1 788	-1 151	-9 074
Kirjanpitoarvo	27 513	3 873	242	31 629

Konserni teki vuonna 2013 Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:n sairaalakiinteistöä koskevan 15 vuoden myynti- ja takaisinvuokraus-sopimuksen, joka täytti rahoitusleasingsopimuksen kriteerit. Vuonna 2015 konserni myi viisi hoivakiinteistöään ja vuokrasi ne takaisin 15 vuodeksi. Niin ikään Koskiklinikan vuokrasopimus on tulkittu 12 vuoden myynti- ja takaisinvuokrasopimukseksi

ja täyttää rahoitusleasingsopimuksen kriteerit. Vuoden 2017 lisäykset koostuvat kolmen hoivakodin vuokrasopimuksista, jotka tulkittiin rahoitusleasingsopimuksiksi.

Aineellisten hyödykkeiden hankintameno lisäykseen sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä 1 355 tuhatta euroa (12 473 tuhatta euroa vuonna 2017).

13. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

LAATIMISPERIAATTEET

Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvosta ei kirjata poistoja, vaan se testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina kun esiintyy joku viite siitä, että arvo saattaa olla alentunut. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä arvonalentumisilla.

Aktivoidut kehittämismenot

Hyödykkeistä kirjataan poistoja siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Aktivoidut kehittämismenot arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen hankintamenoa kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyinä. Aktivoitujen kehittämismenojen taloudellinen vaikutusaika on 3–10 vuotta, jonka kuluessa aktivoidut menot kirjataan tasapoistoina kuluksi.

Konsernin poistamatta olevat aktivoidut kehittämismenot liittyvät seuraaviin hankkeisiin:

- Työterveyshuollon kiinteähintaisten sopimusten uusi toimintamalli ja siihen liittyvä työterveysportaali
- Perusterveydenhuollon palvelumallien uudistus, joihin liittyvät olennaisesti kuntalaisten etäpalvelumallit ja mobiiliratkaisut (sote-keskuskonsepti)
- Urheiluklinikkakonsepti
- Pihlajalinna-mobiilisovellus ja omien verkkosivujen kehitys tavoitteena tekoälyavusteisten digipalveluiden tarjoaminen kaikkien asiakkaiden saataville
- Parkanon sote-yhteistoiminta-alueelle kehitetty erikoissairaanhoidon läheteohjauksen ja -koordinaation toimintamalli
- Mänttä-Vilppulan sote-toiminnan haltuunotto ja toimintamallien kehittäminen
- Tekesin tuella rahoitettu kolmivuotinen SYKKI-projekti, jonka tarkoituksena oli luoda vaikuttava ja kustannustehokas julkisten sote-palveluiden malli

1 000 €	Liikearvo	Tavaramerkit	Kehittämismenot	Hankintamenon allokointeihin liittyvät muut aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakko- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	103 893	7 762	3 813	13 826	8 388	119	137 802
Lisäykset			1 344		3 602	431	5 377
Liiketoimintojen yhdistäminen	66 034		49	7 687	359		74 130
Siirrot erien välillä					361	-305	56
Vähennykset					-3		-3
Hankintameno 31.12.2018	169 927	7 762	5 206	21 513	12 707	245	217 362
Kertyneet poistot 1.1.2018		-3 150	-816	-8 986	-4 353		-17 305
Poistot		-776	-527	-4 355	-1 473		-7 131
Vähennykset					-84		-84
Kertyneet poistot 31.12.2018		-3 926	-1 343	-13 341	-5 910		-24 521
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	103 893	4 612	2 997	4 840	4 036	119	120 496
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	169 927	3 836	3 864	8 173	6 797	245	192 841

1 000 €	Liikearvo	Tavaramerkit	Kehittämismenot	Hankintamenon allokointeihin liittyvät muut aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakko- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	92 270	7 762	2 659	11 648	6 211	122	120 674
Lisäykset			1 154		745	1 080	2 979
Liiketoimintojen yhdistäminen	11 622			2 178	349		14 149
Siirrot erien välillä					1 083	-1 083	0
Vähennykset							
Hankintameno 31.12.2017	103 893	7 762	3 813	13 826	8 388	119	137 802
Kertyneet poistot 1.1.2017		-2 374	-503	-5 954	-3 254		-12 085
Poistot		-776	-314	-3 032	-1 099		-5 221
Kertyneet poistot 31.12.2017		-3 150	-816	-8 986	-4 353		-17 305
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	92 270	5 390	2 156	5 694	2 956	122	108 588
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	103 893	4 613	2 997	4 840	4 036	119	120 496

Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät lisenssejä ja atk-ohjelmistoja. Liiketoimintojen yhdistämisissä on allokoitu asiakassopimuksia ja niihin liittyviä asiakassuhteita, kilpailukieltosopimuksia ja sertifikaatteja.

LIKEARVOJEN KOHDISTAMINEN

LAATIMISPERIAATTEET

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Liikearvosta ei kirjata poistoja, vaan se testataan arvonalentumisen varalta vähintään kerran vuodessa.

Yritysjärjestelyissä syntynyt liikearvo on kohdistettu alla olevan taulukon mukaan rahavirtaa tuottaville yksiköille (CGU) eli maantieteellisille alueille. Pihlajalinnan toimintarakenteesta on neljä maantieteellistä liiketoiminta-aluetta: Väli-Suomi, Etelä-Suomi, Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi. Kullakin liiketoiminta-alueella on liiketoimintajohtaja, joka vastaa alueensa liiketoiminnasta ja palvelutarjonnasta sekä yksityiselle että julkiselle sektorille.

Liiketoimintajohtaja laatii alueen budjetin ja vastaa alueen resursseista, investoinneista ja kannattavuudesta. Liiketoiminta-alueet käyttävät yhteisiä tukipalveluita.

Liikearvon kirjanpitoarvot jakaantuivat seuraavasti liiketoiminta-alueille:

1 000 €	2018	2017
Etelä-Suomi	90 313	42 859
Väli-Suomi	60 853	48 280
Pohjanmaa	4 744	4 744
Pohjois-Suomi	7 686	6 434
Testattu liikearvo yhteensä 30.11.	163 596	102 317
Alustavan hankintamenon ja ehdollisen vastikkeen uudelleenarviointi tarkastelujaksolla	-14	995
Terveyspalvelu Verso Oy:n hankinta 28.12.2018	6 344	
Määräysvallan saavuttaminen Dextra lapsettomuuskliniikka Oy:stä		581
Taseen mukainen liikearvo tilikauden lopussa 31.12.	169 927	103 893

Liikearvon testaus suoritettiin 30.11.2017 toimintasegmenteittäin, jotka olivat konsernin aikaisemman määritelmän mukaan rahavirtaa tuottavia yksiköitä.

LIKEARVOA SISÄLTÄVIEN RAHAVIRTA TUOTTAVIEN YKSIKÖIDEN ARVON- ALENTUMISTESTAUS

LAATIMISPERIAATTEET

Mikäli viitteitä arvonalentumisesta ilmenee, arvioidaan kyseisestä hyödykkeestä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet.

Arvonalentumisen kirjaamistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa ja pitkälle riippumattomia muiden vastavien yksiköiden rahavirroista. Rahavirtaa tuottava yksikkö on konsernin alin sellainen taso, jolla liikearvoa seurataan sisäistä johtamista varten. Sellaiset konsernin yhteiset omaisuuserät, jotka palvelevat useita rahavirtaa tuottavia yksiköitä, eivät

tuota erillistä rahavirtaa, on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille ja testataan osana kutakin rahavirtaa tuottavaa yksikköä.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulostaikutteisesti. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio perutaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserän kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

KESKEISET KIRJANPIDOLLISET ARVIOT JA JOHDON HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat käyttöarvolaskelmiin, jotka on laadittu käyttäen diskontattuja rahavirtaennusteita. Rahavirtaennusteet pohjautuvat hallituksen hyväksymään tilikauden 2019 budjettiin ja rahavirta-arviot vuosille 2020–2023 perustuvat liiketoimintajohtajan näkemyksiin liiketoiminnan kasvusta ja kannattavuudesta. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on kapitalisoitu tasaista 2 %:n kasvutekijää käyttämällä.

Laskelmissa käytetty diskonttauskorko on määritetty painotetun pääomankustannuksen (WACC, weighted average cost of capital) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omisuuseriin liittyvät erityiset riskit. Diskonttauskorko on määritetty ennen veroja.

Päätearvon laskennassa käytetty kasvuprosentti 2 % vastaa toimialan pitkän aikavälin toteutunutta kasvua. Testattavan jakson pituus on viisi (5) vuotta.

Liikearvon testauksessa käytetyt muut keskeisimmät oletukset liiketoiminta-alueittain:

2018	Diskonttauskorko (pre tax WACC)	Diskonttauskorko (after tax WACC)
Etelä-Suomi	8,50 %	7,18 %
Väli-Suomi	8,50 %	7,18 %
Pohjanmaa	8,50 %	7,18 %
Pohjois-Suomi	8,14 %	7,18 %

2018	Terminaalikauden osuus ennakoitujen rahavirtojen määrästä:
Etelä-Suomi	71 %
Väli-Suomi	73 %
Pohjanmaa	73 %
Pohjois-Suomi	81 %

2018	Liikevaihdon kasvu testattavalla jaksolla	Kannattavuuden kasvu testattavalla jaksolla
Etelä-Suomi	3,0 %	6,0 %
Väli-Suomi	1,0 %	2,4 %
Pohjanmaa	3,0 %	3,0 %
Pohjois-Suomi	15,0 %	13,2 %

Arvon alentumistestauksessa liikevaihdon ja kannattavuuden kasvu perustuu oletettuun orgaaniseen kasvuun liiketoiminta-alueittain normaalissa markkinatilanteessa, yleiseen sosiaali- ja terveyspalveluiden markkinoiden kehitykseen sekä liiketoimintajohdon näkemyksiin. Tilikauden uusien lääkärikeskusten avaukset Turussa, Seinäjoella ja Oulussa on otettu huomioon testausjakson liiketoiminta-alueen volyyymi- ja kannattavuuskehityksessä.

ARVONALENTUMISTESTAUKSEN HERKKYYSANALYYSIT

Laadittujen testauslaskelmien perusteella ei ole tarvetta arvonalentumiskirjauksiin. Kaikkien rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät ylittivät niiden kirjanpitoarvot.

Kukin seuraavista muutoksista muiden tekijöiden pysyessä ennallaan johtaisi siihen, että liiketoiminta-alueen varojen kirjanpitoarvo olisi alueen kerrytettävissä olevan rahamäärän suuruinen:

2018	Liikevoitto-marginaalin heikentyminen	Volyymin lasku	Diskontto-koron nouseminen
Etelä-Suomi	yli 1 prosentti-yksikköä	yli 12 prosentti-yksikköä	yli 1 prosentti-yksikköä
Väli-Suomi	yli 5 prosentti-yksikköä	yli 50 prosentti-yksikköä	yli 14 prosentti-yksikköä
Pohjanmaa	yli 5 prosentti-yksikköä	yli 68 prosentti-yksikköä	yli 70 prosentti-yksikköä
Pohjois-Suomi	yli 1 prosentti-yksikköä	yli 12 prosentti-yksikköä	yli 1 prosentti-yksikköä

Arvioitaessa kassavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevaa rahamäärää, edellä esitetty huomioiden, johdon arvion mukaan minkään keskeisen käytetyn muuttujan jokseenkin mahdollinen muutos ei johtaisi tilanteeseen, jossa yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät alittaisivat niiden kirjanpitoarvon.

14. MUUT PITKÄAIKAISET SAAMISET

1 000 €	2018	2017
Maksetut vuokravakuudet	1 800	1 568
Yhteensä	1 800	1 568

15. MYyntISAAMISET JA MUUT SAAMISET

LAATIMISPERIAATTEET

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvat erän arvon alentumisesta. Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumisesta olevaa objektiivista näyttöä ovat velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet ja maksujen laiminlyönti tai olennainen viivästyminen. Lainojen arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelman rahoituskuluihin ja muiden saamisten arvonalentumiset muihin liiketoiminnan kuluihin kaudella, jonka aikana arvonalentuminen on todettu.

IFRS 9 käyttöönoton myötä konserni kirjaa luottotappiovarauksen odotettujen luottotappioiden perusteella. Odotettujen luottotappioiden malli perustuu historiallisten tappioiden määrään. Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan kertomalla maksamattomien myyntisaamisten bruttomääräinen kirjanpitoarvo odotetulla tappiolla.

KESKEISET KIRJANPIDOLLISET ARVIOT JA JOHDON HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

Konsernilla on myyntisaamisissaan yhteensä 3,6 (2,5) miljoonaa euroa olennaisesti viivästyneitä maksuja merkittävältä asiakkaaltaan. Kyseessä on yksityisoikeudellinen sopimuskiista. Pihlajalinnan johdon arvion mukaan tilaajatalla ei ole perusteita maksujen pidättämiselle ja johto arvio edelleen, että asiakas tulee suorittamaan saatavat täysimääräisesti.

Konsernilla on siirtosaamisissa 2,4 miljoonaa euroa palveluntuottajan osuutta sairaanhoitopiirien käyttötalouden ylijäämän palautuksista. Pihlajalinnan johdon arvion mukaan palautukset kuuluvat palveluntuottajalle siltä osin kuin ne ovat kertyneet Pihlajalinnan palvelutuotannon ja kustannusvastuun ajalta.

1 000 €	2018	2017
Myyntisaamiset	26 582	17 509
Siirtosaamiset	11 022	5 291
Muut saamiset	320	1 158
Yhteensä	37 923	23 959

Myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo vastaa niihin liittyvän luottoriskin enimmäismäärää tilinpäätöshetkellä.

Konserni on kirjannut tilikaudella myyntisaamisista arvonalentumistappiota 148 (337) tuhatta euroa.

MYyntISAAMISTEN IKÄJAKAUMA

1 000 €	2018	Arvon- alentu- mistap- piot	Netto 2018	2017	Arvon- alentu- mistap- piot	Netto 2017
Erääntyneet	16 847		16 847	11 787		11 787
Alle 30 päivää	2 822		2 822	1 129		1 129
30–60 päivää	573		573	1 062		1 062
61–90 päivää	450		450	253		253
Yli 90 päivää	6 522	-633	5 889	3525	-247	3 278
Yhteensä	27 214	-633	26 582	17 757	-247	17 509

1 000 €	2018	2017
Luottotappiovaraus 1.1.	247	325
Kirjatut luottotappiot	351	148
Luottotappiovarauksen käyttö	-198	-226
Luottotappiovarauksen lisäys	233	
Luottotappiovaraus 31.12.	633	247

SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLEELLISET ERÄT

1 000 €	2018	2017
Myynti- ja tulojaksotukset	3 923	742
Henkilöstökulut	3 463	1 241
Kuluennakot	1 935	2 698
Muut	1 700	610
Yhteensä	11 022	5 291

Saamisten tasearvot vastaavat olennaisilta osin niiden käypää arvoa.

16. RAHAVARAT

LAATIMISPERIAATTEET

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista erittäin likvideistä sijoituksista, jotka on helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvonmuutoksen riski on vähäinen. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Käytössä oleva luotollinen tili sisältyy lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin.

1 000 €	2018	2017
Käteinen raha ja pankkitilit	36 316	37 074
Yhteensä	36 316	37 074

17. VARAUKSET

LAATIMISPERIAATTEET

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varauksena kirjattava määrä vastaa johdon parasta arviota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää tilinpäätöspäivänä.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konsernilla on järjestelyä koskeva yksityiskohtainen suunnitelma ja sen

toimeenpano on aloitettu tai suunnitelman keskeisistä kohdista on tiedotettu niille, joita järjestely koskee. Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt. Ennallistamisvaraus kirjataan, kun konsernilla on sopimukseen perustuva velvoite tai päätös toimitilan saatamisesta sopimuksen tai päätöksen velvoittamaan kuntoon vuokrasopimuksen päättyessä tai liiketoiminnan vaatimusten muuttuessa. Konserni on kirjannut toimitiloihinsa liittyviä ennallistamisvarauksia ja varauksia tappiollisista sopimuksista liittyen tyhjiillään oleviin vuokratiloihin.

1 000 €	Toimitilan ennallista- misvaraus	Tappiolliset sopimukset	Yhteensä
1.1.2017	847		847
Varausten lisäykset	330	396	726
Käyttämättömien varausten peruutukset	-744		-744
31.12.2017	433	396	829
Varausten lisäykset	330		330
Varausten käyttö		-94	-94
Käyttämättömien varausten peruutukset	-763		-763
31.12.2018		302	302

18. OSTOVELAT JA MUUT VELAT

1 000 €	2018	2017
Ostovelat	18 789	12 573
Siirtovelat	49 049	38 800
Ennakkomaksut	897	366
Muut velat	10 759	10 084
Yhteensä	79 494	61 822
Siirtovelkoihin sisältyvät oleelliset erät:		
Palkat ja sosiaalimaksut	32 375	27 426
Lääkäripalkkiovelka	6 350	5 356
Myyntin jaksotus	1 795	1 505
Ostolaskujen jaksotus	7 446	3 919
Rahoituserät	114	8
Muut siirtovelat	968	587
Yhteensä	49 049	38 800

19. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

LAATIMISPERIAATTEET

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata liikearvon alkuperäisestä kirjaamisesta tai, jos se johtuu omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä on liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisaikanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon.

Konsernissa merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden poistoista, maksamattomasta työpanososin-gosta, liiketoimintojen hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin

arvoihin perustuvista oikaisuista sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista.

Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä raportointikauden päättymispäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, jotka on siihen mennessä käytännössä hyväksytty.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallista verosaamista ei kuitenkaan kirjata, jos se johtuu

omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapah-tuma toteutumisajankohtanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan tältä osin aina jokaisen raportointi-kauden päättymispäivänä.

Konserni vähentää laskennalliset verosaamiset ja -velat toisistaan siinä tapauksessa, että ne liittyvät samaan veronsaajaan ja samaan verovelvolliseen.

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2018 aikana:

1 000 €					
Laskennalliset verosaamiset	1.1.2018	Kirjattu tulos-laskelmaan	Kirjattu omaan pää-omaan	Ostetut tytäryritykset	31.12.2018
Vahvistetut tappiot	483	1 310			1 794
Velka B-sarjan osakkeenomistajille	1 215	99			1 314
Myynti ja takaisinvuokrausjärjestelyiden myyntivoiton tuloutus	343	-30			313
Muut erät	184	-123		264	325
Suunnatun annin kulut		-11	11		0
Laskennalliset verosaamiset taseessa	2 224	1 245	11	264	3 745
Laskennalliset verovelat					
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	1 224	784			2 009
Toimitilan jälleenhankintavaraus	814	-814			0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvostus käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisessä	3 378	-1 026		1 538	3 889
Muut erät	43	57			99
Laskennalliset verovelat taseessa	5 457	-999		1 538	5 997

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2017 aikana:

1 000 €					
Laskennalliset verosaamiset	1.1.2017	Kirjattu tulos-laskelmaan	Kirjattu omaan pää-omaan	Ostetut tytäryritykset	31.12.2017
Vahvistetut tappiot	93	109		281	483
Velka B-sarjan osakkeenomistajille	1 031	184			1 215
Myynti ja takaisinvuokrausjärjestelyiden myyntivoiton tuloutus	373	-30			343
Muut erät	93	67		23	184
Laskennalliset verosaamiset taseessa	1 589	331		304	2 224
Laskennalliset verovelat					
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	877	347			1 224
Toimitilan jälleenhankintavaraus	917	-103			814
käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisessä	3 704	-762		436	3 378
Muut erät	51	-8			43
Laskennalliset verovelat taseessa	5 548	-526		436	5 457

Konsernilla oli 8 966 (2 415) tuhatta euroa tappioita, joista on kirjattu laskennallista verosaamista 1 794 (483) tuhatta euroa. Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen taseeseen on perusteltua, koska konsernille kertyy todennäköisesti ennen kyseisten tappioiden vanhenemista verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot pystytään hyödyntämään.

Konsernissa on 5 580 (556) tuhatta euroa tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. Tämä tappio vanhenee vuonna 2025-2028.

20. RAHOITUSVARAT JA -VELAT ARVOSTUSRYHMITÄIN

LAATIMISPERIAATTEET

Kun rahoitusvara tai -velka merkitään kirjanpitoon kaupan-
käyntipäivänään, konserni arvostaa sen hankintamenoon, joka
on yhtä suuri kuin siitä annetun tai saadun vastikkeen käypä
arvo.

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat on alkuperäisen kirjaamisen jälkeistä
arvostusta varten luokiteltu jaksotettuun hankintameno
arvostettaviksi rahoitusvaroiksi ja käypään arvoon tulosvai-
kutteisesti arvostettaviksi rahoitusvaroiksi. Konsernilla ei ole
johdannaisiksi luokiteltavia rahoitusinstrumentteja eikä käypään
arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavia rahoi-
tusvaroja. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu
silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeu-
den rahoitusvaroihin tai kun se on siirtänyt merkittäville osin
riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Konsernin myyntisaamiset, lainasaamiset, vuokravakuut-
talletukset ja rahavarat on luokiteltu IFRS 9 käyttöönoton
yhteydessä jaksotettuun hankintameno arvostettaviksi
rahoitusvaroiksi käyttäen efektiivisen korkokannan menetelmää
ottaen huomioon mahdolliset arvonalentumiset.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitus-
varoihin luokitellaan noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet.
Konsernilla ei ole julkisilla markkinoilla noteraattuja osakesijoi-
tuksia.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostet-
tavissa olevista pankkitalletuksista ja muista erittäin likvideistä
sijoituksista, jotka on helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa
olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvomuutoksen riski on
vähäinen. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen
kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Käytössä
oleva luotollinen tili sisältyy lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin.

Rahoitusvelat

Konserni luokittelee lainat rahoituslaitoksilta, käytössä olevat
luotolliset tilit, rahoitusleasingvelat, ostovelat ja muut velat
jaksotettuun hankintameno arvostettaviksi veloiksi efektiiv-
isen koron menetelmää käyttäen. Transaktiomenot sisällytetään
alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Lainasitoumukseen liittyvät
järjestelypalkkiot käsitellään transaktiomenoina. Käypään
arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusveloiksi konserni
luokittelee ehdolliset vastikkeet eli yritysjärjestelyissä syntyneet
mahdolliset lisäkauppahinnat. Ehdollisista vastikkeista aiheutu-
ville veloille ei makseta korkoa. Mahdollinen ehdollinen vastike
eli lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahet-
kellä ja se on luokiteltu velaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppa-
hintaa arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden
päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan
tarkastelujakson päätyttyä tulosvaikutteisesti. Konsernilla ei ole
johdannaisiksi luokiteltavia rahoitusinstrumentteja.

Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole
ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukau-
den päähän raportointikauden päättymispäivästä.

1 000 €

31.12.2018	Liite	Käyvän arvon hierarkia	Käypä arvo tulos- vaikutteisesti	Jaksotettu hankintameno	Kirjan- pitoarvot yhteensä	Käyvät arvot yhteensä
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Muut osakkeet ja osuudet		taso 3	139		139	139
Vuokravakuustalletukset	14	taso 2		1 800	1 800	1 800
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Myyntisaamiset	15			26 582	26 582	26 582
Muut saamiset	15	taso 2		320	320	320
Rahavarat	16			36 316	36 316	36 316
Yhteensä			139	65 018	65 157	65 157
Rahoitusvelkojen kirjanpitoarvot						
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Lainat rahoituslaitoksilta	22	taso 2		93 627	93 627	93 627
Rahoitusleasingvelat	22	taso 2		27 117	27 117	27 117
Muut velat	22	taso 2		720	720	720
Ehdollinen vastike	26	taso 3	1 348		1 348	1 348
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lainat rahoituslaitoksilta	22	taso 2		1 493	1 493	1 493
Luotollinen shekkitili	22			0	0	0
Rahoitusleasingvelat	22	taso 2		3 421	3 421	3 421
Ehdollinen vastike	26	taso 3	1 465		1 465	1 465
Ostovelat ja muut velat	18			25 357	25 357	25 357
Yhteensä			2 812	151 735	154 548	154 548

1 000 €

31.12.2017	Liite	Käyvän arvon hierarkia	Käypä arvo tulosvaikutteisesti	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettu hankintameno	Kirjanpitoarvot yhteensä	Käyvät arvot yhteensä
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Muut osakkeet ja osuudet		taso 3		101		101	101
Vuokratavakuustalletukset	14	taso 2			1 568	1 568	1 568
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset	15				17 509	17 509	17 509
Muut saamiset	15	taso 2			1 158	1 158	1 158
Rahavarat	16				37 074	37 074	37 074
Yhteensä				101	57 310	57 412	57 412
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Lainat rahoituslaitoksilta	22	taso 2			34 555	34 555	34 555
Rahoitusleasingvelat	22	taso 2			29 551	29 551	29 551
Muut velat	22	taso 2			752	752	752
Ehdollinen vastike	26	taso 3	1 478			1 478	1 478
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Lainat rahoituslaitoksilta	22	taso 2			2 209	2 209	2 209
Luotollinen shekkitili	22				1 178	1 178	1 178
Rahoitusleasingvelat	22	taso 2			2 993	2 993	2 993
Ehdollinen vastike	26	taso 3	3 940			3 940	3 940
Ostovelat ja muut velat	18				18 648	18 648	18 648
Yhteensä			5 418		89 887	95 305	95 305

Käyvän arvon arvioiminen

Käypään arvoon konsernin taseeseen merkityt rahoitusvarat ja -velat on luokiteltu arvostukseen perustuvien hierarkiatasojen ja arvostusmenetelmien mukaan seuraavasti:

Käyvän arvon hierarkiatasot

Taso 1: Käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisille varoille tai veloille noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla. Konsernilla ei ole hierarkiatason 1 mukaan arvostettuja rahoitusvaroja tai -velkoja.

Taso 2: Käypä arvo määritetään arvostusmenetelmien avulla. Rahoitusvaroilla tai -veloilla ei käydä kauppaa aktiivisilla ja likviideillä markkinoilla. Käyvät arvot ovat määritettävissä noteerattuihin markkinakursseihin ja -hintoihin perustuen sekä johdetun arvonmäärityksen avulla.

Myyntisaamisten ja rahavarojen tasearvo vastaa olennaisilta osin käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole merkittävä saamisten maturiteetti huomioon ottaen.

Rahoitusleasingvelkojen käyvät arvot perustuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Lainojen käyvät arvot vastaavat olennaisilta osin niiden kirjanpitoarvoa, koska lainat ovat vaihtuvakorkoisia ja konsernin riskipremio ei ole olennaisesti muuttunut.

Muiden rahoitusvelkojen tasearvo vastaa olennaisilta osin niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole merkittävä velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

Taso 3: Käypä arvo ei perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon eivätkä muutkaan rahoitusvaran tai -velan käypään arvoon vaikuttavat tekijät ole saatavilla tai todennettavissa.

Muut osakkeet ja osuudet konsernissa sisältävät ainoastaan noteeraamattomien yhtiöiden osuuksia. Ehdolliset vastikkeet arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Ehdollisista vastikkeista esitetään lisätietoja liitetiedossa 26 Hankitut liiketoiminnot.

21. OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LAATIMISPERIAATTEET

Konserni luokittelee liikkeelle laskemansa instrumentit niiden luonteen perustella joko omaksi pääomaksi tai rahoitusvelaksi. Oman pääoman ehtoinen instrumentti on mikä tahansa sopi-

mus, joka osoittaa oikeutta osuuteen yhtiön varoista sen kaikkien velkojen vähentämisen jälkeen. Menot, jotka liittyvät omien oman pääoman ehtoisten instrumenttien liikkeellelaskuun tai hankintaan, esitetään oman pääoman vähennyseränä.

Osakkeiden lukumäärän täsmäytyslaskelma

1 000 €	Osakkeiden lukumäärä kpl	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
31.12.2017	20 613 146	80	87 945	88 026
Suunnattu osakeanti 14.3.2018	2 006 989		28 574	28 574
31.12.2018	22 620 135	80	116 520	116 600

Pihlajalinna hankki Doctagon Ab:n koko osakekannan suunnatulla annilla maaliskuussa 2018. Suunnatussa osakeannissa Doctagon Ab:n kauppahinta 30 105 000 euroa maksettiin Pihlajalinna Oyj:n osakkeilla. Suunnatussa osakeannissa tarjottiin merkittäväksi 2 006 989 uutta osaketta 15,00 euron osakekohtaiseen merkintähintaan. Uusien osakkeiden määrä vastasi noin kymmentä prosenttia Pihlajalinna Oyj:n kaikista osakkeista ennen uusien osakkeiden antamista. Pihlajalinna Oyj:n osakkeiden lukumäärä uusien osakkeiden rekisteröinnin jälkeen on 22 620 135 osaketta. Osakkeet rekisteröitiin kaupparekisteriin 14.3.2018.

Pihlajalinnalla on yksi osakesarja ja kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa.

Yhtiön osakkeella ei ole nimellisarvoa. Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläisen oikeuden osinkoon ja muuhun yhtiön varojenjakoon.

Osakkeet ovat arvo-osuusjärjestelmässä.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin kuin sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Jakokelpoiset varat

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 206 086 679,19 euroa, josta tilikauden voitto on 51 578,66 euroa.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,10 euroa osakkeelta.

22. KOROLLISET RAHOITUSVELAT

1 000 €	2018	2017
Pitkäaikaiset korolliset velat		
Pankkilainat	93 627	34 555
Muut velat	720	752
Rahoitusleasingvelat	27 117	29 551
Yhteensä	121 463	64 858

1 000 €	2018	2017
Lyhytaikaiset korolliset velat		
Pankkilainat	1 493	2 209
Luottoliset shekkilitit	0	1 178
Rahoitusleasingvelat	3 421	2 993
Yhteensä	4 915	6 381
Korolliset rahoitusvelat yhteensä	126 378	71 239

Konsernilla on tilinpäätöshetkellä nostettavissa olevia sitovia lyhytaikaisia luottolimiittejä yhteensä 39,0 (34,8) milj. euroa.

Konsernin valmiusluottosopimuksesta nostetut lainaerät ovat tosiasiallisesti pitkäaikaisia, vaikka nostettujen lainaerien matu-riteetti on 1, 3 tai 6 kuukautta

RAHOITUSLEASINGSOPIMUKSET

LAATIMISPERIAATTEET

Vuokrasopimukset luokitellaan joko rahoitusleasingsopimuksiksi tai muiksi vuokrasopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimuksia ovat vuokrasopimukset, joissa vuokralle ottavalle yritykselle siirtyvät olennaisilta osin hyödykkeen omistamiselle ominaiset riskit ja edut.

Rahoitusleasingsopimuksilla vuokrattu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen sopimuksen syntymisajankohdan käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai vuokra-ajan kuluessa riippuen siitä, kumpi näistä on lyhempi. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoituskuluun ja velan lyhennykseen vuokra-aikana siten, että kullakin kaudella jäljellä olevalle velalle muodostuu yhtäläinen korkoprosentti. Vuokralveloitteet sisältyvät rahoitusvelkoihin.

Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tulosvaikutteisesti tasaerinä vuokra-ajan kuluessa. Konsernin muut vuokrasopimukset liittyvät pääasiassa toimitiloihin.

Myynti- ja takaisinvuokraus

Merkittävimmät konsernin rahoitusleasingsopimukset ovat syntyneet toimitilojen myynti- ja takaisinvuokraustransaktioista.

Vähimmäisvuokrien erääntymisajat

1 000 €	2018	2017
Yhden vuoden kuluessa	4 338	3 993
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	14 021	14 552
Yli viiden vuoden kuluttua	17 517	20 325
Vähimmäisvuokrat yhteensä	35 876	38 870
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	-5 337	-6 326
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo	30 538	32 544

Rahoitusleasingvelkojen nykyarvon erääntymisajat

1 000 €	2018	2017
Yhden vuoden kuluessa	4 275	3 933
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	12 864	13 306
Yli viiden vuoden kuluttua	13 399	15 305
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo yhteensä	30 538	32 544

23. KOROLLISTEN VELKOJEN EI-RAHAVIRTAVAIKUTTEISET MUUTOKSET

1 000 €

	2017	Rahavirrat	Hankitut liike-toiminnot	Uudet osamaksut ja rahoitusleasingit	Efektiivinen korko	2018
Pitkäaikaiset korolliset velat	35 307	53 040	2 710	3 094	196	94 347
Lyhytaikaiset korolliset velat	3 388	-3 652	659	1 097		1 492
Rahoitusleasingvelat	32 544	-3 406	1 401			30 539
Kokonaisvelat rahoitustoiminnasta	71 239	45 982	4 770	4 191	196	126 378

24. PÄÄOMAN HALLINTA

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on varmistaa liiketoiminnan normaalit toimintaedellytykset, mahdollistaa konsernin strategian mukaiset investoinnit ja kasvattaa omistaja-arvoa pitkällä aikavälillä. Pääomarakenteeseen vaikutetaan pääasiassa osingonjaon ja osakeantien kautta.

Keskeisimmät pääoman hallintaa koskevat tunnusluvut ovat omavaraisuusaste, nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen ja nettovelkaantumisaste.

1 000 €	Liite	2018	2017
Oma pääoma yhteensä		131 159	105 856
Taseen loppusumma - saadut ennakot		348 634	253 215
Omavaraisuusaste¹		37,6 %	41,8 %
Korolliset rahoitusvelat	22	126 378	71 239
Rahavarat	16	-36 316	-37 074
Korollinen nettovelka		90 062	34 165
Nettovelkaantumisaste²		68,7 %	32,3 %
Käyttökate		31 190	33 312
Oikaisuerät*		1 083	749
Oikaistu käyttökate		32 274	34 061
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen		2,8	1,0

* Määrältään merkittävät liiketapahtumat, jotka ovat tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomia, harvoin toistuvia tai rahavirtaan vaikuttamattomia arvostuseriä, käsitellään raportointikausien väliseen vertailukelpoisuuteen vaikuttavina oikaisuerinä. Pihlajalinnan määritelmän mukaan tällaisia eriä ovat esimerkiksi rakennejärjestelyt ja konsernin uudelleenrahoitus,

omaisuuden arvonalentumiset ja tytäryhtiöiden aikaisemman omistuksen uudelleen arvostamiset, liiketoimintojen ja toimipisteiden lopettamiskulut tai liiketoiminnan myynnistä aiheutuvat myyntivoitot ja -tappiot, toiminnan uudelleenjärjestelyistä ja hankittujen liiketoimintojen integroimisesta aiheutuvat kulut, työsuhteiden päättämiseen liittyvät kulut ja sakot sekä sakonluonteiset korvaukset.

¹ Omavaraisuusaste-tunnusluvun laskentakaava on $100 \times \text{Oma pääoma} / (\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot})$

² Nettovelkaantumisaste-tunnusluvun laskentakaava on $100 \times \text{Korollinen nettovelka} / \text{Oma pääoma}$

Lisätietoja tunnusluvusta Oikaistu käyttökate liitetiedossa 7 Oikaistu käyttökate ja oikaistu liikevoitto -tunnusluvut.

25. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Konsernin pääasialliset rahoitusriskit ovat luotto- ja vasta-puoliriski sekä korko- ja maksuvalmiusriskit. Konserni toimii Suomessa eikä näin altistu toiminnoissaan merkittäville valuutatkurssiriskeille. Konsernin riskienhallinnan yleiset periaatteet ovat hallituksen hyväksymät ja rahoitusriskien tunnistamisesta ja käytännön riskienhallinnasta vastaa konsernin talousjohto yhdessä liiketoimintajohdon kanssa. Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa riittävä maksuvalmius ja minimoida rahoituskustannukset sekä tuottaa johdolle säännöllisesti informaatiota konsernin rahoituksellisesta tilanteesta ja riskeistä.

Konsernin talous- ja rahoitustoiminto seuraa aktiivisesti konsernin taloudellisten kovenanttien toteuma-arvoja sekä ennakoi rahoituksellista liikkumavaraa suhteessa kovenanttien maksimiarvoihin osana konsernin liiketoiminnan suunnittelua.

Korkoriski

Konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosin riippumattomia markkinakorkojen vaihtelusta. Konserni altistuu korkoriskille lähinnä konsernin ulkoisen lainasalkun kautta. Riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti hallitus päättää konsernin luottokannan korkosuojauksen kattavuudesta. Konsernilla ei tilinpäätöshetkellä ole voimassaolevia korkosuojauksia. Tilinpäätöspäivänä 25 (50) prosenttia korollisista veloista on kiinteäkorkoista. Konsernin korollisten velkojen keskimääräinen vuosikorko tilikaudella oli noin 1,89 (2,19) prosenttia. Rahoitus-salkun duraatio eli korkosidonnaisuusaika oli 3,9 (3,1) vuotta.

Alla olevassa taulukossa on esitetty konsernin korkopositio tilikauden lopussa.

1 000 €	2018	2017
Kiinteäkorkoiset rahoitusvelat	31 975	35 509
Vaihtuvakorkoiset rahoitusvelat	94 803	35 845
Vaihtuvakorkoinen positio yhteensä	94 803	35 845

Alla olevassa taulukossa on esitetty vaikutukset konsernin voittoon ennen veroja, mikäli markkinakorot nousisivat tai laskisivat ja muut tekijät säilyisivät muuttumattomina. Herkkyyshanalyysi perustuu raportointikauden päättymispäivän korkopositioon.

	2018	2018	2017	2017
	0,5 % -yksikköä korkeampi	0,5 % -yksikköä matalampi	0,5 % -yksikköä korkeampi	0,5 % -yksikköä matalampi
Muutos				
Vaikutus voittoon ennen veroja	-474	0	-179	0

Koska konsernilla ei ole merkittäviä korollisia varoja, konsernin tuotot ja operatiiviset kassavirrat eivät olennaisesti altistu markkinakorkojen vaihtelulle.

Maksuvalmiusriski

Konsernissa seurataan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää analysoimalla myynnin rahavirtaennusteita, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun.

Konsernin rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan riittävien luottolimiittien, lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman ja riittävän pitkien laina-aikojen avulla sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita rahoitusmuotoja. Konsernilla oli tilinpäätöshetkellä rahoitusvaroja 36,3 (37,1) miljoonaa euroa, jonka lisäksi konsernilla oli tilinpäätöstilanteessa käytettävissään 39,0 (34,8) miljoonaa euroa sitovia käytettävissä olevia rahoituslimiittejä.

Pihlajalinna järjesteli velkarahoituksensa uudelleen tilikauden ensimmäisellä neljänneksellä. Uusi vakuudeton viisivuotinen 120 miljoonan euron rahoitusjärjestely on tehty Danske Bankin ja Nordean kanssa. Rahoitus koostuu 50 miljoonan euron valmiusluottolimiitistä ja 70 miljoonan euron kertalyhenteisestä pitkäaikaisesta lainasta.

Rahoitusjärjestelyyn sisältyy lisäksi mahdollisuus kasvattaa kokonaisrahoituksen määrää myöhemmin erillisillä rahoittajien lisäluottopäätöksillä 60 miljoonalla 180 miljoonaan euroon. Rahoitusjärjestelyyn sisältyy tavanomaiset leverage- (nettovelan suhde pro forma -käyttökatteeseen) ja gearing-rahoituskovenantit (nettovelkaantuneisuus). Konserni täytti asetetut kovenanttiehdot 31.12.2018.

Konsernin toistaiseksi voimassa olevat yhteensä 10 miljoonan euron tililimiittisopimukset pysyivät muuttumattomina. Tililimiittisopimusten irtisanomisaika on yksi kuukausi.

Konsernin omavaraisuusaste oli tilikauden päättyessä 37,6 (41,8) prosenttia.

Konsernissa ei vakavaraisuuteen ja kannattavaan liiketoimintaan pohjautuen ole tunnistettu merkittävää riskiä lisärahoituksen saatavuuteen liittyen.

Seuraava taulukko kuvaa sopimuksiin perustuvaa maturiteettianalyysiä. Luvut ovat diskonttaamattomia ja sisältävät sekä koronmaksut että pääoman takaisinmaksut.

RAHOITUSVELKOJEN TAKAISINMAKSUAIKATAULU

1 000 €	Tasearvo 31.12.2018	alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-3 vuotta	3-4 vuotta	yli 4 vuotta
Lainat rahoituslaitoksilta	95 120	-2 851	-2 556	-2 360	-93 189	-314
Rahoitusleasingvelat	30 538	-4 338	-4 256	-3 822	-3 135	-20 325
Muut korolliset velat	720	-20	-93	-57	-57	-864
Ehdollinen vastike	2 812	-1 465	-1 348			
Shekkiluottolimiitti	0					
Ostovelat	18 789	-18 789				
Muut velat, B-sarja	6 568	-6 568				
Yhteensä	154 548	-34 031	-8 252	-6 238	-96 381	-21 502

1 000 €	Tasearvo 31.12.2017	alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-3 vuotta	3-4 vuotta	yli 4 vuotta
Lainat rahoituslaitoksilta	36 764	-36 399	-410	-176	-40	-40
Rahoitusleasingvelat	32 544	-3 993	-3 901	-3 807	-3 710	-23 459
Muut korolliset velat	752	-20	-93	-57	-57	-916
Ehdollinen vastike	5 418	-3 946	-1 122	-357		
Shekkiluottolimiitti	1 178	-1 209				
Ostovelat	12 573	-12 573				
Muut velat, B-sarja	6 075	-6 075				
Yhteensä	95 305	-64 216	-5 526	-4 396	-3 806	-24 416

Lainakovenantit

Konsernin tärkeimmät lainakovenantit raportoidaan rahoittajille vuosineljänneksittäin. Jos konserni rikkoo lainakovenanttiehtoja, velkoja voi vaatia lainojen nopeutettua takaisinmaksua. Johto tarkkailee ja raportoi hallitukselle lainakovenanttiehtojen täyttymistä säännöllisesti.

Konsernin rahoitusjärjestelyyn liittyvät finanssikovenantit perustuvat konsernin nettovelan ja pro forma käyttökatteen suhteeseen (leverage) sekä nettovelkaantumisasasteeseen (gearing). Leverage-kovenanttiehdon maksimiarvo on 3,75. Rahoitusjärjestelyn marginaalit nousevat mitä lähempänä maksimiarvoa konsernin leverage-kovenanttiehto on. Gearing-kovenanttiehdon maksimiarvo on 115 %. Konserni täytti tilinpäätöstilanteessa kovenanttiehdot leverage-tunnusluvun ollessa 2,61 ja gearing-tunnusluvun ollessa 68,7 %.

Lainamäärä tilinpäätöksessä 31.12.2018, johon kovenanttiehtoja sovelletaan, on 91,0 milj. euroa.

Luottoriski

Konsernin luottoriski koostuu pääasiassa liiketoimintaan liittyvien asiakassaamisten luottoriskistä. Konsernilla ei ole erityisiä asiakassaamisten luottoriskikeskittymiä, sillä merkittäville kunta- ja julkisyhteisöasiakkailta sekä suurimmilla työterveys- huoltoasiakkailta on tarkistettu ja hyvä luottoluokitus.

Konsernilla on myyntisaamisissaan yhteensä 3,6 (2,5) miljoonaa euroa olennaisesti viivästyneitä maksuja merkittävältä

asiakkaaltaan. Pihlajalinna on allekirjoittanut ehdollisen sopimuksen, jossa on sovittu myös näiden saatavien maksusta. Konsernin johto arvioi, että asiakas tulee suorittamaan saatavat täysimääräisesti.

Konserni on kirjannut yhteensä 2,4 miljoonaa euroa kunnittain arvioituja julkisen erikoissairaanhoidon kustannuskertymien palautuksia. Konsernin johto katsoo, että palvelusopimusten perusteella kustannuskertymien palautukset kuuluvat Pihlajalinna, koska ne ovat kertyneet Pihlajalinnan palvelutuotannon ja kustannusvastuun ajalta.

Yritys- ja henkilöasiakkaiden maksutiedot tarkistetaan joka käynnin yhteydessä. Perintäprosessissaan konserni käyttää pääsääntöisesti ulkopuolista perintätoimistoa. Konsernilla on yksityisasiakkaille käytössä myös erityinen Joustotili, jonka avulla palveluiden rahoitus on yksityishenkilölle joustavaa ja sisältää asiakkaan luottokelpoisuuden tarkistuksen.

Myyntisaamisten ikäjakama on esitetty liitetiedossa 15 Myyntisaamiset ja muut saamiset. Tilikauden tulosvaikutteisten luottotappioiden määrä ei ole ollut merkittävä. Konsernin luottoriskin enimmäismäärä vastaa rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa tilikauden lopussa (ks. liitetieto 20 Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin).

Valuuttariski

Konserni toimii pääasiassa Suomen alueella eikä näin altistu toiminnoissaan merkittäville valuuttakurssiriskille. Konsernilla on vähäisiä ulkomaanvaluutan määräisiä hankintoja vuosittain.

26. HANKITUT LIIKETOIMINNOT

TILIKAUDEN 2018 HANKINNAT

1 000 €	Ajankohta	Toimiala	Kotipaikka
Hankinnan/myynnin kohde			
Terveyspalvelu Verso Oy, 100 % osakekannasta	12/2018	Työterveyspalvelut	Iisalmi
Hammashannu Oy, myyty 100 % osakekannasta (osa SYH-ketjua)	9/2018	Suunterveydenhoito	Turku
Anula Oy, 100 % osakekannasta	7/2018	Suunterveydenhoito	Hämeenlinna
Leaf Areena Oy, 100 % osakekannasta	6/2018	Liikuntakeskukset	Turku
Suomen Yksityiset Hammaslääkärit -ketju, 51 % osakekannasta	3/2018	Suunterveydenhoito	Useita
Doctagon Ab, 100 % osakekannasta (suunnattu osakeanti)	3/2018	Lääkärikeskustoiminta, työterveyspalvelut, työvoimapalvelut	Helsinki
Forever-liikuntakeskusketju, 70 % osakekannasta	2/2018	Liikuntakeskukset	Useita
Röntgentutka Oy, 50 % osakekannasta (aiempi omistus 50 %, vaiheittainen hankinta)	2/2018	Kuvantaminen	Tampere
Linnan Klinikka Oy, 100 % osakekannasta	2/2018	Lääkärikeskustoiminta, työterveyspalvelut	Hämeenlinna
Kymijoen Työterveys Oy, 100 % osakekannasta	2/2018	Työterveyspalvelut	Kotka
Salon Lääkintälaboratorio Oy (Sallab), 100 % osakekannasta	1/2018	Lääkärikeskustoiminta, työterveyspalvelut	Salo
Someron Lääkärikeskus Oy, 100 % osakekannasta	1/2018	Lääkärikeskustoiminta, työterveyspalvelut	Somero

Vaiheittaiset hankinnat

Entisestä yhteisyrityksestä Röntgentutka Oy:stä tuli Pihlajalinnan kokonaan omistama tytäryhtiö helmikuussa 2018. Pihlajalinna yhdistelee yhtiön tilinpäätöksessään tytäryhtiönä vaiheittain toteutetun hankinnan mukaisesti. Aiempi omistusosuus kirjattiin käypään arvoon ja syntynyt voitto, 964 tuhatta euroa, kirjattiin liiketoiminnan muihin tuottoihin.

LAATIMISPERIAATTEET

Merkittävässä liiketoimintojen yhdistämisissä konserni on käyttänyt ulkopuolista neuvonantajaa arvioitaessa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käypiä arvoja. Aineellisten hyödykkeiden osalta on tehty vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin ja arvioitu hankittujen hyödykkeiden iästä, kulumisesta ja muista vastaavista tekijöistä aiheutuva arvon vähentyminen. Aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen perustuu arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä rahavirroista.

Seuraavat osittain alustavat tiedot yrityshankinnoista on esitetty yhdistettynä, koska hankinnat eivät ole yksittäin tarkasteltavina olennaisia:

1 000 €	2018
Alustava vastike	
Käteinen raha, peruskauppahinta	43 014
Liikkeelle laskettujen osakkeiden arvo	28 620
Ehdollinen vastike	110
Kokonaishankintameno	71 744

Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen alustavat arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:

1 000 €	Liite	2018
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12	5 210
Aineettomat hyödykkeet	13	8 096
Laskennallinen verosaaminen		264
Vaihto-omaisuus		293
Muut sijoitukset		67
Myyntisaamiset ja muut saamiset		8 401
Rahavarat		6 162
Varat yhteensä		28 492
Laskennallinen verovelka		-1 538
Korolliset rahoitusvelat	23	-4 770
Muut velat		-11 616
Velat yhteensä		-17 924
Alustava nettovarallisuus		10 569

Liikearvon syntyminen hankinnassa:

1 000 €	Liite	2018
Luovutettu vastike		71 742
Aiempi omistus käypään arvoon arvostettuna		4 005
Määräysvallattomien omistajille kuuluva osuus hankinnasta		827
Hankittujen kohteiden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		-10 538
Alustava liikearvo	13	66 034
Rahana maksettu kauppahinta		43 014
Hankinnan kohteiden rahavarat		-6 162
Alustava rahavirtavaikutus*		36 853

Aineettomina hyödykkeinä erilleen liikearvosta hankinnoissa kirjattiin asiakassopimuksia, kilpailukielto-sopimuksia ja potilastietokantaa. Aineettomien hyödykkeiden käypä arvo on määritetty yrityskaupoissa vakiintuneen hintatason ja tulevien kassavirtojen diskontattujen arvojen perusteella. Jäljelle jäävä liikearvo muodostuu tuotto-odotuksista, hankittujen yritysten ammattitaitoisesta työvoimasta sekä synergiaeduista.

Hankintoihin liittyvät kulut 1 336 tuhatta on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin.

Hankittujen liiketoimintojen liikevaihto ja tulokset hankintahetkestä alkaen, liikevaihto yhteensä 54 646 tuhatta euroa ja liikevoitto yhteensä 3 661 tuhatta euroa, sisältyvät konsernin laajaan tuloslaskelmaan. Mikäli tilikaudella hankitut liiketoiminnat

olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen tilikauden 2018 alusta, olisi konsernin liikevaihto ollut 502 744 tuhatta euroa ja tilikauden liikevoitto 14 577 tuhatta euroa.

Määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta

Pihlajalinna kasvatti omistusosuuttaan Kolmostien Terveys Oy:ssä kesäkuun alussa ostamalla 10 prosenttia yhtiön osakekannasta Parkanon kaupungilta. Konsernin omistusosuus kaupan jälkeen on 81 prosenttia.

Pihlajalinna kasvatti omistusosuuttaan Mäntänvuoren Terveys Oy:ssä kesäkuussa ostamalla 15 prosenttia yhtiön osakekannasta Mänttä-Vilppulan kaupungilta. Konsernin omistusosuus kaupan jälkeen on 81 prosenttia.

Pihlajalinna kasvatti omistusosuuttaan Jokilaakson Terveys Oy:ssä kesäkuussa ostamalla 39 prosenttia yhtiön osakekannasta Jämsän kaupungilta. Konsernin omistusosuus kaupan jälkeen on 90 prosenttia.

TILIKAUDEN 2017 HANKINNAT

Pihlajalinna hankki Kuopion alueella toimivan Itä-Suomen Lääkäritalo Oy:n koko osakekannan 2.1.2017. Itä-Suomen Lääkäritalo on tehnyt Lääkärikeskus ITE -nimen alla läheistä yhteistyötä Itä-Suomen Lääkärikeskus Oy:n kanssa, jonka Pihlajalinna osti 1.2.2016.

Pihlajalinna osti 6.7.2017 kuopiolaisen Sataman Röntgen Oy:n ja joensuulaisen Joen Magneetti Oy:n osakekannat.

Pihlajalinna osti 3.8.2017 oululaisen Caritas Lääkärit Oy:n. Samalla yhtiön nimi muutettiin Pihlajalinna Madetojanpuisto Oy:ksi.

Pihlajalinna osti 4.12.2017 Paraisten Lääkärikeskus Oy:n.

Vaiheittaiset hankinnat

Entisestä yhteisyrityksestä Insta Care Oy:stä tuli Pihlajalinnan kokonaan omistama tytäryhtiö 1.6.2017. Samalla yhtiön nimi muutettiin Pihlajalinna Solutions Oy:ksi. Pihlajalinna yhdistelee yhtiön tilinpäätöksessään tytäryhtiönä vaiheittain toteutetun hankinnan mukaisesti. Aiempi omistusosuus kirjattiin käypään arvoon ja syntynyt voitto kirjattiin tulosvaikutteisesti.

Pihlajalinna käytti 31.12.2017 oikeuttaan vaihtaa Dextra Lapsettomuuskliniikka Oy:n liikkeelle laskemasta vaihtovelkakirjalainasta lainan ehtojen mukaisen osuuden yhtiön uusiin osakkeisiin. Pihlajalinna yhdistelee Dextra Lapsettomuuskliniikka Oy:n tytäryhtiönä tilinpäätöksessään vaiheittain toteutuvan hankinnan mukaisesti. Aiempi omistus kirjattiin käypään arvoon ja syntynyt voitto kirjattiin tulosvaikutteisesti. Pihlajalinnan omistusosuus yhtiössä on vaihdon jälkeen noin 51 %.

Aiemman omistuksen käypää arvoon arvostamisesta on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin 296 tuhatta euroa ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon 16 tuhatta euroa.

Seuraavat osittain alustavat tiedot yrityshankinnoista on esitetty yhdistettynä, koska hankinnat eivät ole yksittäin tarkasteltavina olennaisia:

1 000 €	2017
Alustava vastike	
Käteinen raha, peruskauppahinta	10 052
Ehdollinen vastike	3 435
Kokonaishankintameno	13 487

Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen alustavat arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:

1 000 €	Liite	2017
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12	2 857
Aineettomat hyödykkeet	13	2 527
Laskennallinen verosaaminen		304
Vaihto-omaisuus		196
Muut sijoitukset		1
Myyntisaamiset ja muut saamiset		1 424
Rahavarat		1 622
Varat yhteensä		8 932
Laskennallinen verovelka		-436
Korolliset rahoitusvelat		-3 335
Muut velat	23	-3 336
Velat yhteensä		-7 107
Alustava nettovarallisuus		1 826

Liikearvon syntyminen hankinnassa:

1 000 €	Liite	2017
Luovutettu vastike		13 487
Aiempi omistus käypään arvoon arvostetuna		312
Määräysvallattomien omistajille kuuluva osuus hankinnasta		-355
Hankittujen kohteiden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		-1 826
Alustava liikearvo	13	11 617
Rahana maksettu kauppahinta		10 052
Hankinnan kohteiden rahavarat		-1 622
Alustava rahavirtavaikutus*		8 429

Aineettomina hyödykkeinä erilleen liikearvosta hankinnoissa kirjattiin asiakassopimuksia, kilpailukieltosopimuksia ja potilastietokantaa. Aineettomien hyödykkeiden käypä arvo on määritetty yrityskaupoissa vakiintuneen hintatason ja tulevien kassavirtojen diskontattujen arvojen perusteella.

Jäljelle jäävä liikearvo muodostuu tuotto-odotuksista, hankittujen yritysten ammattitaitoisesta työvoimasta sekä synergiaeduista.

Hankintoihin liittyvät kulut 350 tuhatta on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin.

Hankittujen liiketoimintojen liikevaihto ja tulokset hankintahetkestä alkaen, liikevaihto yhteensä 8 786 tuhatta euroa ja liikevoitto yhteensä 438 tuhatta euroa, sisältyvät konsernin laajaan tuloslaskelmaan. Mikäli tilikaudella hankitut liiketoiminnot olisi yhdistelty konsernitiilinpäätökseen tilikauden 2017 alusta, olisi konsernin liikevaihto ollut 433 656 tuhatta euroa ja tilikauden liikevoitto 19 700 tuhatta euroa.

Määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta

Pihlajalinna kasvatti omistusosuuttaan Mäntänvuoren Terveys Oy:ssä heinäkuun alussa ostamalla sitoumuksensa mukaan 15 prosenttia yhtiön osakekannasta Mänttä-Vilppulan kaupungilta. Konsernin omistusosuus kaupan jälkeen oli 66 prosenttia.

Pihlajalinna kasvatti omistusosuuttaan Kolmostien Terveys Oy:ssä joulukuussa ostamalla sitoumuksensa mukaan 10 prosenttia yhtiön osakekannasta Parkanon kaupungilta. Konsernin omistusosuus kaupan jälkeen oli 71 prosenttia.

EHDOLLINEN VASTIKE

Ehdollisten vastikkeiden käypä arvo on määritetty hallituksen hyväksymän tilikauden 2018 budjetin ja johdon laatimien ennusteiden 2019–2020 pohjalta. Arvot perustuvat 3 %:n diskonttaus korkoon.

Ehdollisen vastikkeen käyvän arvon muutos on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin. Diskonttaamisesta aiheutuva arvotusero on kirjattu tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

1 000 €	2018	2017
Ehdollinen vastike 1.1.	5 418	2 381
Ehdollisen vastikkeen lisäys liiketoimintojen hankinnasta	110	2 300
Ehdollisen vastikkeen käyvän arvon nousu tarkastelujakson aikana	1 192	1 135
Diskonttauksen purkautumisen vaikutus	136	103
Tilikaudella maksettu ehdollinen vastike *	-4 044	-500
Ehdollinen vastike 31.12.	2 812	5 418

Tilikaudella 2016 hankitun Mediapu Oy:n hankinnan käsittelyä on tarkastelujaksoksella päivitetty siten, että yksilöitävissä oleviin varoihin lisättiin 1 000 tuhannen euron kilpailukieltosopimus, 200 tuhannen euron laskennallinen verovelka ja ehdollista vastiketta kirjattiin lisää 1 135 tuhatta euroa. Näiden seurauksena liikearvo kasvoi 335 tuhatta euroa.

* Konsernin rahavirtalaskelmassa rivillä tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla on esitetty seuraavat erät nettona:

1 000 €	2018	2017
Tilikauden hankinnat, rahavirtavaikutus	36 853	8 429
Tilikaudella maksettu ehdollinen vastike	4 044	500
Yhteensä	40 897	8 929

27. TYTÄRYHTIÖT JA OLENNAISET MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUDET

KONSERNIN RAKENNE

Konsernilla on 59 (32) tytäryritystä vuonna 2018. Tytäryrityksistä 30 (24) on 100 % omistettuja ja 29 (7) tytäryritystä on osittain omistettuja.

Luettelo konsernin kaikista tytäryrityksistä on esitetty liitetiedossa 31 Lähipiiritapahtumat.

Vuonna 2018 konsernilla on 1 osakkuusyritys ja 1 (1) yhteinen toiminto. Vuonna 2017 konsernilla oli 1 yhteisyritys, josta konserni on hankkinut määräysvallan vuonna 2018.

ERITTELY OLENNAISISTA MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUKSISTA KONSERNISSA

1 000 €

Tytäryritys	Pääasiallinen toimipaikka	Määräysvallattomien omistajien osuus äänivallasta		Määräysvallattomien omistajien osuus voitosta tai tappiosta		Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	
		2018	2017	2018	2017	2018	2017
Jokilaakson Terveys Oy	Jämsä	10 %	49 %	298	1 249	573	1 838
Mäntänvuoren Terveys Oy	Mänttä-Vilppula	19 %	34 %	923	771	1 497	1 029
Jämsän Terveys Oy	Jämsä	49 %	49 %	-177	426	575	752
Kuusiolinna Terveys Oy	Alavus	49 %	49 %	2 137	1 977	3 445	2 043
Kolmostien Terveys Oy	Parkano	19 %	29 %	114	168	303	288
Pihlajalinna Erityisasumis-palvelut Oy	Hämeenlinna	30 %	30 %	-122	-38	-153	-32
Dextra Lapsettomuus-klinikka Oy	Helsinki	49 %	49 %	303		-52	-355
Pihlajalinna Turku Oy	Turku	15 %		-257		-288	
Pihlajalinna Liikunta-keskukset -konserni	useita	30 %		68		2 718	
Suomen Yksityiset Hammaslääkärit -konserni	useita	49 %		27		642	
Laihian Hyvinvointi Oy	Laihia	19 %		3		4	
				3 316	4 553	9 264	5 563

TALOUDELLISEN INFORMAATION YHTENVETO TYTÄRYRITYKSISTÄ, JOISSA ON OLENNAINEN MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUS

1 000 €	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
	Jokilaakson Terveys Oy		Mäntänvuoren Terveys Oy		Jämsän Terveys Oy		Kuusiolinna Terveys Oy		Kolmostien Terveys Oy	
Lyhytaikaiset varat	8 062	6 087	15 288	8 154	11 588	8 745	20 043	16 150	6 175	4 217
Pitkäaikaiset varat	1 179	1 132	1 179	1 248	490	421	993	722	1 046	1 138
Lyhytaikaiset velat	3 332	3 319	8 217	6 318	10 813	7 561	13 875	12 597	5 612	4 343
Liikevaihto	27 477	26 180	50 418	42 375	73 383	73 587	93 016	91 259	35 445	34 255
Liikevoitto	3 744	3 146	6 103	2 840	-449	1 101	5 440	5 068	743	731
Voitto / tappio	2 977	2 548	4 856	2 267	-361	870	4 360	4 034	601	578
Emoyrityksen omistajien osuus voitosta/tappiosta	2 679	1 300	3 933	1 496	-184	1 047	2 224	1 898	487	411
Määräysvallattomien omistajien osuus voitosta/tappiosta	298	1 249	923	771	-177	-177	2 137	2 137	114	168
Liiketoiminnan nettorahavirta	3 367	3 088	4 068	3 948	1 972	2 117	4 090	4 633	2 894	2 590
Investointien nettorahavirta	-302	-143	-11 715	-78	-170	-203	-538	-299	-5 249	-221
Rahoituksen nettorahavirta, josta määräysvallattomille omistajille maksetut osingot	-1 001	-1 000	-38	-1 901	-1	-1	-1 502	-2 001	-659	-704
	-490	-490		-931			-735	-980	-190	-343

1 000 €	2018	2017	2018	2017	2018	2018	2018	2018
	Dextra Lapsettomuus- klinikka Oy		Pihljalinna Erityisasumis- palvelut Oy		Pihljalinna Liikuntakeskuk- set -konserni	Suomen Yksityi- set Hammaslää- kärit -konserni	Pihljalinna Turku Oy	Laihian Hyvinvointi Oy
Lyhytaikaiset varat	249	777	792	151	5 584	1 142	2 901	873
Pitkäaikaiset varat	1 141	1 622	684	149	2 093	681	3 354	20
Lyhytaikaiset velat	1 497	3 124	1 334	256	12 010	1 777	5 546	870
Pitkäaikaiset velat			650	150	1 033	0	2 380	
Liikevaihto	4 493		1113		14 890	4 619	4 570	1 522
Liikevoitto	857		-479	-157	499	127	-1 814	25
Voitto / tappio	618		-405	-126	228	55	-1 716	15
Emoyrityksen omistajien osuus voitosta/tappiosta	315		-284	-88	160	28	-1 459	12
Määräysvallattomien omistajien osuus voitosta/tappiosta	303		-122	-38	68	27	-257	3
Liiketoiminnan nettorahavirta	1 237		-914	-234	-192	-164	-3 543	418
Investointien nettorahavirta	-28		-481	-117	-3 120	-1 499	-2 163	-22
Rahoituksen nettorahavirta, josta määräysvallattomille omistajille maksetut osingot	-1 763		1 395	351	5 079	1 882	6 066	0

28. OSUUDET OSAKKUUS- JA YHTEISJÄRJESTELYISSÄ

LAATIMISPERIAATTEET

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa.

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteinen määräysvalta on järjestelyä koskevan määräysvallan pitämistä yhteisenä sopimukseen perustuen, ja se vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksymistä. Yhteisjärjestely on joko yhteinen toiminto tai yhteisyritys. Yhteisyritys on järjestely, jossa konsernilla on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen, kun taas yhteisessä toiminnoissa konsernilla on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita.

Osakkuus- ja yhteisyritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappiosta ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyritysten velvoitteiden täyttämiseen. Osakkuus- tai yhteisyrityssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuus- tai yhteisyrityksen välillä on eliminoitu konsernin omistuosuuden mukaisesti. Konsernin omistuosuuden mukainen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tilikauden tuloksesta esitetään erikseen konsernin liikevoitossa.

1 000 €		2018	2017
Osuudet osakkuusyrityksissä	Ullanlinnan Silmälääkärit Oy	23	
Osuudet yhteisyrityksissä	Röntgentutka Oy		3 011
Osuudet yhteisissä toiminnoissa		40	40
Tasearvo yhteensä		63	3 051

OSUUDET OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSISSÄ

Nimi	Pääasiallinen toimipaikka	Toimiala	Omistuosuus %	
			2018	2017
Röntgentutka Oy	Tampere	Kuvantaminen		50 %
Ullanlinnan Silmälääkärit Oy	Helsinki	Terveyspalvelut	37 %	

1 000 €	Ullanlinnan Silmälääkärit Oy	Röntgentutka Oy
	2018	2017
Lyhytaikaiset varat	105	2 343
Lyhytaikaisiin varoihin sisältyvät rahavarat	78	1 850
Pitkäaikaiset varat	43	883
Lyhytaikaiset velat	46	677
Lyhytaikaisiin velkoihin sisältyvät rahoitusvelat		71
Pitkäaikaiset velat	30	280
Pitkäaikaisiin velkoihin sisältyvät rahoitusvelat	30	280
Liikevaihto	421	3 986
Poistot	-9	-290
Liikevoitto	17	791
Voitto / tappio	13	631
Korkotuotot		1
Korkokulut	-3	-3
Tuloverokulu tai -tuotto		-157
Osakkuusyrityksen nettovar	72	2 269
Konsernin omistuosuus	37 %	50 %
Yhteisyrityksen tasearvo konsernin taseessa	23	3 011

Osuus osakkuusyritysten tuloksesta esitetään Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta -erässä, mutta vain siihen määrään asti, kuin konsernin osakesijoituksella oli tasearvoa. Konserni on tilikaudella 2018 hankkinut määräysvallan Röntgentutka Oy:stä.

OSUDET YHTEISISSÄ TOIMINNOISSA

Konserni omistaa 31 % Kiinteistö Oy Levin Pihlajasta, joka yhdistellään konserniin yhteisenä toimintona omistussuuden mukaan.

29. MUUT VUOKRASOPIMUKSET

KONSERNI VUOKRALLE OTTAJANA

Konserni on vuokrannut lähes kaikki käyttämänsä toimitilat. Vuokrasopimusten pituudet vaihtelevat muutamasta vuodesta viiteentoista vuoteen ja normaalisti niihin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Sopimuksiin sisältyy yleensä indeksiehto.

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

1 000 €	2018	2017
Yhden vuoden kuluessa	18 152	8 278
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	52 754	22 752
Yli viiden vuoden kuluttua	54 902	19 057
Yhteensä	125 807	50 087

Vuokravastuiden määrä on kasvanut merkittävästi yrityshankintojen johdosta.

KONSERNI VUOKRALLE ANTAJANA

Konserni vuokraa osia toimitiloistaan tavanomaisin vuokrasopimuksin. Vuokratuottojen merkitys ei ole olennainen.

30. EHDOLLISET VELAT JA VARAT SEKÄ SITOUMUKSET

1 000 €	2018	2017
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinnitetyt panttivelkakirjat	1 300	1 300
Takaukset	320	3 099

Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt

Konsernilla ei ole tilinpäätöshetkellä vireillä olevia oikeudenkäyntejä eikä viranomaismenettelyjä.

31. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiriin kuuluvat tytäryritykset, osakkuusyritykset ja yhteisyritykset. Johdon avainhenkilöinä lähipiiriin luetaan myös hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja.

KONSERNIN EMO- JA TYTÄRYRITYSSUHTEET

Konsernin emoyritys on Pihlajalinna Oyj, joka omistaa kaikki kaikki Doctagon Ab sekä Pihlajalinna Terveys Oy:n A-sarjan osakkeet. Doctagon Ab omistaa Impact Care Oy:n osakkeet ja Pihlajalinna Terveys Oy omistaa muiden tytäryritysten osakkeet.

YRITYS	Kotipaikka	Omistusosuus	Osuus äänivallasta
Emoyritys Pihlajalinna Oyj	Tampere		
Doctagon Ab	Helsinki	100 %	100 %
Impact Care Oy	Helsinki	100 %	100 %
Pihlajalinna Terveys Oy	Tampere	100 %	100 %
Ikipihlaja Johanna Oy	Jämsä	100 %	100 %
Jokilaakson Terveys Oy	Jämsä	90 %	90 %
Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy	Helsinki	100 %	100 %
Mäntänvuoren Terveys Oy	Mänttä-Vilppula	81 %	81 %
Ikipihlaja Kuusama Oy	Kokemäki	100 %	100 %
Ikipihlaja Sofianhovi Oy	Mänttä-Vilppula	100 %	100 %
Wiisuri Oy	Jyväskylä	100 %	100 %
Ikipihlaja Matinkartano Oy	Lieto	100 %	100 %
Ikipihlaja Setälänpiha Oy	Lieto	100 %	100 %
Ikipihlaja Oiva Oy	Raisio	100 %	100 %
Kolmostien Terveys Oy	Parkano	81 %	81 %
Jämsän Terveys Oy	Jämsä	51 %	51 %
Kuusiolinna Terveys Oy	Alavus	51 %	51 %
Pihlajalinna Tampere Oy	Tampere	100 %	100 %
Lääkäriasema DokTori Oy	Lappeenranta	100 %	100 %
Etelä-Pohjanmaan Sydäntutkimuspalvelu Oy	Seinäjoki	100 %	100 %
Kompassi Hammaslääkärikeskus Oy	Seinäjoki	100 %	100 %
Kompassi Lääkärikeskus Oy	Seinäjoki	100 %	100 %
Ala-Malmin Hammaslääkärit Oy	Helsinki	100 %	100 %
Mediapu Oy	Oulu	100 %	100 %
Pihlajalinna Oulu Oy	Oulu	100 %	100 %
Pihlajalinna Seinäjoki Oy	Seinäjoki	100 %	100 %
Pihlajalinna Turku Oy	Turku	100 %	100 %
Pihlajalinna Solutions Oy	Tampere	100 %	100 %
Pihlajalinna Erityisasumispalvelut Oy	Hämeenlinna	70 %	70 %
Pihlajalinna Madetojanpuisto Oy	Oulu	100 %	100 %
Pihlajalinna Parainen Oy	Parainen	100 %	100 %
Dextra Lapsettomuuskliniikka Oy	Helsinki	51 %	51 %
Hattulan Hyvinvointi Oy	Hattula	100 %	100 %
Someron Lääkäriasema Oy	Somero	100 %	100 %
Salon Lääkäriasema Oy	Salo	100 %	100 %
Pihlajalinna Kymijoki Oy	Kotka	100 %	100 %
Linnan Klinikka Oy	Hämeenlinna	100 %	100 %
Pihlajalinna Liikuntakeskukset Oy	Tampere	70 %	70 %
Forever Matinkylä Oy	Espoo	70 %	70 %
Etelä-Karjalan Liikuntakeskus Oy	Lappeenranta	70 %	70 %
Forever Helsinki Oy	Helsinki	70 %	70 %
Forever Herttoniemi Oy	Helsinki	70 %	70 %
Forever Hiekkaharju Oy	Vantaa	70 %	70 %
Forever Hämeenlinna Oy	Hämeenlinna	70 %	70 %
Forever Järvenpää Oy	Järvenpää	70 %	70 %
Forever Lahti Oy	Lahti	70 %	70 %
Forever Varisto Oy	Vantaa	70 %	70 %
Keravan Forever Oy	Kerava	70 %	70 %
Leaf Areena Oy	Turku	70 %	70 %
Suomen Yksityiset Hammaslääkärit Oy	Tampere	51 %	51 %
Tampereen Hammaspiste Oy	Tampere	51 %	51 %
Hammaslääkäripalvelu Savodent Oy	Kuopio	51 %	51 %
Hammaspirta Oy	Oulu	51 %	51 %
Paimion Hammaslääkäripalvelu Oy	Paimio	51 %	51 %
Salon Hammaslääkärikeskus Oy	Salo	51 %	51 %
Mandipula Raisio Oy	Raisio	51 %	51 %
Hammaslääkärikeskus Mandipula Oy	Raisio	51 %	51 %
Laihian Hyvinvointi Oy	Laihia	81 %	81 %
Anula Oy	Hämeenlinna	100 %	100 %
Terveyspalvelu Verso Oy	Iisalmi	100 %	100 %

Tiedot osakkuusyrityksistä on esitetty liitetiedossa 28 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä.

MUUTOKSET KONSERNIRAKENTEESSA

Tilikaudella toteutettiin seuraavat konsernirakenteen muutokset:

Hoivakoti Nestori Oy sulautui Ikipihlaja Johanna Oy:hyn 1.5.2018 (sisäryhtiöfuusio).

Tampereen Röntgenkonsultit Oy sulautui Pihlajalinna Tampere Oy:hyn 30.11.2018 (tytäryhtiöfuusio).

Röntgentutka Oy sulautui Pihlajalinna Tampere Oy:hyn 1.12.2018 (tytäryhtiöfuusio).

Salon Lääkintälaboratorio Oy:n ja Someron Lääkäriasema Oy:n liiketoiminnat myytiin Pihlajalinna Turku Oy:lle 1.10.2018.

Doctagon Ab:n Helsingin toimipisteen liiketoiminta myytiin Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:lle 31.12.2018.

JOHDON TYÖSUHDE-ETUUDET

1 000 €	2018	2017
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte- etuudet, johtoryhmä	1 465	853
Neuvonantajapalkkiot, Mikko Wirén		87
Neuvonantajapalkkiot, Leena Niemistö		16
Yhteensä	1 465	955

PALKAT JA PALKKIOT

1 000 €	2018	2017
Toimitusjohtaja Joni Aaltonen (11.12.2017 alkaen)	285	7
Toimitusjohtaja Aarne Aktan (10.12.2017 asti)		332
Hallituksen jäsenet		
Leena Niemistö	44	54
Jari Sundström	36	35
Mikko Wirén	262	212
Seija Turunen	38	35
Jari Eklund (5.4.2018 asti)	9	35
Timo Everi	37	34
Matti Bergendahl (alkaen 5.4.2018)	45	
Gunvor Kronman (alkaen 5.4.2018)	28	
Kati Sulin (alkaen 5.4.2018)	29	
Yhteensä	811	743

Toimitusjohtajasopimuksen mukainen irtisanomisaika on 3 kuukautta. Yhtiö on velvollinen korvaamaan toimitusjohtajalle

sopimuksen päättämisestä kertakorvauksen, joka vastaa 6 kuukauden kokonaispalkkaa.

Toimitusjohtajan eläke-edut ovat lakisääteiset. Toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen.

Hallituksen puheenjohtajalla on lakisääteisen eläkevakuutuksen lisäksi maksupohjainen lisäeläkejärjestelmä.

LÄHIPIIRIN KANSSA TOTEUTUNEET LIIKETOIMET SEKÄ LÄHIPIIRISAAMISET JA -VELAT

1 000 €	2018	2017
Johdon avainhenkilöt		
Maksetut vuokrat	982	1 057
Ostetut palvelut	1 207	1 289
Ostovelat	124	64
Osakkuusyritykset		
Myydyt palvelut		9
Ostetut palvelut	35	1 022
Saadut vuokrat	20	241
Saadut korot		88
Saadut osingot		100
Ostovelat		83

Konserni on tilikaudella vuokrannut useita toimitilojaan johdon avainhenkilöiltä: liiketilat Nokialta, Karkusta, Tampereelta ja Kangasalta.

Konsernin yhtiöllä on johdon avainhenkilön kanssa sopimus, jolla konserni ostaa terveydenhuollon ammattilaisten palveluita.

Konsernin lakisääteinen tapaturmavakuutus on otettu muulta lähipiiriin kuuluvalla osapuolelta.

Pihlajalinna Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunta toimitti yhtiön hallitukselle ehdotuksensa varsinaiselle yhtiökokoukselle 2019.

Hallituksen jäsenten lukumäärä ja kokoonpano:

Nimitystoimikunta ehdottaa Pihlajalinna Oyj:n 4.4.2019 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenten määräksi vahvistettaisiin seitsemän nykyisen kahdeksan sijaan. Nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen nykyisistä jäsenistä Leena Niemistö, Kati Sulin, Seija Turunen ja Mikko Wirén valitaan uudelle toimikaudelle. Nimitystoimikunta ehdottaa myös, että uusiksi hallituksen jäseniksi valitaan Mika Manninen ja Hannu Juvonen sekä Matti Jaakola.

Mika Manninen (s. 1975, KTM) kuuluu Fennia-konsernin johtoryhmään ja toimii konsernin talousjohtajana. Hän on aiemmin toiminut Fennia-konsernin riskienhallintojohtajana 2015–2017. Mannisella on yli kymmenen vuoden kokemus pankkialalta eri tehtävistä 2001–2015.

Hannu Juvonen (s. 1955, LL, erik. lääk, MBA) toimi viimeksi Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin johtajana 2016–2018 sekä johtotehtävissä Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksessa 2013–2016 ja Itä-Savon sairaanhoitopiirissä 2009–2012. Tätä aiemmin hän on toiminut lisäksi Korona Invest Oy:n sijoitusjohtajana 2007–2009 sekä Pfizer Oy:ssä asiantuntijana ja yhteiskuntasuhde- ja viestintäjohtajana 2000–2006. Päätoiminen yksityislääkäri hän oli 1990–2000. Työtehtäviinsä liittyen hänellä on kokemusta monien yhtiöiden ja muiden yhteisöjen hallitustyöskentelystä.

Matti Jaakola (s. 1955, KTM) on toiminut pitkään kansainvälisten ja kotimaisten yritysten markkinointi- ja johtotehtävissä. Tällä hetkellä hän toimii kahden suomalaisen teollisyrittäjän hallituksen puheenjohtajana sekä ulkomaisen metsäteollisuusalan yrityksen hallituksen jäsenenä. Lisäksi hän on ollut osakkaana CV Group Oy:ssä vuodesta 2012 ja toiminut CapWell Oy:n toimitusjohtajana vuodesta 2006. Jaakola on

toiminut toimitusjohtajana Georgia-Pacific Corporation:ssa Pohjois-Euroopan alueella ja Henkel KgA:ssa Pohjoismaissa sekä Metsä Groupissa eri johtotehtävissä. Jaakolalla on laajaa kokemusta hallitustyöskentelystä koti- ja ulkomailta, ja hän on osallistunut keskeisten toimialajärjestöjen hallintoon.

Nykyisten jäsenten henkilö- ja luottamustehtävät on esitetty yhtiön sijoittajasivuilla osoitteessa investors.pihlajalinna.fi/corporate-governance/board-of-directors. Nimitystoimikunta ehdottaa lisäksi, että yhtiökokous valitsee Mikko Wirénin hallituksen puheenjohtajaksi ja Leena Niemistön hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Hallituksen jäsenten palkkiot:

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa, että muut hallituksen palkkiot pysyvät ennallaan, paitsi hallituksen varapuheenjohtajan palkkiota alennetaan, ja että yhtiökokouksessa valittaville hallituksen jäsenille maksetaan vuoden 2020 varsinaiseen yhtiökokoukseen päätyvältä toimikaudelta seuraavat vuosipalkkiot: kokopäivätoimiselle hallituksen puheenjohtajalle 250 000 euroa vuodessa, varapuheenjohtajalle 36 000 euroa vuodessa ja muille jäsenille 24 000 euroa vuodessa. Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan jokaiselta hallituksen ja sen valiokuntien kokoukselta kokouspalkkiona 500 euroa. Lisäksi korvataan hallituksen jäsenten kohtuulliset matkakulut yhtiön matkustussäännön mukaisesti. Yllä olevat ehdotukset sisältyvät myös varsinaisen yhtiökokouksen kutsuun, joka julkaistaan myöhemmin.

Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat:

Pihlajalinna kasvatti omistusosuuttaan Kolmostien Terveys Oy:stä sopimalla ostavansa 15 % yhtiön osakkeista helmikuun 2019 lopussa. Kaupan jälkeen Parkanon kaupungin omistusosuus yhtiössä on 4 % ja Pihlajalinnan 96 %.

33. OSAKEPOHJAISET KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

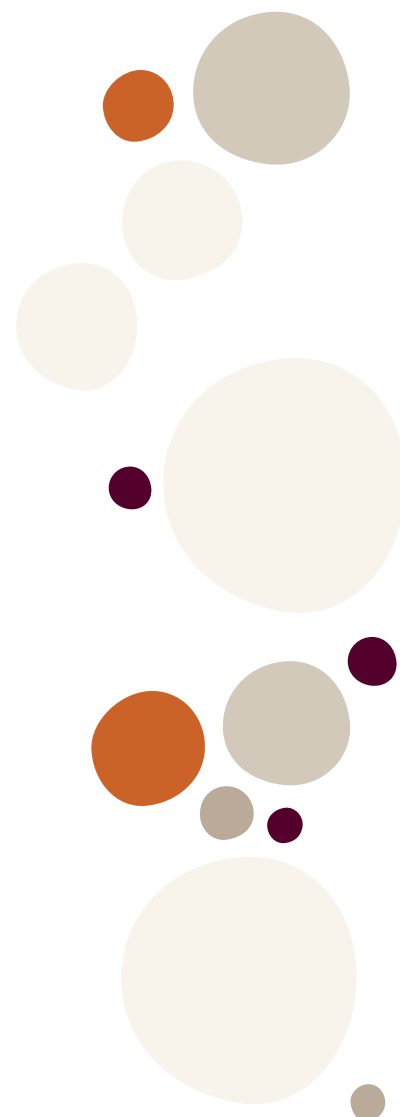
Pihlajalinna Oyj:n hallituksen 14.5.2018 hyväksymä osakepohjainen pitkän aikavälin kannustinohjelma yhtiön avainhenkilöille raukesi, sillä koko ohjelman toteutumisen edellyttämää oikaistua liikevoittoa ei saavutettu. Kannustinohjelman perusteella ei makseta palkkioita.

Palkkioiden maksaminen ohjelmasta olisi edellyttänyt, että oikaistun liikevoiton toteutuma vuodelta 2018 olisi ollut yhtiön 14.5.2018 voimassa olleen ohjeistuksen mukainen.

Yhtiöllä ei tilikaudella ollut käytössä hallitusta koskevia osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä.

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA, FAS

1 000 €	Viite	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
LIKEVAIHTO	1.1.	2 428	1 556
Liiketoiminnan muut tuotot	1.2.	304	
Henkilöstökulut	1.3.	-1 350	-1 749
Poistot ja arvonalentumiset	1.4.	-1 072	-310
Liiketoiminnan muut kulut	1.5.	-2 966	-2 000
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)		-2 656	-2 503
Rahoitustuotot ja -kulut	1.6.	321	20 476
VOITTO (-TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		-2 335	17 972
Tilinpäätössirrot	1.7.		
Poistoeron muutos		-501	-13
Konserniavustus		2 900	4 795
Tuloverot	1.8.	-13	-545
TILIKAUDEN VOITTO (-TAPPIO)		52	22 210

EMOYHTIÖN TASE, FAS

1 000 €	Viite	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	2.1.	5 003	2 712
Aineelliset hyödykkeet	2.2.	3 015	121
Sijoitukset	2.3.	204 485	173 791
		212 504	176 624
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Pitkäaikaiset saamiset	2.4.	61	61
Lyhytaikaiset saamiset	2.5.	115 308	48 926
Rahat ja pankkisaamiset		2 272	21
		117 642	49 008
VASTAAVAA YHTEENSÄ		330 145	225 633
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
	2.6.		
Osakepääoma		80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		183 190	153 085
Edellisten tilikausien voitto/-tappio		24 126	5 535
Tilikauden voitto/-tappio		52	22 210
		207 448	180 911
Tilinpäätössiirtojen kertymä	2.7	514	13
VIERAS PÄÄOMA			
	2.8.		
Pitkäaikainen vieras pääoma		93 368	34 037
Lyhytaikainen vieras pääoma		28 816	10 672
		122 184	44 709
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		330 145	225 633

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA, FAS

1 000 €	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Myynnistä saadut maksut	2 639	877
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	304	
Maksut liiketoiminnan kuluista	-4 782	-3 988
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoitustuottoja ja veroja	-1 839	-3 111
Saadut korot	2 263	1 251
Maksetut verot	-547	-841
Liiketoiminnan rahavirta	-123	-2 701
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-3 263	-1 453
Investoinnit tytäryrityksiin	-589	
Saadut osingot		20 031
Investointien rahavirta	-3 852	18 578
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Konsernilainojen muutos	19 235	-16 809
Konsernisaamisten muutos	-67 747	-10 875
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksu	-1 178	
Lyhytaikaisten lainojen nosto		835
Pitkäaikaisten lainojen nosto	91 000	14 500
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksu	-34 438	-5 034
Saadut konserniavustukset	4 795	5 176
Maksetut korot	-1 821	-560
Maksetut osingot	-3 619	-3 092
Rahoituksen rahavirta	6 227	-15 858
RAHAVAROJEN MUUTOS	2 252	19
Rahavarat tilikauden alussa	21	1
Rahavarat tilikauden lopussa	2 272	21

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2018

LAATIMISPERIAATTEET

Pihlajalinna Oyj (2617455-1), kotipaikka Tampere, on Pihlajalinna-konsernin emoyhtiö.

Yhtiö on perustettu 15.4.2014.

ARVOSTUSPERIAATTEET

Pysyvien vastaavien arvostusperiaatteet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoonsa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Kehittämismenot	5–7 vuotta
Muut aineettomat oikeudet	5–7 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5–7 vuotta
Koneet ja kalusto	3–10 vuotta

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden hankintamenot, joiden todennäköinen taloudellinen käyttöaika on alle 3 vuotta, sekä pienhankinnat (alle 850 euroa) on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikauden kuluksi.

Yhtiön sijoitukset arvostetaan tilinpäätöksessä hankintameno- tai sitä alemman käypään arvoon, mikäli arvonalentuminen katsotaan pysyväksi.

Laskennallisten verojen kirjaaminen

Laskennallinen verovelka- tai saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruusena.

Tuottojen jaksottaminen

Tuotteiden ja palveluiden myynti on tuloutettu niiden luovutuksen yhteydessä.

Poistamatta olevia aktivoituja kehittämismenoja koskeva selvitys (KPA 2:4, 1, 3-4)

Yhtiön aktivoitujen tuotekehitysmenot koskevat Pihlajalinna Mobiilin ja yhtiön verkkosivujen kehitystä. Pihlajalinna-mobiilisovellus on otettu tilikaudella 2017 käyttöön Pihlajalinna työterveyshuollon asiakkuuksissa sekä vakuutusasiakkaille. Mobiilisovellus mahdollistaa nopean ja helpon tekoälyavusteisen etälääkäripalvelun chat-palveluna sekä videona. Verkkopalvelut tukevat brändiuidustusta ja mahdollistavat ajanvarauksen sekä pääsyn omiin terveystietoihin niin yksityis-, vakuutus- kuin työterveysasiakkaille. Tilikaudella 2018 Pihlajalinna-mobiilisovelluksen ja verkkopalveluiden kehitystä jatkettiin.

Selvitys kehittämismenojen poistoajasta (5–7 v.)

Pihlajalinna Mobiilin poistoajaksi on määritelty sen taloudellinen käyttöikä 7 vuotta. Kehittämishankkeiden aktivoitujen

kustannukset vuonna 2018 olivat yhteensä 1 606 (1 164) tuhatta euroa. Aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvä poistamaton kehittämismeno, joka rajoittaa voitonjakoa, oli tilikauden lopussa 1 281 (1 103) tuhatta euroa.

Eläkkeiden kirjaaminen

Henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

1.1. LIIKEVAIHTO

1 000 €	2018	2017
Liikevaihto toimialoittain		
Palveluiden myynti	2 428	1 556
	2 428	1 556

1.2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

1 000 €	2018	2017
Vuokratuotot laitteista	304	
	304	

1.3. HENKILÖSTÖKULUT

1 000 €	2018	2017
Palkat ja palkkiot	-1 215	-1 516
Eläkekulut	-127	-210
Muut henkilösivukulut	-7	-23
	-1 350	-1 749

1.4. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

1 000 €	2018	2017
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat hyödykkeet	-741	-286
Aineelliset hyödykkeet	-331	-23
	-1 072	-310

1.5. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

1 000 €	2018	2017
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	-58	-83
Toimitilakulut	-241	-44
Ajoneuvokulut	-31	-47
ICT kulut	-1 628	-999
Kone- ja kalustokulut	-1	-6
Myynti-, markkinointi- ja matkakulut	-49	-26
Hallintokulut	-958	-796
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-2 966	-2 000
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastuspalkkiot	-70	-63
Oheispalvelut	-10	-2
	-80	-65

1.6. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

1 000 €	2018	2017
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä		20 031
Osinkotuotot yhteensä		20 031
 Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	2 256	907
Muilta	0	27
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista yhteensä	2 256	933
 Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	-1 935	-489
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-1 935	-489
 Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	321	20 476

1.7. TILINPÄÄTÖSSIIRROT

1 000 €	2018	2017
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	-501	-13
Saadut konserniavustukset	2 900	4 795
	2 399	4 782

1.8. TULOVEROT

1 000 €	2018	2017
Laskennallisen verosaamisen muutos		-19
Tuloverot tilikaudelta varsinaisesta toiminnasta	-13	-526
	-13	-545

TASEEN LIITETIEDOT

2.1. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1 000 €	31.12.2018	31.12.2017
Kehittämismenot		
Hankintameno tilikauden alussa	1 164	
Lisäykset	443	1 164
Hankintameno lopussa	1 607	1 164
Kertyneet sumu-poistot tilikauden alussa	-61	
Sumu-poistot tilikaudella	-264	-61
Kirjanpitoarvo lopussa	1 281	1 103
 Muut aineettomat oikeudet		
Hankintameno tilikauden alussa	1 464	1 183
Lisäykset	13	282
Siirrot erien välillä	17	
Hankintameno lopussa	1 494	1 464
Kertyneet sumu-poistot tilikauden alussa	-321	-115
Sumu-poistot tilikaudella	-224	-205
Kirjanpitoarvo lopussa	950	1 144
 Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno tilikauden alussa	470	
Lisäykset	2 342	470
Siirrot erien välillä	15	
Hankintameno lopussa	2 827	470
Kertyneet sumu-poistot tilikauden alussa	-20	
Sumu-poistot tilikaudella	-253	-20
Kirjanpitoarvo lopussa	2 554	451
 Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä		
Hankintameno alussa	15	
Lisäykset	217	15
Siirrot erien välillä	-15	
Hankintameno lopussa	217	15
 Aineettomat hyödykkeet yhteensä		
Hankintameno tilikauden alussa	3 114	1 183
Lisäykset	3 015	1 931
Siirrot erien välillä	17	0
Hankintameno lopussa	6 146	3 114
Kertyneet sumu-poistot tilikauden alussa	-402	-115
Sumu-poistot tilikaudella	-741	-286
Kirjanpitoarvo lopussa	5 003	2 712

2.2. AINEELLISET HYÖDYKKEET

1 000 €	31.12.2018	31.12.2017
Koneet ja kalusto		
Hankintameno tilikauden alussa	144	
Lisäykset	3 242	144
Siirrot erien välillä	-19	
Hankintameno lopussa	3 367	144
Kertyneet sumu-poistot tilikauden alussa	-23	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	3	
Sumu-poistot tilikaudella	-331	-23
Kirjanpitoarvo lopussa	3 015	121
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		
Hankintameno tilikauden alussa	144	
Lisäykset	3 242	144
Siirrot erien välillä	-19	
Hankintameno lopussa	3 367	144
Kertyneet sumu-poistot tilikauden alussa	-23	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	3	
Sumu-poistot tilikaudella	-331	-23
Kirjanpitoarvo lopussa	3 015	121

2.3. SIJOITUKSET

1 000 €	31.12.2018	31.12.2017
Tytäryhtiöosakkeet		
Hankintameno tilikauden alussa	173 791	173 791
Lisäykset	30 694	
Hankintameno lopussa	204 485	173 791
Sijotukset yhteensä	204 485	173 791

Luettelo konsernin kaikista tytäryrityksistä on esitetty konsernin liitetiedossa 31 Lähipiiritapahtumat.

2.4. PITKÄAIKAISET SAAMISET

1 000 €	31.12.2018	31.12.2017
Saamiset muilta		
Annetut vuokravakuudet	61	61
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	61	61

2.5. LYHYTAIKAISET SAAMISET

1 000 €	31.12.2018	31.12.2017
Saamiset muilta		
Muut saamiset	47	143
Siirtosaamiset	1 846	985
	1 894	1 128
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	480	691
Lainasaamiset	110 018	42 271
Siirtosaamiset	2 916	4 836
	113 414	47 798
Siirtosaamisten oleelliset erät		
Konserniavustukset	2 900	4 795
Jaksotetut välittömät verot	850	315
Jaksotetut henkilösivukulut	102	98
Jaksotetut korkotuotot	0	11
Muut	910	602
	4 762	5 821
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	115 308	48 926

2.6. OMA PÄÄOMA

1 000 €	31.12.2018	31.12.2017
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma alussa	80	80
Osakepääoma lopussa	80	80
Sidottu oma pääoma yhteensä	80	80
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto alussa	153 085	153 085
Suunnattu osakeanti	30 105	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto lopussa	183 190	153 085
Edellisten tilikausien voitto/-tappio alussa	27 745	8 627
Osingonjako	-3 619	-3 092
Edellisten tilikausien voitto/-tappio lopussa	24 126	5 535
Tilikauden voitto	52	22 210
Vapaa oma pääoma yhteensä	207 368	180 831
Oma pääoma yhteensä	207 448	180 911
Jakokelpoinen vapaa oma pääoma		
Edellisten tilikausien voitto/-tappio	24 126	5 535
Tilikauden voitto	52	22 210
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	183 190	153 085
Aktivoidut kehittämismenot	-1 281	-1 103
	206 087	179 728

2.7. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

1 000 €	31.12.2018	31.12.2017
Kertynyt poistoero	514	13

2.8. VIERAS PÄÄOMA

1 000 €	31.12.2018	31.12.2017
---------	------------	------------

2.8.1 Pitkäaikaiset velat

Velat muille

Lainat rahoituslaitoksilta	91 000	34 000
Muut pitkäaikaiset velat	2 368	37
	93 368	34 037

Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä **93 368** **34 037**

1 000 €	31.12.2018	31.12.2017
---------	------------	------------

2.8.2 Lyhytaikaiset velat

Velat muille

Lainat rahoituslaitoksilta		1 178
Ostovelat	253	301
Muut velat	793	99
Siirtovelat	263	402
	1 308	1 980

Velat saman konsernin yrityksille

Ostovelat	79	500
Siirtovelat, korot	1	
Muut velat	27 427	8 193
	27 507	8 692

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Henkilöstökulujaksotukset	92	166
Korkojaksotukset	111	
Muut erät	61	236
	264	401

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä **28 816** **10 672**

MUUT LIITETIEDOT

1 000 €	31.12.2018	31.12.2017
---------	------------	------------

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet

Muut takaukset 1 700

Pihlajalinna järjesteli velkarahoituksensa uudelleen tilikauden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä. Uusi vakuudeton viisivuotinen 120 miljoonan euron rahoitusjärjestely on tehty Danske Bankin ja Nordean kanssa. Rahoitus koostuu 50 miljoonan euron valmiusluottolimiitistä ja 70 miljoonan euron kertalyhen-teisestä pitkäaikaisesta lainasta. Rahoitusjärjestelyyn sisältyy lisäksi mahdollisuus kasvattaa kokonaisrahoituksen määrää myöhemmin erillisillä rahoittajien lisäluottopäätöksillä 60 miljoonalla 180 miljoonaan euroon.

Rahoitusjärjestelyyn sisältyy tavanomaiset leverage- (netto-velan suhde pro forma -käyttökatteeseen) ja gearing-rahoitus-kovenantit (nettovelkaantuneisuus).

Nostettu lainamäärä tilinpäätöksessä 31.12.2018, johon kovenanttiehtoja sovelletaan, on 91,0 miljoonaa euroa. Leverage-kovenanttiehdon maksimiarvo on 3,75 ja gearing-kovenanttiehdon 115 %. Lainan marginaali nousee mitä lähempänä leverage-kovenantin maksimiarvoa konsernin tunnusluku on. Konserni täytti asetetut kovenanttiehdot 31.12.2018 leverage-tunnusluvun ollessa 2,61 ja gearing-tunnusluvun ollessa 69 %.

Konsernin toistaiseksi voimassa olevat yhteensä 10 miljoonan euron tililimiittisopimukset pysyivät muuttumattomina. Tililimiittisopimusten irtisanomisaika on yksi kuukausi.

Pihlajalinnalla oli tilikauden lopussa käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä yhteensä 39,0 miljoonaa euroa.

1 000 €	31.12.2018	31.12.2017
---------	------------	------------

Leasingvastuiden yhteismäärä

Yhden vuoden kuluessa		38
Yli yhden enint. 5 vuoden kuluessa		54
Yli viiden vuoden kuluessa		

Vuokravastuiden yhteismäärä

Yhden vuoden kuluessa	147	204
Yli yhden enint. 5 vuoden kuluessa	559	554
Yli viiden vuoden kuluessa	478	611

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 14. päivänä helmikuuta 2019

Mikko Wirén
puheenjohtaja

Leena Niemistö

Matti Bergendahl

Timo Everi

Seija Turunen

Jari Sundström

Kati Sulin

Gunvor Kronman

Joni Aaltonen
toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Tampereella 14. päivänä helmikuuta 2019

KPMG Oy Ab

Lotta Nurminen
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS PIHLAJALINNA OYJ:N YHTIÖKOKOUKSELLE

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

LAUSUNTO

Olemme tilintarkastaneet Pihlajalinna Oyj:n (y-tunnus 2617455-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

LAUSUNNON PERUSTELUT

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä

palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 6.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

OLENNAISUUS

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 c -kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessaamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA

Liikearvon arvostaminen (konsernitilinpäätöksen liitetieto 13)

- Konserni on laajentanut toimintaansa yrityshankintojen kautta, minkä seurauksena konsernin taseeseen sisältyvän liikearvon määrä on merkittävä.
- Liikearvosta ei kirjata poistoja, vaan se testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vähintään vuosittain. Arvonalentumistestausten taustalla olevien rahavirtaennusteiden määrittäminen edellyttää johdon harkintaa, joka koskee mm. liikevaihdon kasvua, diskonttaus-korkoa, pitkän aikavälin kasvutekijää ja inflaatiota.
- Yhtiön raportointirakennemuutoksen seurauksena kassavirtaa tuottavat yksiköt ovat muuttuneet ja testattavat tase-erät on uudelleenallokoitu näille yksiköille, mikä myös on edellyttänyt johdon harkintaa.
- Testauksissa käytettäviin ennusteisiin liittyvistä johdon arvioista ja tasearvojen merkittävyydestä johtuen liikearvon arvostus on tilintarkastuksessa keskeinen seikka.

- Olemme mm. arvioineet keskeisiä laskelmissa käytettyjä oletuksia, kuten liikevaihdon kasvu, kannattavuus ja diskonttauskorko suhteessa emoyhtiön hallituksen hyväksymiin budjetteihin, konsernin ulkopuolisiin lähteisiin ja omiin näkemyksiimme. Lisäksi olemme arvioineet liikearvon ja muiden tase-erien uudelleenallokoinnin konsernin uuden raportointirakenteen mukaisille kassavirtaa tuottaville yksiköille.
- Olemme verranneet johdon aiemmin laatimien ennusteiden toteutumista vertaamalla toteutuneita rahavirtoja aiempiin ennusteisiin.
- Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n arvonnäilytyksen asiantuntijoita, jotka ovat arvioineet laskelmien teknisen oikeellisuuden ja verranneet käytettyjä oletuksia markkina- ja toimialakohtaisiin tietoihin.
- Lisäksi olemme arvioineet konsernitilinpäätöksen liikearvoa ja arvonalentumistestausta koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA

Konsernin rakennemuutokset ja niiden kirjanpidollinen käsittely (konsernitilinpäätöksen liitetiedot 26, 27, 28)

Konsernirakenteessa on tapahtunut tilikaudella useita muutoksia mm. yrityshankintojen, vaiheittaisten hankintojen sekä tytäryritysten sulautumisten, purkujen, perustamisen ja myynnin myötä. Lisäksi määräysvallattomien osakkaiden osuuksissa on tapahtunut muutoksia osakekauppoihin ja osakeanteihin perustuen. Yrityshankinnoissa hankitun kohteen varat ja velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin, mihin liittyy johdon arvioita. Järjestelyyn saattaa liittyä myös mahdollisia vastikkeita, joiden määrittäminen edellyttää myöskin johdon arvioita esimerkiksi yhtiön tulevasta tuloskehityksestä ja jotka arvostetaan kunkin raportointipäivän käypään arvoon. Määräysvaltamuutosten yhteydessä kirjanpitokäsittelyyn saattaa liittyä johdon arvioita vaativia aiemman omistussuuden uuden arvostuksia. Konsernin sisäiset rakennejärjestelyt vaativat säädösten mukaisen dokumentaation, ja niiden osalta tulee varmistua, että ne eivät vaikuta konsernin tuloslaskelmaan tai taseeseen. Konsernin rakennemuutoksiin liittyvät kirjaukset ja hallinnollinen dokumentaatio ovat tarkastuksessa keskeinen seikka johtuen kirjauksiin liittyvästä arvionvaraisuudesta, dokumentaation vaaditusta määrämuotoisuudesta sekä muutosten lukumäärästä.	Yrityshankintojen yhteydessä olemme perehtyneet kauppakirjoihin, käyneet läpi hankitun kohteen varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ja niiden taustalla olevat oletukset sekä arvioineet hankintamenolaskelmien teknistä oikeellisuutta. Olemme myös arvioineet aineettomien hyödykkeiden olemassaoloa kaupassa siirtyneen liiketoiminnan perusteella sekä syntyneen liikearvon perusteita. Tarkastuksessa on arvioitu myös mahdollisten lisäkauppahintojen ja mahdollisten vastikkeiden käypiä arvoja sekä kuluvalle tilikaudella että aiempina tilikausina toteutettujen hankintojen osalta. Vaiheittaissa hankinnoissa olemme arvioineet määräysvaltamuutosten toteutumista ja hankinnan kirjanpitokäsittelyn asianmukaisuutta. Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n arvonnäilytyksen asiantuntijoita, jotka ovat arvioineet sovellettujen arvostusperiaatteiden asianmukaisuutta. Konsernin sisäisissä rakennejärjestelyissä olemme käyneet läpi muutoksiin liittyvän hallintoaineiston asianmukaisuutta ja kirjanpidollista jatkuvuutta sekä varmistaneet, että järjestelyt eivät aiheuta muutoksia konsernin tuloslaskelmaan tai taseeseen. Lisäksi olemme arvioineet konsernitilinpäätöksen liitetietojen asianmukaisuutta konsernirakenteen muutosten osalta.

Kuntaulkoistussopimuksiin liittyvien arvionvaraisten erien tarkastus (konsernitilinpäätöksen liitetiedot 1 ja 15)

Huomattava osuus konsernin liikevaihdosta perustuu pitkäaikaisiin kuntaulkoistussopimuksiin. Sopimuksiin sisältyy sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisulkoistussopimuksia että muita ulkoistussopimuksia. Sopimusten laajuuden, sopimusvastuiden määrittelyjen sekä muutostilanteisiin liittyvien neuvottelupykälien vuoksi ulkoistussopimuksiin liittyy merkittävä määrä arvionvaraisuutta, jolla saattaa olla merkittävä vaikutus konsernin tulokseen ja taseeseen. Mahdolliset tulevat muutokset sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä saattavat aiheuttaa merkittäviä muutoksia kuntien kanssa hallinnoitavien yhtiöiden omistuspohjaan ja toimintaan. Sopimusten monimutkaisuus sekä sopimusten pituus muodostavat kuntaulkoistussopimusten perusteella kirjattavista arvionvaraisista ja sopimustulkintaa vaativista eristä tarkastuksen keskeisen seikan.	Tarkastustoimenpiteisiimme on sisällynyt arvionvaraisten tuotto- ja kuluerien kirjausperiaatteiden arviointi. Olemme perehtyneet konsernitilinpäätökseen kirjattuihin arvionvaraisiin erien keskusteluihin johdon kanssa, analyttisesti sekä soveltuvin osin aineistotarkastuksena muun muassa sopimusoikeudellisesta näkökulmasta. Merkittäviä kuntaulkoistussopimuksia hallinnoivia tytäryhtiöitä tarkastaa toinen tilintarkastusyhteisö. Olemme osallistuneet kyseisen tilintarkastusyhteisön tekemään riskiarviointiin, jotta tunnistetaan merkittävät riskit myös konsernitilinpäätöksen olennaisesta virheellisyydestä. Olemme ohjeistaneet tilintarkastusyhteisöä raportoimaan kuntayhtiöiden tilintarkastuksista, keskustelleet päävastuullisen tilintarkastajan kanssa merkittävistä havainnoista sekä arvioineet tilintarkastusyhteisön työn asianmukaisuuden konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen näkökulmasta.

Liikevaihdon tuloutus (konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetiedot 1 ja 15)

Konserni on ottanut 1.1.2018 alkaen käyttöön uuden IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardin. Konsernin liikevaihto muodostuu useista erilaisista palveluista ja tulovirroista erilaisilta asiakasryhmiltä. Tilikaudella uutena osaluueena alkoi liikuntakeskustoiminta. Asiakassopimuksiin saattaa sisältyä sopimusehtoja, joiden kirjanpitokäsittely edellyttää johdon arvioita. Osassa kuntien kanssa tehtyjä kokonaisulkoistussopimuksia osapuolten kokonaiskustannustoteumat vaikuttavat myös tuloutettavan liikevaihdon määrään, eivätkä kustannukset aina ole konsernin tiedossa raportointihetkellä. Näin ollen kyseisten sopimusten perusteella kirjattava liikevaihto edellyttää johdon arvioita. Erän olennaisuuden, uuden IFRS 15 -standardin käyttöönoton sekä tuloutusmenetelmien valintaan liittyvien erilaisten sopimusehtojen analysoinnin ja johdon harkinnan vuoksi myyntituottojen kirjaaminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.	Tarkastustoimenpiteisiimme on sisällynyt perehtyminen konsernin soveltamiin tuloutusperiaatteisiin ja niiden asianmukaisuuden arviointi verrattuna IFRS-standardeihin. Lisäksi olemme arvioineet liikevaihtoa koskevien liitetietojen asianmukaisuutta. Olemme arvioineet keskeisiä myyntejä käsitteleviä tietojärjestelmiä sekä niihin liittyen käyttöoikeushallinnan ja järjestelmäperäisten kontrollien toimivuutta. Olemme tunnustaneet ja arvioineet laskutukseen liittyviä sisäisiä kontroleja sekä testanneet niiden tehokkuutta. Lisäksi olemme suorittaneet osittain data-analytiikkaan pohjautuen aineistotarkastusta ja analyttisiä tarkastustoimenpiteitä arvioidaksemme tuloutusten oikeellisuutta. Kuntaulkoistussopimuksia hallinnoivia tytäryhtiöitä tarkastaa toinen tilintarkastusyhteisö, joka on raportoinut suorittamastaan tilintarkastuksesta antamiemme ohjeiden mukaisesti. Lisäksi olemme keskustelleet päävastuullisen tilintarkastajan kanssa merkittävistä havainnoista sekä arvioineet tilintarkastusyhteisön työn asianmukaisuuden konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen näkökulmasta. Olemme keskustelleet johdon kanssa tuloutuksessa sovelletuista kirjauskäytännöistä ja johdon tekemistä harkintaan perustuvista ratkaisuista, jotka ovat vaikuttaneet myyntituottojen kirjaamiseen.

TILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VELVOLLISUUDET

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös selaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUKSESSA

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksesamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liike-toimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviin tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana Pihlajalinna Oyj:n perustamisesta 15.4.2014 alkaen yhteisjaksoisesti neljä vuotta ja Pihlajalinna Terveys Oy:ssä 31.12.2010 päättyneestä tilikaudesta alkaen. Pihlajalinna Oyj:stä on tullut

yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö 8.6.2015. Olemme toimineet yhtiön tilintarkastajana koko sen ajan, kun se on ollut yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdesämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Tampereella 14. helmikuuta 2019
KPMG OY AB

Lotta Nurminen
KHT

Tietoja osakkeenomistajille

YHTIÖKOKOUS

Pihlajalinna Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 4.4.2019 klo 11.00 alkaen Tampereella Tampere-talossa kokoustilassa Duetto 2, osoitteessa Yliopistonkatu 55, 33100 Tampere. Kokoukseen ilmoittautuneiden vastaanottaminen aloitetaan klo 10.00.

OSALLISTUMISOIKEUS

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on yhtiökokouksen täsmäytyspäivänä 25.3.2019 rekisteröitynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

ILMOITTAUTUMINEN

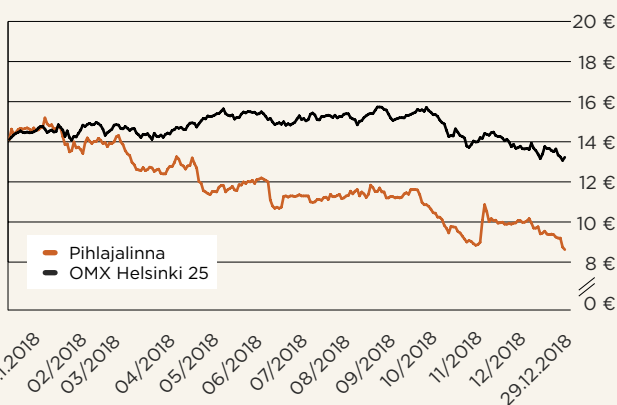
Yhtiön osakasluetteloon merkityn osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua yhtiölle viimeistään 28.3.2019 klo 10.00, mihin mennessä ilmoittautumisen on oltava perillä. Ilmoittautuminen voi tapahtua joko verkkosivuilla olevan ilmoittautumislinkin kautta osoitteessa investors.pihlajalinna.fi, kirjeitse osoitteella Pihlajalinna Oyj, Yhtiökokous 2019, Kehräsaari B, 33200 Tampere, sähköpostitse osoitteeseen yhtiokokous@pihlajalinna.fi taikka puhelimitse numeroon 020 770 6896 (klo 9-16).

Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan alkuperäisinä ennen ilmoittautumisaajan päättymistä osoitteeseen Pihlajalinna Oyj, Yhtiökokous 2019, Kehräsaari B, 33200 Tampere.

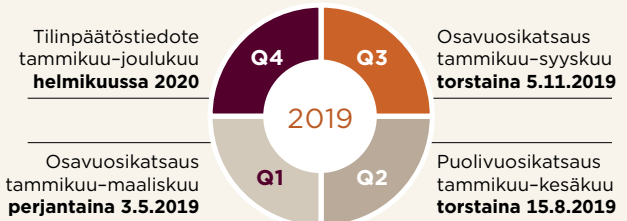
OSINGONMAKSU

Hallitus ehdottaa, että 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella jaettaisiin osinkona 0,10 euroa osakkeelta. Osinko maksettaisiin osakkeenomistajalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 8.4.2019 on merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa, että osinko maksettaisiin 15.4.2019.

PIHLAJALINNAN KURSSIKEHITYS 2018

PIHLAJALINNAN TALOUDELLINEN RAPORTOINTI VUONNA 2019

Osavuosikatsaukset julkaistaan noin klo 8.00 suomeksi sekä englanniksi ja ne ovat luettavissa Pihlajalinna verkkosivuilla osoitteessa investors.pihlajalinna.fi.

Pihlajalinna johto järjestää säännöllisesti analyytikoille ja tiedotusvälineille tiedotustilaisuuksia.

Pihlajalinna noudattaa 30 päivän hiljaista jaksoa ja suljettua ikkunaa ennen tulosten julkistamista.

SIJOITUSTUTKIMUS

Pihlajalinna tietojen mukaan seuraavat investointipankit ja osakevälittäjät seuraavat Pihlajalinnaa ja julkaisevat yhtiöstä raportteja. Pihlajalinna ei vastaa analyyseissä esitetystä arvioista.

- Danske Bank
- Carnegie
- Inderes
- OP
- SEB
- Evli

YHTEYSTIEDOT:

Taina Erkkilä, viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja,
+358 40 4577 897, taina.erkkila@pihlajalinna.fi

Lisätietoja saatavilla sijoittajaosiossa osoitteessa investors.pihlajalinna.fi

SEURAA MEITÄ:

twitter.com/pihlajalinna

facebook.com/pihlajalinna

instagram.com/pihlajalinnaig

youtube.com/channel/UCjsONCxxVJkZPyeb1T6fRgQ

linkedin.com/company/pihlajalinna/

